

Maxi Marysko

*Pozdrav
od
Daniela*

JONATHAN LIVINGSTON

Maxi Marysko

*Pozdraw
od
Daniela*

JONATHAN LIVINGSTON

Vydalo nakladatelství
JONATHAN LIVINGSTON, s.r.o.
v Praze 2014.
Elektronické vydání první.

ISBN epub 978-80-87835-69-2
ISBN mobi 978-80-87835-70-8
ISBN PDF 978-80-87835-71-5

I

Cosima z Griestu, nedávno provdaná paní Wellechovská, by si nebyla nikdy pomyslela, že tím svatebním dnem na začátku října 1723 její štěstí skončí. Zůstal jí v paměti jako poněkud neskutečná, téměř karnevalová paleta barev nadcházejícího vlídného podzimu – rudozlaté okolí Vídně se světlými zdmi dvorců, čistá obloha, odraz slunce na široké hladině řeky, grošované čtyřspřeží a pentle v hřívách koní kancléřovy gardy, která kočár doprovázela a ke které tehdy ještě patřil i její manžel. Na okamžik si připadala jako kdysi, v létě v parku zámku Griest, když lehávala na louce s rukama za hlavou a z korun stromů se rozléhal ptačí křik. A někdo neznámý, koho nejprve tušila kdesi v dálce, přichází od zámku vysokou trávou a jeho podoba je ještě nezřetelná.

Ted' se za oknem sype sníh, jsou Velikonoce, samý počátek dubna. Od svatby uplynul neutěšený rok a půl. Poněkud omšelý dům v úzké uličce za kostelem svatého Ruprechta nikterak nepřipomíná zámek Griest jejího dětství. V jarním dni tu je tma i přes poledne. A zima pořád. Kdesi v neznámu utichl radostný halas svatebního průvodu, smích, výkřiky a střílení z bambitek, i cinkání pohárů v bezpočtu šenků po okolí Vídně. Zámek Griest lehl popelem, z něhož se jej nemajetný Petr Wellechovský pokoušel vydupat nazpět, zprvu aby jí udělal radost, pak už snad jen proto, aby dokázal sám sobě, že prorazí hlavou zeď.

Cosima z Griestu, provdaná paní Wellechovská, by si v ten rudozlatý den předloňského října nikdy nebyla pomyslela, že si v domě svého manžela bude zanedlouho nechtíc připadat jako ve vězeňské kobce, v níž den za dnem ubývá vzduchu. Přes tenhle práh ji nesl v náručí, v pošmourné uličce ještě dozníval pokřik a cvakání podkov. Víno z předměstských šenků všem rozpálilo hlavy – i jí. Přes tenhle práh... Netušila, vlastně ji nikdy nikdo na to překročení prahu nepřipravil. Vyrůstala se starším bratrem na odlehlém zámku jako v jiném světě, o jejich výchovu se po svém staral nerudný strýc. Mystérium překročení prahu, které si vysnila v zarostlém zámeckém parku s vidinou kohosi neznámého, přicházejícího ze světa tam venku za branou, se poněkud lišilo od mystéria v tomto tmavém, stísněném domě. To snad musel být někdo jiný, tenkrát v dešti před třemi roky, kdo seskočil z koně na nádvoří zámku Griest, tajně očekávaný cizinec „ze světa“, který si ji odveze s sebou... v odlesku požáru, se steskem po bratrovi, o jehož smrti jí řekli až pak.

A přece si jej tehdy zamilovala, přece jej miluje dosud – Petra Wellechovského, kancléřova vojáka. Jenže za ten rok a půl se změnilo snad

všechno – dokonce i osoba kancléře, a Wellechovský v nevůli svlékl kabát jeho gardy. Nikdy jí vlastně nepověděl proč a bývalým kolegům sem zakázal přístup, i kdyby jej snad někdo navštívit chtěl. Tehdy to přece všechno začalo, v ten krásný, šťastný podzimní den, překročením prahu. Milovala svého manžela, a přesto si ošklivila to, co tehdy následovalo, a co si z řeckých mytologických příběhů, které četla v zámeckém parku, představovala docela jinak. Žádný zlatý déšť, žádná labuť, leda snad zlatavý býk se stříbrnými rohy... Vymyslela si za ten rok a půl bezpočet záminek, aby se těm zážitkům vyhnula, a cítila ulehčení pokaždé, když odjížděl z Vídně. Někdy prý dohlédnout, jak pokračují opravy na Griestu, někdy jinam – nevěděla kam, ale přivázel ze svých obskurních výprav stříbrňáky i zlaté dukáty. Běžela mu po vyšlapaných schodech vstříc, domnívajíc se pokaždé, že se po několika dnech či týdnech nepřítomnosti vrací onen cizinec, kterého kdysi vyhlížela rezavými mřížemi zámecké brány, ale radost z jeho návratu mívala krátké trvání. Stesk po tichých komnatách odlehlého zámku, po zanedbaném parku a utěšených vyjíždkách s jemným, vzdělaným bratrem se vracel s úporností stále neodbytnější. Častěji a častěji se utíkala ve vzpomínkách zpátky do dětství, bezpečí, snů o budoucnosti. Nebylo jí ještě sedmnáct, když ji ze zámku odváželi, svět byl náhle plný protivenství a nástrah, na které nebyla připravená. Ale byl s ní Petr Wellechovský, kancléřův voják, a jeho blízkost jí tehdy dodávala sílu a odvalu. Domnívala se, že to tak bude stále, že se grošované čtyřspřeží nikdy nezastaví. Vždyť ho přece milovala – stále ho miluje, i v jeho bloudění, bezmoci, slabosti – kéž by dovolil, aby mu pomohla. Aby promluvila s jeho bývalým velitelem, ať už mezi těmi dvěma došlo k čemukoli – dokonce prý málem k souboji, který se snažil sebevraždně vyprovokovat její manžel.

Vír vloček za oknem se uklidnil, vysvitlo slunce. Bílý příkrov na ulicích proděravěl a rychle se měnil v nevábný dubnový marast. Odkudsi zpod střech se vyhrnul roj vrabců a s radostným rykem se pustil do svých hašteřivých her. Touthle dobou rozkvétaly v zámeckém parku keře zlatice, bratr jí vždycky přinášel první větvičky plné žlutých zvonečků. Rozkvetly i tenkrát, na jaře před dvěma lety, jistě i teď tam kvetou kolem pustých ohořelých zdí... ani větvičku jí nepřivezl, když se vrátil naposled.

Cosima Wellechovská se ohlédla po dveřích ložnice svého manžela. Bylo tam hrobové ticho.

Spí, pomyslela si a potichu se vykradla z té místnosti, které se říkalo salon – kdysi doufala, že to skutečně bude hudební a literární salon, ozdoba vídeňského kulturního života. V co všechno kdysi doufala... *Excultet iam angelica turba coelorum*, je Bílá sobota a Kristus vstal z hrobu.

Na schodech seděla služka a hnětla jakési těsto, lemm Cosiminých šatů zavádil o díži. Až se začnou scházet návštěvníci proslulého hudebně-literárního

salonu manželů Wellechovských, tiše užasnou.

„Milostpaní –“

„Jdu do kostela, Kláro. Kdyby se pán ptal... ne, půjdu sama.“

Vždycky se těšila na svěcení ohně a velikonočních svící, oheň ji přitahoval, byl neuchopitelný a radostný, oheň života, oheň Boží – požár, který strávil zámek Griest – *excultet iam angelica turba coelorum* – Cosima se na okamžik zastavila na posledních schodech. Jako tehdy.

Průjezd domu byl úzký jako temná chodba někam k věžeňským kobkám, i dvůr před stáji byl úzký. Rozhodně to nebyl prostor, kde by se otočil kočár se čtyřspřežím, a celý příbytek ostatně ani nevzbuzoval zdání, že by k němu nějaký kočár se čtyřspřežím měl přináležet. Onoho vlídného říjnového večera nicméně po své cestě vídeňskými předměstími sem furiantsky vmanévroval, zaplnil celý potmělý průjezd a přezky postrojů div nevyrývaly rýhy do zdí domu. Stála s Wellechovským na schodech, hořely tu svíce a z kočáru i mohutných karosiérů vytvářely fantaskní stínové přišery. Koně, zvyklí na rozměry nádvoří kancléřova paláce, si tu zjevně připadali poněkud nesví. Kočí chtěl, aby se vypřáhlo, ale jeden z vojáků se mu vyšplhal na kozlík a suverénně prohlásil, že s vozem vycouvá. Chvilí se tahali o opratě, koně stříhali ušima a doprovod před i za kočárem se zájmem přihlížel.

„O stříbrňák, že nevyjedete, Lorenzi,“ dal se slyšet Wellechovský a sázky okamžitě začaly pršet.

„Co by nevyjel, doma taky jezdil s krávama,“ poškleboval se někdo a jakýsi žertěř vpředu vypálil z bambitky. První pár karosiérů začal caplovat.

„S tím nechci nic mít, pane, nezničím Jeho Excelenci vůz a koně,“ obrátil se kočí vyčítavě na Wellechovského, ale ten se bavil stejně jako ostatní a znevážený služebník nakonec potupně slezl z kozlíku a protáhl se škvírou mezi zdí domu a kočárem ven.

„Franzl, potřebujete oprášit kabát,“ dobírali si ho vojáci, nešetrně se kolem něho motali a on je posílal k čertu. Reprezentativní kočár Jeho Excellence stále vězel v průjezdu jako zátka v láhvi.

„Řekněte jim, ať už přestanou,“ naléhala Cosima na manžela, zábava jí pomalu přestávala připadat tak docela nevinná. Kočí se demonstrativně vydal pěšky nazpátek, v uličce před domem se začali shlukovat čumilové.

„Ale on opravdu kočíruje dobře,“ smál se Wellechovský, „zvlášť když má v hlavě. Ten stříbrňák máte u mne, Lorenzi – jedte!“

„Probourá se do svatýho Ruprechta!“ zahulákal kdosi venku a dobroděj s bambitkou se znovu projevil koním před čumáky.

Voják se ohlédl přes střechnu vozu do temného tunelu, na jehož konci prosvítala brána jako průchod do jiného světa, srovnal si v rukou opratě obou

párů a pobídl poplašené spřežení. Vycouval bezpečně a s jistotou. Rachot kol zahřměl uličkou, na okamžik utichl, když kočár dohonil a naložil svého opěšalého kočího, a tratil se pak spolu s cvakotem podkov a povykováním jezdců, až zanikl úplně a čumilové se rozešli. Cosimě se náhle vkradl do duše strach, metafyzická úzkost z čehosi temného, beztvarého a neurčitého, co se spojilo s jejím osudem v okamžiku, kdy u oltáře podala Wellechovskému ruku. A vtom ji manžel zvedl do náruče a překročil práh.

Ten samý pocit temné, beztvaré a neurčité úzkosti se jí na okamžik vrátil i teď, v tuto Bílou sobotu léta Páně 1725, a zahlédla stín grošovaného čtyřspřeží s vozem, vězícím v zešeřelém průjezdu jako zátka v láhvi... et erunt duo in carne una. Ita que iam non sunt duo, sed una caro.

Kde zůstal vozataj, který by tentokrát vzal do rukou opratě? Byla sama, teď musela sama řídit ten těžký vůz.

Proběhla tísnivým průjezdem a vydala se přes Horní trh k Soukenickému podloubí, slunce a stín, teplo a chlad se honily ulicemi a z nízkých mraků sem tam slétla vločka. Zmrtvýchvstalý Kristus bloudil ulicemi a nade vším jásaly andělské sbory. Napadlo ji, že by se mohla podívat na svěcení ohně a velikonočních svící u svatého Petra, nezdržela by se, jen na malou chvilku.

Nerozhodně se zastavila na rohu Příkopů a Uhelného trhu, vtom zaslechla zpěv, nepřiliš vábný, a když se ohlédla, spatřila u zdi domu nad hlavami sporého počtu přihlížejících chatrné prkenné lešení a na něm hereckou produkci. Poněkud připomínala gotický obraz, na kterém se všechno děje současně. Na kříži tam visel strašidelně zmalovaný Kristus, vedle stála Maria s tváří vysloužilé rajdy a lomila rukama, přítomen byl i Jidáš s Pilátem, římský centurio, olepený vousy jako lesní muž, dlouhou tyčí štoural Krista střídavě do břicha a do prsou, a vedle trpělivě čekal Josef z Arimathie s rancem špiňavých hadrů v ruce. Tři otrhané děti procházely sem a tam pod lešením a zpívaly „Stabat mater dolorosa, iuxta crucem lacrimosa, dum pendebat filius.“ Protože dál nevěděly, začaly pokaždé znova a pokaždé v jiné tónině. Představení vzbuzovalo ohlas jednoznačně negativní, lidé se smáli, hvízдали, sem tam na prkenné lešení zaletěl nějaký předmět, ale herci se nedávali rušit. Maria lomila rukama, centurio štoural tyčí do Krista, Pilát s Jidášem svorně přihlíželi jako dřevěné figuriny, Josef z Arimathie připomínal svatého na mostě a tři otrhané děti zpívaly „Stabat mater dolorosa, iuxta crucem lacrimosa...“

Výjev byl tak absurdní, že Cosima zůstala fascinovaně stát a pro tu chvíli zapomněla na svěcení ohně i cíl své cesty. Così jí na té scéně náhle připadalo nevyslovitelně tragické, mystický motiv smrti a vzkříšení v této zřejmě nepřekonatelně vulgární podobě jako by se ve svém nejhlubším úpadku nemohl už dostat dál než opět ke svému počátku – ke zpěvu andělských chórů a hřmění varhan pod azurovou klenbou věčnosti, z níž se zrodí zářící Bůh,

aby se znovu a znovu dával křížovat v této konečné zpustlé podobě potulného komedianta.

Začátek a konec, věčné znovuzrození, napadlo Cosimu a připadalo jí to jako šťastné znamení. Mimoděk se jí vybavila slova požehnání: *Et haec benedictio maneat super hunc locum, et super habitantes in eo, nunc et in omnia saecula saeculorum.*

Jako by vyrostly ze země, objevily se tu městské stráže a prodíraly se mezi lidmi k pódiu, Cosimu kdosi nešetrně odstrčil. Děti váhavě přezpívaly ještě pár taktů své věčné melodie a vysloužilá rajda spustila proud nadávek, že by se od ní katovi pacholci mohli učit. Celé prostranství se náhle dalo do pohybu, lidé zmateně přebíhali sem a tam a poblíž někdo zoufale vykřikl. Cosima letmo zahlédla tři děti, jak držíce se za ruce prchají pryč, jedno upadlo a lidé se převalili přes ně. Řev a pláč – hejno vyplašených holubů se vzneslo nad kopuli svatého Petra jako hrst rozhozených listů papíru a pleskání křídel se roztrousilo po střechách.

„Počkejte – ne!“ Cosima se rozběhla k místu, kde ve skrumáži zmizelo dítě, ale málem ji srazili také. Stráže se už sápany na prkenné lešení, když tu se jim nad hlavami mihl římský centurio, odborně rozdílel rány tyčí a dral se pryč. Komusi přerazil nataženou ruku se zbraní a s vousy vlajícími ve větru se podoben karnevalovému přízraku hnal sem, na Uhelný trh. *Benedictio maneat super hunc locum et super habitantes in eo, nunc et in omnia saecula saeculorum.* Přesně tak. Z opačného konce Uhelného trhu, z Michalského náměstí, se řítily vůz a cvalem vrazil mezi prchající, lidská masa s křikem panicky změnila směr a Cosima jako v šíleném snu poznala muže na kozlíku, byl to Lorenzi, voják, který tehdy odjel se svatebním kočárem, ale teď měl na sobě jakousi neurčitou livrej. Než ji nepříčetně prchající dav srazil ke zdi domu, zahlédla, jak vůz na okamžik zastavil a centurio v něm nedobrovolně a s cizí pomocí zmizel.

Bůh Hádes, napadlo ji. Teď jede pro mne.

Někdo ji zachytil a drtivá hradba těl kolem ní se roztrhla, někdo silný a všemocný ji protáhl tou skulinou, a rozrážeje druhou rukou dav jako plavec proud rozvodněné řeky, mířil do bezpečí za roh Wellnestraše.

Řev utichl, spolehlivá paže ji stále držela pevně kolem pasu a hlas, který neslyšela dobře už rok, se zeptal:

„Jste v pořádku, paní Wellechovská? Můžu vás doprovodit?“

Zpěv andělských chórů skřípavě sklouzl do disharmonické kakofonie. Kéž by byla zmizela v tom lidském víru o sekundu dřív, než ji z něho vylovil právě Max von Nebeldach, zástupce velitele kancléřovy gardy. Ten opilec a děvkař, jak mu přezdíval Wellechovský v období své vzpoury proti všemu a všem. Ovšemže přeháněl, ale Cosima tušila, že nepřilíží. A obávala se,

že ví, proč při její svatbě zůstal Nebeldach dobrovolně se stráží v paláci, aby nemusel přihlížet, jak ji kněz spojuje s Wellechovským do smrti v dobrém i ve zlém. Proč jen neměla to štěstí, aby ji dnes ze skrumáže na rohu Plátenického podloubí a Uhelného trhu zachránil kdokoli jiný? Proč vůbec chodila ven?

Pustil ji, sotvaže se trochu vzpamatovala a vzepřela se mu v objetí. Byl z toho nenadálého setkání ostatně stejně překvapený jako ona, ale netěšilo ho to, protože mu neušlo, že i ji to víc než netěší. Svým způsobem to ovšem bylo řízení Prozřetelnosti.

„Děkuji,“ řekla konečně Cosima Wellechovská bezbarvě. „Co se stalo, pane von Nebeldachu?“

„Ale, celkem nic. Neměli povolení. A my jsme se při tom jen trochu přiživili.“

Cosima pomalu zvedla zrak od jeho zablácených střevíců. I on byl v civilním kabátě a bez paruky, a vypadal jako by proletěl roštím. Pomyslela si, že ona asi také nevypadá lépe.

„Co se stalo s Longinem?“ otázala se nesmyslně.

„S kým?“

„S Longinem. To je ten římský centurio, který probodl Kristovi bok.“ Slyšela svá vlastní trochu uštěpačná slova, ale neměla nad nimi vládu, jako by to mluvil někdo jiný, cizí. „A Spasitelova krev pak stekla do smaragdové misky, zvané Svatý Grál, víte? Vy jste nečetl Roberta de Borona?“

Max von Nebeldach ji pozoroval přivřenýma očima a bylo mu jí líto. Naposled ji viděl někdy před rokem, to byla ještě veselá a smála se. Ostatně se příležitostí, kdy by se s ní mohl setkat, pečlivě vyhýbal.

„Roberta de Borona jsem nečet,“ odpověděl suše. „Ten váš Longinus je jeden francouzský rytíř. Agent. Už jsme ho tu zatýkali dvakrát.“ I on říkal něco jiného, než co chtěl říct. Ale copak to není jedno? Jí určitě.

„Promiňte.“ Spíš jen tak neslyšně pohnula rty a v rozpacích opět sklopila zrak k jeho zabláceným střevícům. I lem jejích šatů byl zablácený. A roztržený.

„Ale coby... jako kluk jsem v pašijových hrách taky vystupoval. Doma v Lienzu. Vždycky jsem dělal Marii.“

„Ne!“ Cosima si mimoděk představila vysokého, statného a světlovlasého zástupce velitele kancléřovy gardy v roli subtilní sedmibolestné Marie a nedokázala se nezasmát.

Někde vzadu ještě dozníval křik, hluk a dupot, pár postav úprkem proletělo i tudy a v domě nad nimi se otevřelo okno.

„Co se děje?“ zaječel seshora hlas. „Co se proboha zase děje? Ani na Vzkříšení nedají pokoj!“

„Kuš,“ houkl Nebeldach polohlasně. „Pojďte odtud, paní Wellechovská.“ Okno bouchlo, div se tabulky nevysypaly.

Cosima tu stála pořád s hlavou sklopenou k zemi, uvolněné prameny černých vlasů kolem tváře. Sedmibolestné Marii se rozhodně podobala víc než svého času Max von Nebeldach.

„Tak pojďte.“ Zlehka jí položil ruku na paži a ona sebou trhla, jako by se jí dotkl rozžhaveným železem.

„Já – půjdu sama. Děkuji vám. Jsem... jsem ráda, že jsem vás potkala, ale není potřeba – nemusíte mě doprovázet. Opravdu. Nejdů daleko. Sbohem, pane.“

„Počkejte ještě,“ zarazil ji mírně. „Mně je přece úplně jedno, kam a proč chodíte takhle sama. Ale ono je dnes venku opravdu plno všelijaké verbeže a pak – tohleto si nemůžete vzít na sebe.“

Pozvedl v levé ruce jakýsi mokrý zablácený hadr a Cosima si teprve teď uvědomila, že někde ztratila šál. A jak se slunce zas schovalo za mraky, zamrazil ji vítr až na kost.

„Na tom nezáleží. Já... jdu jen... potřebuji mluvit s Austerbergem.“

Zuby jí drkotaly, že jí stěží rozuměl. Ale když vyslovila jméno bývalého velitele svého manžela, domyslel si konečný rozsah té bídy a bezvýchodnosti, který ji k tomu kroku přiměl, a v rozpacích sklopil zrak.

„Paní Cosimo, ale – on tu není.“

Vzhlédla s nevěřícím úžasem, ani si neuvědomila, že si dovolil ji oslovit křestním jménem. Rozevřela se před ní propast.

„Kdy –“

„Kdy se vrátí? Kdoví jestli za měsíc. Nemůžu vám říct přesně. Odjel předevčírem.“

Studený vítr přihnál vír rozbředlých sněhových vloček a neutěšeně jimi oba zasypal. Za rohem na Uhelném trhu byl už klid.

Cosima Wellechovská pozvedla ruku, jako by si chtěla odtrhnout z tváře zvlhlé prameny vlasů, uprostřed pohybu se zarazila a nechala ji klesnout. I oči měla mokré a v nich takové tiché, bezbřehé, bezradné zoufalství, že i Nebeldachovi, neodbytně připomněla Marii pod křížem. Dolorosa et lacrimabilis es virgo Maria.

Severák projel ulicemi jako nůž, vír vloček zhoustla v okamžiku se setmělo. Cosimě to bylo lhostejné. K tomu poslednímu kroku do propasti zářivý jarní den nepotřebovala.

Nebeldach jí něco říkal, ale neposlouchala ho. Nechala se vést jako tělo bez duše, nevadilo jí, že se jí dotýká, dokonce jí nevadilo, ani když v té husté chumelenici svlékl kabát a položil jí jej přes ramena. Snad by jí nebylo

vadilo, ani kdyby ji odvedl k sobě domů, do Blutské uličky za chrámem svatého Štěpána. A zřejmě tím směrem mířil, zahlédla portál kostela svatého Petra, kam se chtěla jít podívat na svěcení velikonočního ohně a svíce, a na okamžik se jí zdálo, že slyší zevnitř jáhna při zažihání trojramenné svíce zpívat třikrát „lumen Christi“ hlasem pokaždé vyšším. Ale oheň nehřál a Kristus podle všeho opět ulehл ve svém skalním hrobě a zahradil si vchod balvanem.

Ale vtom už ji Max von Nebeldach zatahl do nějakých dveří a vítr je za ní přirazil.

„Tady to přece znáte, paní Wellechovská.“

Síň s čistě vytrěnou kamennou podlahou, schody do patra, výklenek se soškou svatého Floriána a vřadu průchod do dvora, rostly tam u zdi keře zlatice a bezu. Zlatice byla rozkvetlá a zářila v tom pošmourném dni a marastu jako příslib jakéhosi jara. Jako tehdy, před třemi lety, když ji Austerberg přivezl do Vídně a ubytoval na prvních pár dní zde, v penzionu U křížové sedmy. Byla tenkrát celá vyděšená z obrovského světa, který se před ní na jednou rozevřel, a ty keře – už tehdy odkvétaly – jí tu připomínaly domov a uklidňovaly ji. Sem za ní také poprvé přišel Max Nebeldach, tenkrát ještě neobdařený přídomkem „von“, aby ji odvedl ke kancléři. Scházela z těch schodů spolu se svou zapšklou komornou a on už na ni čekal tady v té síni, na první pohled jí připadal poněkud neurvalý a připadal jí tak stále, i když se v její společnosti většinou choval poměrně kultivovaně. Co na tom všem teď záleží.

Bezmyšlenkovitě za ním vešla do nevelké místnosti, která tu sloužila za jídelnu, bylo tu pár stolů s čistými ubrusy, na jednom z nich stála váza s několika větvičkami zlatice. V krbu skomíralo něco doutnajících polínek, nad ním se na zdi vznášely tři křížové sedmy, vymalované bezpochyby ještě v dobách, kdy tenhle poklidný penzion pro osamělé dámy prý býval krčmou nevalné pověsti a shromaždištěm lehkých ženštin.

Max Nebeldach jí sundal z ramen svůj kabát.

„Jste úplně promočený,“ poznamenala Cosima.

Jen pokrčil rameny, a vrátiv se ke dveřím, zahulákal někam do útrobu domu: „Trudi!“ a vzápětí se ozval zdálky klapot střevíčků, blížil se po schodech a přes síň, plavovlasé děvče vpadlo dovnitř a sprásklo ruce.

„Propána, vždyť vy jste mokřý na kost!“

„To se při dešti holt stává,“ utrousil tentokrát nerudně. „Postarej se o paní. A přines pak víno. Horké.“

Teprve teď děvče Cosimu za Nebeldachem pořádně zahlédlo a radostně se hnalo ji uvítat. Vždycky byla taková veselá a bezstarostná, Cosima ji slychala zpívat na celý dům tyrolské písničky, a když si Trudi tenkrát všimla, že

ta mladičká baronesa je tu celá nesvá a vyděšená, nosila jí do pokoje aspoň kytice rozkvétajícího bezu a vždycky se hezky usmívala. Cosima nakrátko nabyla scestného dojmu, že takhle veselá, upřímná a přátelská je celá Vídeň, a její důvěřivost jí brzy nachystala různá nemilá rozčarování. Ale byl tu tehdy Wellechovský, aby ji na každém kroku chránil, a Austerberg se za její bezpečnost ostatně zaručil svým slovem, když ji odvážel z Griestu. To bylo před třemi lety a potřebovali ji jako svědka. Kdo ji potřebuje teď? Kdo potřebuje Petra Wellechovského, bývalého kancléřova vojáka? Kdyby tu Austerberg byl – kdyby tu Austerberg byl, možná by pro Petra Wellechovského ani nehnul prstem.

Staccatový klapot střevíčků ji přinutil vrátit se zas do této chvíle tohoto dne, v této známé místnosti bývalé pochybné krčmy U křížové sedmy. Uviděla Maxe Nebeldacha, kterak se přehrabuje v krbu a přivádí plameny do pekelné extáze. Trudchen si odnesla jeho kabát a její šál a už tu byla zpátky, než se Cosima vzdala na protest, rozpustila jí mokré vlasy a osušila jí je ručníkem.

„Jdu pro to víno,“ usmála se a už zas byla pryč.

Cosima nerozhodně přešla k oknu. Pořád se za ním ženili čerti a nezdálo se, že miní přestat. Ke všemu se ještě zablesklo a vzápětí zarachotil hrom.

„Nemohu se tu zdržet. Neví, kde jsem, on –“

Max Nebeldach se ohlédl od krbu.

„Co? Přece jste snad nemínila Austerberga jen tak zběžně pozdravit na Bílou sobotu a uhánět zpátky. Ta chvilka vás nezabije.“

Cosima si povzdechla. Kurtoazní projev Maxe von Nebeldacha se skutečně hodil tak nejspíš do hospody nebo na strážnici.

„Proč vás teda Wellechovský nechá běhat samotnou po ulicích, když mu hned vadí, že nejste doma?“

„Je nemocný.“

Max Nebeldach rozmyslně přiživil plameny ještě několika poleny. Z mokrých rukávů košile se mu div nekouřilo.

„Pojďte sem, paní Wellechovská. On se pro jednou nezblázní. Co je mu?“

Cosima se váhavě přiblížila. Přílákalo ji spíš teplo než snaživá péče jejího samozvaného ochránce, který jí přisunul židli ke krbu.

„Já nevím. Nevím.“ Schoulila se na židli s tváří v dlaních, bezradná, nešťastná, na konci sil i schopností poradit si s obtížemi, na které ji doma na Griestu nikdo nepřipravil. Koneckonců se skutečně neměla kam obrátit, Wellechovský za sebou všechny mosty pečlivě spálil. Vzpomněla si na bratra, který si snad nikdy ani ve snu nepřipustil myšlenku, že by se někdy mohla provdat a odejít z Griestu, z toho tichého, knihami a hudbou naplněného bezpečí. Ani on se zřejmě nemínil oženit, samotářský život se sestrou mu

vyhovoval. Tehdy, kvůli Wellechovskému, se s ním vlastně poprvé pohádala.

Ze vši té bídy a stesku se jí draly slzy do očí, a nechtěla, aby si toho všiml Max von Nebeldach. Jakoby zdálky ho slyšela mluvit s Trudchen, která přinesla víno.

„...a víc hostů tu teď nemáte? Že je tu tak prázdně. Co ta řečená ruská velkokněžna, ještě neodcestovala?“

„Ale vždyť nemá čím, pane.“

„A řečený švédský hrabě ji navštěvuje?“

„Navštěvuje,“ zasmála se Trudchen. „Ale teď zas nějaký jiný. Už tu byl dvakrát a –“

Cosima přestala poslouchat. Skoro byla Nebeldachovi vděčná, že se baví s pokojskou a ji nechává být, možná oba s tím svým tyrolským brebentěním někam zmizí a jí se podaří proklouznout ven a doběhnout do svého studeného neradostného domova dřív, než si Wellechovský všimne, že byla pryč. Co jí také jiného zbývá? Do smrti v dobrém i ve zlém. Vyvolený osud.

Neslyšela ho přicházet. A spíš jen vytušila, než ucítila, jak se ostražitě dotkl jejích rozpuštěných vlasů, černých až do modra, v domnění, že ona o tom neví. Děvkař a opilec.

„Tady je to víno, paní Cosimo.“

Postavil podnos s konvicí na stůl a podal jí pohár, málem jí jej musel vtisknout do ruky a ruku zvednout, aby se napila. Víno bylo horké a vehnalo jí krev do tváří.

Max Nebeldach si přitáhl druhou židli, ale jen se opřel loktem o opěradlo a zíral do plamenů, jako by mínil začít rozhovor s nimi. V každém případě byly ty plameny vlídnější, aspoň mu už skoro usušily oděv a přívětivě ševlily, ale to děvče, to hezké černošlé děvče se zlatohnědýma očima, které navždy patří někomu jinému, zřejmě nerozehřály.

„Co je vlastně s tím Wellechovským?“ zeptal se Nebeldach rudého jícnu krbu, odpověď zasyčela kdesi v komíně a hrstička jisker mu vypadla k nohám.

„Aby ses neudávil.“ Postrčil pár ohořelých polen a znovu přihodil další. „Mockrát už jsem se za ním chtěl stavět, ale... věděl jsem, že o to nestojí. A vy... odpusťte, ale taky nevypadáte zrovna šťastně, paní Cosimo. Nemůžu... můžu vám v něčem pomoci?“

Cosima zahanbeně sklopila oči na dno poháru.

„Pomohl jste mu. Dluží vám peníze.“

„Ale prosím vás, to jsem nemyslel. A nestojí to vůbec za řeč.“

Max von Nebeldach se rozpačitě zmocnil konvice a Cosima mu stejně rozpačitě nastavila prázdný pohár, i když vlastně už nechtěla pít. Měla by

pospíšit domů. Domů... k mramorovému krbu na Griestu, k praskajícímu ohni, u kterého za jarních plískanic sedávala s bratrem a oblíbenými knihami – pevně stiskla nožku poháru, ale přesto jí do něj pár slziček ukápl. Domů... žádný domov už není. Jen ten tmavý, úzký průjezd ke schodům – k prahu. K tomu PRAHU.

„Nebeldachu, proč... proč odešel z gardy?“

Promluvila tak tiše, že jí sotva rozuměl. A kdyby nevypila skoro dva poháry toho horkého vína, které jí stouplo do hlavy, nikdy by se jej nezeptala. Všimla si, jak překvapeně pootočil hlavu, ale pokud ho ta otázka zaskočila, nedal to znát.

„Z hlouposti,“ odpověděl lapidárně. „A nedůtklivosti. Vyslychal jednoho... a on mu při tom umřel. Byl to cizinec, politický provokatér. Vznikly z toho pak nějaké oplétačky – no, stává se to. Za čas ten humbuk utichl a mohl být klid, ale akorát Wellechovský si nedal pokoj, viděl v tom nějaký záměr či co... Hádal se s kdekým, a především s Austerbergem. Já vím, to už mezitím si... vzal vás a... bylo toho na něho asi všeho najednou moc, ale on si za to opravdu mohl sám. Teda, žádný záměr v tom samozřejmě nebyl. Ono ani nemá cenu, abych vám to všechno vykládal, věřte, že Austerberg mu uškodit nechtěl, však si ho do gardy přivedl sám, a bral se za něho až dost. Jenže čím víc ho hájil... málem si to i s kancléřem kvůli němu rozházel..., tím se Wellechovský víc vztekal. Jako když chcete pomoci raněnému zvířeti. Taky kouše. Někdy... někdy to tak holt bývá i s lidmi. Nakonec mu, teda jako Austerbergovi, předhodil jeden jeho starý případ. Že svévolně zastřelil zatčeného a žádné oplétačky z toho pak neměl – ono to bylo sice trochu jinak, ale o to nejde. Pak mu veřejně vyčetl vašeho bratra. A málem skončili za úsvitu v parkánu, což bych vašemu choti upřímně nepřál. Austerberg ho vyhodil z gardy a to je všechno. Mohl ho dát zavřít. Doslechl jsem se, že si pak Wellechovský vydělával všelijak. A dost úspěšně.“

„Sledoval jste ho?“ Cosima se prudce otočila a krev se jí rozbušila ve spáncích. „Proč jste ho nenechali být? Tvrdíte, že si trest zasloužil. Ale co-pak to nestačilo? Říkal, že za ním kancléřští slídí na každém kroku a že mu nedají pokoj, dokud ho neuštvou. Že... že Austerberg nikdy nezapomíná.“

„To říkal?“ se zájmem opáčil Max Nebeldach a patrně ho to zaujalo. Opět se obrátil k plamenům v krbu, aby s nimi obnovil rozhovor.

„Mně se občas zdálo, už dřív, že je poněkud vztahovačný. Bůhví, co ho žere. Ono ho to k malérům vždycky přitahovalo. Zbytečným. A když dostal přes prsty, tak se vztekal. Já nevím, co si tím chtěl dokazovat. Ona s ním v poslední době vážně nebyla řeč. Po dobrém ještě míň než po zlém. Vy myslíte, paní Cosimo, že by s ním Austerberg ještě něco svedl? On sám vás za ním určitě neposlal.“

Cosima jen mlčky přikývla. Manžel ji skutečně nikam neposlal. Manžel

by ji nejspíš zamkl doma na dva západy, kdyby tušil, k čemu se chystá. I když sám nic užitečnějšího nevymyslel.

„Chtěla jste, aby ho Austerberg přijal nazpátek?“

Cosimu Wellechovskou by nikdy nenapadlo svěřovat se se svými starostmi Maxu Nebeldachovi, právě jemu, v jejích očích nedosti kultivovanému, nedosti vzdělanému, duchovně se soustřeďujícímu převážně do hospod a nevěstinců, a ke všemu ještě ji sledujícímu pohledem blahobytného kocoura. Ale nikdo jiný tu nebyl, nikdo jiný ji nevytáhl ze skrumáže zpanikařeného davu, nikdo jiný nevynakládal tolik úsilí, aby z ní vymámil pár slov. A také byla otupená dvěma poháry horkého vína, zdálo se jí snadnější na otázky odpovídat než jim uhýbat, beztak nemá co ztratit, a Wellechovský její nepřítomnost bezpochyby už stejně objevil. K zaniklému krbu v salonu zámku Griest a k zemřelému bratrovi se vrátit nemůže a spoléhat na manžela také ne. Na nikoho na světě – však by ji Austerberg nejspíš také jen zdvořile vyprovodil.

„Nevěděla jsem si rady.“

„To jsem celkem pochopil. Odkdy to s ním jde tak z kopce?“

„Asi... asi poslední půlrok. Zadlužil se. Kvůli Griestu. Nechtěl mi říct, kolik si kde vypůjčil, tvrdil, že z výnosu panství se postupně všechno splatí, ale vždyť víte, jaké je Griest panství. Bratr si netroufal ani do větších oprav. A on chtěl dát zámek celý přestavět, dokonce už koupil nějaké plány prý od Fischera von Erlacha –“

„Vážně? A co to tam chtěl vlastně stavět, další Belveder?“

Cosima jen bezmocně sklopila hlavu. Plameny v krbu nepravdělně vyšlehávaly a venku se první jarní bouřka změnila v neutěšenou vánici.

„Ty plány určitě od Fischera von Erlacha nebyly. Ukazoval mi je. Vypadalo to spíš na jakousi kopii Hardouina-Mansarta, cosi jako nepovedené Versailles, s přilepenými rohovými pavilony. Nehodily se tam. Já... vůbec jsem nechtěla, aby tu stavbu začínal. Měla jsem Griest ráda, ale... starý Griest. A ne za tuhle cenu. Jenže o prodeji nechtěl slyšet.“

„Zámek ale zůstal vaším majetkem, pokud vím. Kdybyste ho opravdu chtěl prodat, nemohl by vám bránit.“

„Ano. Jenže... vy nevíte... nedovedete si představit –“

„A víte, že možná dovedu? Ten dům, co koupil u svatého Ruprechta, vám musí připadat jako vězení. On tak s odpuštěním taky vypadá. Wellechovský, když si vás bral, neměl nic kromě žoldu, a pokud je ještě neutratil, tak nějaké tři tisíce zlatých v bance za nějakou pochybnou tvrz v Čechách, kterou před třemi lety prodal, teda musel prodat. Taky mu vyhořela. Ale především mu asi strašilo v hlavě, co mu tenkrát prý řekl váš bratr – prostě že pro vás není dost dobrý, a –“

„To vám pověděl on?“ vpadla mu Cosima do řeči. S každou větou tohohle člověka, jehož společnost nevyhledávala a který o ní toho přitom tolik věděl, jí bylo, jako by z ní strhával jeden kus oděvu po druhém. Za chvíli před ním bude stát nahý. Ovšem, zástupce kancléřova vrchního špeha Austerberga.

„Austerbergovi to jednou řekl,“ potvrdil jí Max Nebeldach podezření. „Přede mnou, v hospodě. Ale o to vůbec nejde, to je vaše věc. Já jen, co ho do té stavby Versailles s rohovými pavilony tak hnalo. Chtěl dokázat, jak vám snese modré z nebe, aspoň na úrovni hmotné,“ ušklíbl se. „Pokud to vlastně nesnášel svému dotčenému sebevědomí.“

„Smýšlíte o každém tak špinavě, pane von Nebeldachu?“

„Promiňte, nesmýšlím o něm tak. Ale z toho, co si půjčil ode mne, by nepostavil ani sklep. Když pomineme ty jeho výděvky – on se zadlužil nejspíš u Židů, vidíte? Neměl on s nimi nakonec nějaké potíže?“

„Jak to víte? Jak to, proboha, víte?!“ Sevřela si dlaněmi spánky, prázdný pohár zařinčel na zemi a odkutálel se ke krbu.

„Nevím. Jen mě to tak napadlo.“ Max von Nebeldach se sklonil a sebral jej. „Nezlobte se, paní Wellechovská. Prostě... pro vás je to ovšem tragédie, ale jinak se takové věci dějí pořád. Nic nového. Tak jak to bylo?“

„Nějaký Waldmüller... tak nějak...“, zašeptala Cosima do dlaní. „Naposled přišel včera. Petr... vypůjčil si pětkrát, asi po čtyřech tisících.“

„Zlatých?“ ujistil se Nebeldach trochu příškrčeně. Cosima přikývla a ramena se jí roztrásla. A bylo jí jedno, že si Max von Nebeldach přitáhl židli blíž, usadil se a docela samozřejmě, jako by uklidňoval nešťastné dítě, ji jednou paží objal.

„A ten Waldmüller či kdo skoupil dlužní úpisy a teď chce najednou dvacet tisíc, není to tak? A úroky k tomu.“

„Ale on... přece mu slíbili... přece nemůže takhle... proč?“

„Nezalíbil se tomu lichváři náhodou Griest? Ale po požáru tu cenu nemá. No nevadí. Wellechovský ty peníze nemůže vrátit, co? V tom by mu ale ani Austerberg nepomohl. Aspoň legálně ne. Co chtěl váš manžel dělat?“

„Já nevím. Nevím. Je nemocný. Před pár dny se vrátil... nevím, kde byl, neříkal mi nikdy, kam jezdí, ale... bojím se, že... ach ne, to ne... Jen on a dva sloužící. Vrátil se s jedním. Od té doby leží a nechce se mnou mluvit, má horečku.“

„Copak jste neposlali pro doktora?“

„Nechtěl.“

„No jo. Měla byste něco proti tomu, paní Cosimo, kdybych k němu zašel na návštěvu?“

„Ale –“ narovнала se, spustila dlaně z tváře a Max Nebeldach šetrně

přesunul ruku z jejích ramen na opěradlo židle. Byla tak blízko, tak bezradná, tak dojemná s lesklými černými vlasy spadajícími po ramenou – a tak vzdálená, tak nekonečně vzdálená. Ani si předtím nevšimla, že ji objal. Kdyby si byla všimla, jistě by se otřásla nechutí.

„Jste hodný, ale –“

„Nebojte se, paní Cosimo, já se vyhodit nenechám. A mimochodem, nechtěla byste se osobně setkat s lady Mary Wortley-Montaguovou?“

Cosima ztuhla a krve by se v ní nedořezal. Lady Mary byla chotí anglického vyslance u Porty Edwarda Wortley-Montagua, manžela na cestách doprovázela, a když se vraceli do Anglie, zdrželi se nějaký čas u vídeňského dvora. Onen pobyt zůstával dosud v živé paměti dvořanů a rádi na anglického diplomata a jeho choť vzpomínali. Lady Mary zde, jako ostatně u všech ostatních dvorů, jen potvrdila pověst nejvzdělanější evropské dámy. Když pak Cosima přicestovala do Vídně a stala se společnicí kancléřovy dcery, dozvěděla se brzy o té památné návštěvě a o dojmu, který zde zanechala vyslancova jemná, vzdělaná a vtipná choť. Cosima jen tak v momentálním okouzlení a obdivu tehdy složila sonet o dámě, která nikdy neopustila paláce a zahrady císařského města, i když stopy kol jejího kočáru pokrylo listí několika podzimů a bláto jar, a svůj výtvar přeložila do latiny, italštiny, francouzštiny a španělštiny, pokusila se i o řečtinu, ale na tu ještě nestačila. Nicméně na jejích sedmnáct let to byl obdivuhodný výkon a zlomyslná komtesa nelenila a propašovala Cosimino dílo bez jejího vědomí s kurýrní poštou svého tatínka do Anglie. Když po nějakém čase přišla dívka stejnou cestou odpověď, nevěděla Cosima, kam se v rozpacích schovat. Lady Mary přeložila její sonet navíc do turečtiny a angličtiny a ve všech jazycích, kterých použila předtím Cosima, jí obratně složila odpověď – o vzdálené ušlechtilé bytosti, která kráčí po stopách, zavátých listím podzimů a zanesených blátem jar, aby se na kvetoucích letních lukách spojila s bytostmi hledajícími krásu a moudrost, a nabídla jí korespondenci. Pak, po požáru Griestu a smrti bratra, bylo dopisování s lady Mary Wortley-Montaguovou jedním z mála světlých bodů jejího bytí. Začala se učit anglicky a stále dokonaleji si dopisovala se svou přítelkyní tímto jazykem. Diplomacickou poštu tento přívažek ostatně příliš nezatěžoval, i když sem tam obnášel i knihu, londýnské noviny a obdobné zajímavosti. Když se Cosima z Griestu vdávala, přijel z Londýna zvláštní kurýr a přivezl skvostně vázaný soubor básní módního současného anglického básníka Alexandra Popea jako dar nevěstě od vzdálených příznivců. Ideu vídeňského literárního salonu měla mladá paní arci především ze své korespondence, jejíchž několik listů bylo tomuto námětu věnováno, ale musela si připustit, že intelektuální situace v Paříži, a především v Londýně je zřejmě docela jiná.

Když krátce po svatbě, ještě před konečnou roztržkou s Austerbergem,

zastal Wellechovský svou choť, kterak cosi píše jazykem jemu nesrozumitelným, a na dotaz se mu dostalo odpovědi, že dopis je věnován knížce jménem Leviathan od anglického filozofa Hobbese, uprchl do hospody. Zastal tam Maxe von Nebeldacha, který hostil jakési děvče z hradebních zapadáků, a ten mu poskytl svéráznou útěchu: „Jen buďte rád, že máte vzdělanou ženu, Petře. Co ty, Annerl, znáš Leviathana?“ Děvče, domnívající se, že se jedná o nějakou zvlášť rafinovanou a jí kupodivu neznámou finesu z oblasti její profese, projevilo o Leviathana živý zájem, naléhalo na Wellechovského, aby ji to tajemství prozradil, a Max von Nebeldach se královsky bavil. Ještě nějaký čas pak dobromyslně pokřikoval na kolegu, když mu končila služba: „Jdete na Leviathana, Petře?“, až z jeho nerudných reakcí pojal podezření, že možná není všechno tak, jak má být, a dal pokoj.

Když tedy teď Cosima uslyšela tak nečekaně jméno své anglické přítelkyně, zmohla se po několika sekundách překvapeného úžasu na otázku: „Ona přijede do Vídně?“

„Ne, ale to nevadí,“ odpověděl Max Nebeldach pythicky. „Už tam leje trochu míň, snad bychom mohli jít.“

„Ale –“ Cosima jej mimoděk zachytila za rukáv košile. Jeho slova byla příliš nečekaná, příliš neurčitá, příliš slibující jakousi chimérickou naději, kterou se rozum zpěchoval přijmout. Přes nedlouhé období dvorské výchovy v paláci bývalého kancléře zůstávala v okamžicích nejistoty, a nejen tehdy, stále oním bezprostředním dítětem, jak ji poznal před časem Wellechovský, jak si ji zamiloval a jak si s ní pak mnohdy nevěděl rady. Když se k ní Max Nebeldach obrátil, v rozpacích jej pustila.

„Nedělejte si starosti, paní Cosimo, všechno bude zas v pořádku. A s lady Mary se určitě setkáte.“

Celou zmatenou ji vyvedl z útulného penzionu do větrné ulice, sem tam stříkla studená kapka a Trudchen vyběhla za nimi, aby jí ještě honem srovnala jakžtakž usušený šál kolem ramen. Max Nebeldach na tom byl s kabátem určitě hůř. Cosima tentokrát s povděkem přijala jeho rámě, dva poháry vína na prázdný žaludek jí důkladně zamotaly hlavu. A najednou si vzpomněla, že ten opilec si sám za celou dobu nenalil ani kapku.

Náhle vyšlo slunce a hrálo. Ohně byly posvěceny, v kostelích hořely velikonoční svíce, rozžehnuta věčná lampa, posvěcena i křestní voda a odeznělo radostné Gloria při slavnostní mši svaté. Fialový čas smutku pominul. Opět se rozezvučely zvony a varhany a zmrtvýchvstalý Kristus pokračoval v bludné pouti městem, čekaje na večerní slavnost vzkříšení. Nejvyšší čas vydat se do Emauz. Vydat se kamkoli. Hledat a nalézt svého Krista, své vlastní já.

„Jestli chcete, můžeme říct, že jsme se potkali v kostele,“ nadhodil spiklenecky Max Nebeldach, když vcházeli do nevábneho průjezdu šatlavě podobného domu. Do Emauz. Kamkoli. Cestou temnou a úzkou jako tenhle

průjezd, cestou rozšiřující se posléze do rozkvetlého údolí s bílým zámek – zámek Naděje, zámek Nejvnitřnějšího Bytí.

„Co je to tamhle za otrapu?“ promluvil opět Max Nebeldach a zámek Naděje a Nejvnitřnějšího Bytí vzal zaslav. Na konci průjezdu, ve stísněném dvoře u stáje, čistil jakýsi chlapík koně.

„Voit,“ řekla Cosima.

„Ten, co se tehdy vrátil s vaším manželem?“ domyslel se Nebeldach. Cosima přikývla. Chlapík přestal čistit koně, úkosem pohlédl na příchozí a zmizel v maštali.

Jak se tak Max Nebeldach díval kolem – byl tady uvnitř vlastně poprvé, pomyslel si, že ten dům nejen jako vězení vypadá. On jím pro ni do jisté míry zřejmě i je. Téměř do sedmnácti let žila na venkovském zámku, sice zchátralém, ale přece jen panském sídle, pak poznala už jenom zlaté sály a francouzskou zahradu kancléřova paláce. Ale možná, kdo ví, pro ni i tady, po těch vyšlapaných schodech, vedou perské běhouny ke dveřím pokoje milovaného manžela. Do smrti v dobrém i ve zlém. Šel dva kroky za ní a neviděl jí do tváře, ale nezdálo se mu, že by nedočkavě spěchala po perských běhounech. Překvapeně se zarazila u díže s nevábne našedlým těstem, kterou tu zapomněla liknavá služka.

„Kláro!“ zavolala Cosima. „Kláro!“

Služebná se přišourala odněkud z hlubin domu.

„Paní –“ trochu se zarazila před návštěvou, ale vysekla přece jen jakési pukrle a bez řečí se chopila nádoby s těstem. Kus ho ukeclo na schody.

„Zítra půjdu dát světit mazance,“ prohlásila jako na obranu. „A pán se po vás před chvílí ptal.“ Opřela si díži o bok a zamířila s ní někam do nelákových útrob domu.

Max Nebeldach se snažil tvářit, jako by tu nebyl, nic neviděl a neslyšel. Nicméně, když vešel za Cosimou do salonu, kde bezútešně postával spinet a nedbale přikrytá harfa, neunikl přesto další ukázce provozu domácnosti manželů Wellechovských. Na ulici zacvakaly podkovy a ozval se křik: „To není vaše kobyla, Voite! Vraťte se!“

Max Nebeldach přiskočil k oknu právě včas, aby zahlédl onoho chlapíka od maštale ujíždět ke všem čertům a Wellechovského sluha Ryšavého řečeného Ryšavec či Rottlich uhánět pěšky za ním až na roh, tam se zastavil, odplivl si a úprkem se pustil zpátky. Obloha se samozřejmě už zase zatáhla, salon potměl, a než sluha vrazil do průjezdu, zasáhla ho další sprška toho přívětivého velikonočního dne.

„Krysy opouštějí loď,“ polohlasně prohodil Max Nebeldach k nikomu, protože Cosima celá bez sebe hanbou a úzkostí zmizela za dveřmi ložnice svého manžela, zatímco druhými dveřmi vpadl dovnitř sluha a v úžasu se

zastavil na prahu.

„Vy, pane –“

„Nojo. To je bída, co, Willi? Aspoň ty žes tu zůstal. Víš co, skoč do paláce, měl by tam být se stráží Vlach, toho znáš, ne? Ať vezme pár mužů a tu kobylu chytí a přivedou. I s jezdcem.“

Vilém Ryšavec-Rottlich se otočil na patě a vyletěl z místnosti jako blesk. Nebeldach si zabručel pro sebe cosi nepříliš lichotivého o tomto domě a jeho majiteli, zahrnuje v to i tento nehostinný, neutěšený, ledový salon na počátku dubna léta Páně 1725. Provlhlý kabát ho studil do ramen a na okamžik se mu chtělo odtud zmizet stejně rychle jako ten dobrák Ryšavec-Rottlich a zapadnout do nejbližší hospody. Má tohle vůbec všechno cenu –

„Pane von Nebeldachu –“

Otočil se. Cosima, stála mezi dveřmi, bleďá jako smrt a zlatohnědé oči obrovské a potměšilé jako tůň za soumraku.

„On s vámi nechce mluvit. Je mu hůř.“

„Tak dobrá. Já to teda zkusím. A nebojte se, on to přežije.“

Odsunul ji ode dveří, vešel a zavřel za sebou. I zde byla zima, šero a nevlídně. A neoholený, pohublý muž na posteli s nepříliš čistými povlaky přispíval k celkovému neutěšenému dojmu také vrchovatým dílem.

„Dobrý den, Petře,“ pozdravil jej bývalý kolega, jako by se byli v dobrém rozešli včera nebo předevčírem. „Vám opravdu něco je, nebo se v té posteli jen tak schováváte před světem?“

Wellechovský pomalu obrátil hlavu, na okamžik Nebeldachovi připomněl vyčerpané, uštvané zvíře dopadené v brlohu, které se hodlá z posledních sil rvát o život. A také že ano.

„Vypadněte. Nikdo vás nezval.“

„Kdybych čekal, až mne někdo pozve, tak tu najdu už leda hromadu rumu a pár mrtvol.“

„A co je vám do toho?! Co je vám sakra do toho?!“

„Dost. Z mrtvol má užitek leda hrobník. Vážně, Petře, co je vám?“

„Nic. Táhněte odtud, mrchožroute!“

Max Nebeldach si jen povzdechl. Doufal, že Cosima neposlouchá za dveřmi. Přitáhl si židli a k viditelné neolibosti domácího pána se pohodlně usadil. Opravdu neměl v úmyslu se dát vyhodit. Ostatně Wellechovský by toho fyzicky zjevně nebyl mocen a bůhví, zda v celém domě kromě té drzé holky s těstem ještě někdo je.

„Proč tak blázníte, Petře? Co tím chcete dosáhnout? Když jsme spolu mluvili naposled, byl jste ještě celkem svéprávný. Co se to s vámi stalo, člověče? Vy vážně myslíte, že jsem se vám přišel posmívat? Mějte rozum, aspoň

kvůli své ženě, když už sám chcete skončit jako vandrák na smetišti.“

„Však vy víte dobře proč,“ odsekl Wellechovský. „A o mou ženu nemějte starost. Hlavně vy ne! Mě ty vaše levity nezajímají, dokážete do pochopit?“

„Ale jo. Dokážu to pochopit. Tak už se konečně trochu vzpamatujte, vždyť vám chci pomoci. Kdybych byl věděl, že jste na tom takhle, byl bych přišel dřív.“

„Dejte mi pokoj! Nic nepotřebuju!“

„Ani doktora?“

Horečnaté oči se k němu neklidně obrátily a pak zase utkvěly někde na stropě. Max Nebeldach v nich nicméně zahlédl utajovaný strach, ještě pár okamžiků a ta fyzická a duševní troska se mu tady rozsype. Bude to dobře, nebo špatně? Netroufal si to odhadnout, ale byl si jistý, že tenhle status quo není o nic nadějnější.

„Nepotřebuju nic, vůbec nic,“ opakoval Wellechovský poněkud nepřítomně, jako by v tom chtěl utvrdit především sám sebe. Hádky ho zřejmě také už začínala unavovat. „Cosima... pomáhá mi...“

„Chuděra. Nočník vám taky vynáší?“

„Vy dobytku!“ vyletěl Wellechovský se zbytkem vši nahromaděné zášti, zoufalství a bezmoci. Max Nebeldach byl upřímně odhodlán dát si facku líbit, ale nedopadla. Wellechovský jen vyjekl, chytil se za žebra a složil se zpátky na polštář celý zpocený a zelený jako jarní tráva.

„Aha, já si to hned myslel. Ukažte, Petře.“ Odtáhl mu ruku a odhrnul košili. Sundal mu i nevábný špinavý obvaz. Sečná rána pod ním byla zhnisaná a při Wellechovského snaze bývalého kolegu praštit se znovu otevřela. „Máte tu kus čistého plátna?“

Wellechovský jen zavrtěl hlavou. Ožil teprve, když Nebeldach zamířil ke dveřím.

„Ne! Nevolejte ji! Ona o tom neví. Neví, co jsem – Maxi! Prosím vás!“

„Až na to umřete, tak se to taky nedozví?“ ucedil Max Nebeldach přes rameno. Nicméně se vrátil a ještě jednou si tu ránu prohlédl. Potřebovala vyčistit, přinejmenším.

„Vy tu vážně nemáte ani kus čistého hadru, Petře?“ A nečekaje na odpověď, začal zkoumat obsah dvou truhel u protější zdi, až konečně našel jakousi zánovně košili a bez komentáře ji roztrhal. Léta strávená ve vojenských táborech a všelijaké průběžné šarvátky a pŕtky ho naučily poradit si zhruba s jejich následky. Zřejmě ani Wellechovský si zpočátku s povrchním šrámem nedělal příliš starost. Ale smůla se mu pověsila na paty tentokrát důkladně a ve všem. Navíc ho teď, když mu bývalý kolega vodou ze džbánu na stole vymyl a poté znovu zavázal ten prokletý škrábanec, přivedla do stavu ponižující nezbytné vděčnosti, umocněné ještě vědomím, že mu dluží

peníze, které nemůže splatit.

„Pořád si myslíte, že vaše žena nic nepozná?“ podotkl Max Nebeldach, přehlížeje stopy, které jeho samaritánská činnost zanechala na prostěradle a přikrývce postele, o vodě ve džbánu a původním nechutném obvazu nemluvě. „Ať vám ta Klára, či jak se ta líná děvka jmenuje, aspoň převlíkne a uklidí.“

„Řeknu Vilémovi,“ nerudně broukl Wellechovský.

„Williho jsem vám zaměstnal jinde. Možná se zdrží.“

„Co? Co si to zase –“

„Dovoluju. Jistě. Vy byste tu klidně shnil a vaše služebnictvo by si zatím rozebralo váš dům. Ten Voit vám ukradl aspoň kobyly. Poslal jsem Williho za Felčarem, aby dal oba dopravit nazpátek. Kdyby se tu Felčar stavil, aspoň by se vám podíval na tu ránu.“

Voják Eusebius Vlach, furýr a nositel výmluvné přezdívky, skutečně kdyisi pár semestrů medicíny absolvoval a na vojně pak dobrovolně pomáhal felčarovi. V gardě ochotně léčil všechno, na co stačil, od úplavice po rozbité hlavy. Opravdového felčara musel volat málokdy. Býval ostatně často viděn, kterak si v lékařských knihách i čte, dokonce si je prý kupoval, tvrdě, že už brzy vyluští tajemství Paracelsovo.

„Felčar ať mi sem neleze,“ nevzdával se Wellechovský. Voita a kobyly jako by nemínil brát na vědomí. „Poslyšte, Maxi, o co vám jde? Poslal vás váš šéf?“

„A kdyby?“

Zdálo se mu, že v tom studeném příšeří zahlédl v očích bývalého kolegy zátkit úleku. Ale pak se Wellechovský obrátil na bok zády k němu a přitáhl si zimomřivě přikrývku až po bradu.

„Dohnal mě k tomu on, tak co ještě chce? Nebo už má pro Cosimu nějakého lepšího ženicha? Vás?“ Zasmál se, ale znělo to, jako když pod tou přikrývkou nařiká. Což Maxu Nebeldachovi v posledním okamžiku zabránilo se k němu zachovat nešetrně, ale aspoň na něho nešetrně vyjel: „Přestaňte už konečně blbnout, Petře! Kde jste přišel k té ráně?“

„Nikde! A dejte si pozor, abych vám při tom výsledku neumřel. Ačkoli, vás by on určitě k vodě nepustil!“

Max von Nebeldach si potichu počítal do deseti. Věřu že měla Cosima pravdu, když ho před svým chotěm varovala. A opět ho touha po útulné a pohostinné krčmě málem zvedla ze židle. Tady se asi opravdu nedá než rezignovat. Nechat ho být, aby s sebou nakonec stáhl pod hladinu i svou ženu a zanechal za sebou v nedlouhé historii kancléřské gardy nedobrou vzpomínku, která ostatně během času vybledne. Do smrti v dobrém i ve zlém.

Zatoulaný paprsek slunce se prodral záclonou v okně a vyloudil oslnivý záblesk na čepeli kordu, odloženého na křesle a povytaženého z pochvy,

jak jej tam jeho majitel narychlo odhodil i s kabátem, vestou a kalhotami, když se naposled vrátil z nevydařené výpravy. Od té chvíle mu zbyla už jen bezmocná hořkost a beznaděj, aby měl co přemítat v horečných polosnech a polobděních, snaže se aspoň před úzkostlivou manželkou zatajit pravý stav věcí. Bylo ostatně záhadou, jak se mu to podařilo, když, jak tvrdil, o něho pečovala. Den za dnem zajisté s větším strachem a nejistotou. A den za dnem byl on bezpochyby bezradnější, nerudnější a protivnější. A hlavně zatvrzelejší. Paní Wellechovská si tu musela za těch pár dní prožít peklo. Až do smrti... Radostná vyhlídka.

„Petře, prosím vás, aspoň chvíli se nechovejte jako idiot. Je vám líp?“

Žádná odpověď. Nejspíš ano, než ten šrám znovu zhniše.

„Dával jste se najímat?“

Žádná odpověď. Taky dobře.

„Nojo... s kordem jste první po pánubohu sice nebyl, ale poslední zdaleka taky ne. Jak se vám to stalo?“

„Byl to podraz. Čekali to,“ ozval se hlas jako z hrobu a zuby se Wellechovskému pod příkrývkou rozdrkotaly. „Mám s váma jít hned? Jak jste... jak jste na mě vůbec přišli?“

„Vy si myslíte, že byste do toho arestu došel sám? Protože vůz s sebou teda nemám.“

Wellechovský se pomalu vysoukal zpod příkrývky. „Nikdy jsem nepotřeboval, aby mi někdo něco vynášel,“ prohlásil poněkud přízračně. „Nejmíň moje žena. Co jí vůbec řeknete? Že se mnou jdete na procházku nebo do kafírny?“

„Ležte, hergot,“ zarazil ho Max von Nebeldach. „Vy byste snad sám nakonec do arestu chtěl.“ Připadalo mu, že se po fyzické ráně Wellechovskému otevřela teď i ta duševní a nahromaděný hnus se z ní vylil. Zřejmě mu potom bylo všestranně líp, když už neměl co tajit, zapírat, co s úzkostí očekávat. Snad jen soud a popravu. A konečně klid a pokoj po zbabraném životě. „Co to bylo za podraz?“

„Chtěl jsem dostavět Griest. A tohle vynášelo. Cosima o ničem nevěděla. Ani o tomhle. Co jiného jsem, k sakru, měl dělat, když... ale... už je to stejně jedno. Měl jsem zařídit, aby se do Vídně nedostal nějaký don Esteban de Borreda. Cestoval z Itálie. Jeli jsme mu naproti až za Mödling... já, Voit a Melichar. Pršelo, prach vlhnul, a ten Borreda s sebou měl čtyři sluhy. Ozbrojení. Bojovali jako školení šermíři. Asi taky byli. Melichar tam zůstal, Voitovi padnul kůň a já koupil tohle. Byli jsme rádi, že jsme se odtamtud dostali oba na Andromedě. Řekl jsem Voitovi, kdyby... kdyby z toho něco bylo, aby si ji vzal a utekl. Doufám, že ho Felčar nechytne.“

„Ale chytne, jen se nebojte. Mimochodem, Petře, jak to dopadlo s tím

Španělem?“

„Dostal do ramene. A přišel o tři z těch... sluhů. Ale do Vídně dojel. Zálohu jsem vrátil. Vyřizoval to ostatně Voit.“

„Kolik jste měl za tohle dostat?“

„Dva tisíce guinejí,“ odpověděl mechanicky o chvílku dřív, než si to stačil rozmyslet.

„Angličani?“ se zájmem se toho chytil Max Nebeldach.

„Jak to mám vědět?! Jeden ruský hrabě mi taky zaplatil v louisdorech. A už je dávno z Vídně pryč, pokud by vás to interesovalo. Poslyšte, Maxi, stejně to budu muset vykládat u soudu, a kdoví, ne-li katovi. Nestačilo by vám přečíst si protokoly?“

„O vaší případné popravě by se vaše paní podle vás taky nedozvěděla?“ zlomyslně nadhodil Max Nebeldach. „Vy jste to měl všechno podivně vymyšlené, Petře. Mimochodem, až se z tohohle zmátoříte, byl byste k mání případně za zlatky? Nebo berete jen cizí měnu?“

A vtom na dveře ložnice zvenčí kdosi ťukl prsty a dovnitř proklouzla úhledná komorná. Paní se dává ptát, zda může hostu nabídnout aspoň víno a jidášky.

„Jidášky!“ Wellechovský se tomu začal neovladatelně smát, rána na žebrech ho bolela, ale chechtal se málem nepřičetně. „Jidášky!“

Úhledná komorná tiše couvala zpátky ze dveří.

„Abyste se z toho nepomát,“ ušklíbl se Max Nebeldach a vyšel za dívkou do salonu, soudě, že na bývalého kolegu bylo těch zážitků přece jen příliš mnoho najednou.

Proti hrobovému ovzduší ložnice domácího pána bylo v saloně teplo, Nebeldach zaslechl praskání dříví a doufal, že se neobtěžovali jen kvůli němu. Na prostřeném stole stála konvice s vínem, poháry a mísa s pečivem. Jako by očekávali Spasitele na Bílou sobotu. Spasitel vstoupil, sňal falešnou masku přátelství a byl z něho náhle Jidáš.

Cosima se obrátila od okna. Měla na sobě stále ty šaty, ve kterých ji potkal, modročerné vlasy rozpuštěné a tvář jako z alabastru. Nedívala se na něho ani s výčitkou, ani se zlobou. Jen s bezmezným údivem. Pokud byla zde v saloně, nemusela se ke dveřím ani přiblížit, aby z rozhovoru za nimi měla náležitý užitek – a ona v saloně bezpochyby byla. Teď si zřejmě myslí, že ten člověk, kterého přivedla domů s nadějí jako přítele, se chystá jejího nebohého nemocného manžela odvléci do vězení. A přesto mu nabízí pohostění – možná ty jidášky napekli narychlo z toho šedivého těsta, co viděl na schodech, a kuchta se špinavýma rukama do něho ještě honem přisypala rozdrčené sklo.

„Paní Cosimo, nedělejte si už starost. Bude to v pořádku. Všechno.“

V obrovských očích nebyla ani otázka, ani výčitka, jen prázdno. Bezpochyby poslala komornou pro pohoštění ještě předtím, než tam uvnitř přišla řeč na aresty a katy. A pak tu už jen stála jako příslovečná Lotova žena.

„Paní Cosimo –“ postoupil o krok k ní a připadalo mu, že před ním ustupuje skrz zeď do prostoru a rozplývá se tam jako chiméra, která se tu na chvíli zhmotnila a pro kterou byl tenhle svět příliš krutý a nepochopitelný. Lady Mary Wortley-Montaguová – samá lež a přetvářka. Už zbývají jen ty obrovské oči plné prázdnoty, už ani ty ne.

„Nojo... tak já si s ním jen ještě něco dohodnu a pak vám to vysvětlím, ano?“

Sotva pohnula rty, ale netroufla si už ani o krok blíž, aby se mu skutečně nezměnila před očima v bílý přízrak, odplývající do modravého nekonečna.

Max von Nebeldach se vrátil k Wellechovskému. Zastal ho venku z postele a oblečeného, dokonce i ten starý obvaz a džbán se špinavou vodou stačil někam zašantročit.

„Nepraštíte sebou?“ zeptal se Nebeldach věčně.

„Určitě. Abyste se pobavil.“

„Vaše paní slyšela asi něco z toho, co se tu říkalo.“

„Vy –“ na okamžik se zdálo, že Wellechovský hodlá skočit Nebeldachovi na krk, ale včas si to rozmyslel. „Já si to s váma vyřídím, Maxi. Přisámbůh, tohle si s váma vyřídím!“

„Neřvěte, hergot! Stejně si musela domýšlet kdovíco. Vy si asi myslíte, že je slepá a hluchá. Mimochodem, máte nějakou představu, kdo na vás tu budu ušil?“

Wellechovský neodpověděl.

„Kdo s vámi jednal?“

„Nevím. Neznám ho.“

„Hlupáka by Austerberg nikdy nevzal do gardy. A ze mě ho taky nedělejte.“

„Dobře platil. To je všechno.“

„Nojo, guinejema. I kdyby to tak bylo, určitě byste za ním pak neposlal Voita nebo toho druhého umělce, abyste si zjistil, co je zač, co?“

„Dejte pokoj, Maxi. Už jsem vám řekl, že nejsem udavač. Jako někdo.“

„A co kdyby se vás opravdu zeptal mistr ostrého meče, Petře? Vždyť já vám chci vážně pomoci, pochopte to už konečně!“

„Vy už jste mi jednou pomohli, vy a váš šéf! A stejně jsem čekal, že si pro mne jednou přijdete. Jenže jsem vás chtěl přivítat jinak. Mimochodem, máte vůbec nějaký zatykač, vy... Jidášku?“

„Petře –“

Otočili se oba, jako by za nimi bouchla petarda. Cosima stála ve dveřích,

zjevila se tam jako duch. Wellechovský jí vykročil vstříc, ona ho výmluvně objala kolem krku a přitiskla tvář na jeho rameno. V dobrém i ve zlém až do smrti. Držela se ho tak pár dlouhých okamžiků, kdy Max Nebeldach jen čekal, že se tu bývalý kolega užuž složí, a pak jej beze slova pustila a změnila se zas v průzračný duchový přízrak, který omylem navštívil tento svět. Wellechovský vypadal, jako by se na cestu do astrálu mínil vydat za ní. Nebeldach docela prozaicky došel ke stolu v saloně pro pohár s vínem a přinesl mu její.

„V dobrém i ve zlém...“

Wellechovský se po něm jen zmateně podíval.

„Máte hodnou ženu, Petře. Stojí s vámi – v dobrém i za těch druhých okolností. Troufáte si ke stolu, nebo chcete zpátky do postele?“

„Nedělejte ze mě Lazara, pořád! Taký máte takovou starost, jestli dojdou do vězení?! Jidášův pokrytecký... prolhaný.“

Sesunul se na židli a opřel se lokty o stůl. Max Nebeldach pokrčil rameny a obrátil se k jeho hodné ženě.

„Paní Cosimo, prosím vás, řekněte mu, ať přestane s tím stihomamem, sic se do žádné Anglie nedostanete.“

Cosima nepřítomně pohlédla skrz něho někam do prostoru. Nebeldach si začínal připadat, jako by se tu snažil vzkřísit už dva mrtvé. Odejít a prasknout za sebou dveřmi. Odejít a ve vratech tohoto domu jen mlčky otočit palec k zemi.

„Já vám nerozumím, pane –“ namítla bezbarvě. „Sliboval jste – proč?“

„Ten? Co ten má co slibovat?“ odplivl si Wellechovský. „Do Anglie! Do jaké Anglie, sakra zas?!“

„Teda, já na vás prstem neukázal, Petře. To kancléř.“

„Sinzendorf?“

„Jo. Potřebuje něco zařídit v Londýně. Vzpomněl si na vás, anžto o nikom jiném tak zkompromitovaném jako vy široko daleko neví. Podmínky by vám ale mohly vyhovovat.“

Wellechovský, stále s lokty na stole a s hlavou v dlaních, se po něm pomalu ohlédl. A pak, jako by v těch slovech zachytil jakési záhadné heslo, srozumitelné pouze kancléřovým zasvěcencům, řekl rezignovaně:

„Dobře, Maxi, já vám rozumím. Já to znám... takové podmínky. Mohl jste to říct rovnou... jakékoli podmínky... při tom všem, co... mám snad na vybranou?“

„Ale ovšemže máte. Můžete odmítnout.“

„A?“

„Nic. Vůbec nic. Necháte si utéct příležitost, nic víc.“

„Chcete říct, že odtud vypadnete a – a to bude všechno?“

„A co byste chtěl? Ono vám to nestačí? Víte, jak na tom jste. Já vám nabídl určitou možnost, protože si to kancléř přál a protože tu nikdo vhodnější není. A především jsem doufal, že vám to pomůže. Jestli vám to není dost dobré, dělejte, jak myslíte. Nutit vás nebudu a vydírat už vůbec. Kancléř pošle nakonec někoho jiného, tomu to možná nevyjde, a vy... no, my vás necháme být. Za všech okolností. V dobrém i ve zlém.“

„Sedněte si,“ nerudně ucedil Wellechovský. „Cosimo, drahá –“

„Jen ji nechte tady, Petře. Však to není nic, co by nemohla slyšet.“

Přidržel jí židli, ona se po něm letmo ohlédla, sotva znatelně se usmála a jeho to potěšilo víc než ta Wellechovského nevlídná kapitulace z donucení. Jidáš, jak se jí teď zdálo, se sem nakonec možná opravdu nevloudil se zatykačem, aby odvedl jejího nebohého nemocného manžela do vězení. Ztracená důvěra se pomalu vracela, dokonce jí teď začalo být trochu líto, že manžel tomu Spasiteli tak odporně spílal. Zdálo se, že i on sám si to do jisté míry připouští. Ač nerad.

„Nalijte, Maxi. O co jde?“

„Teda, nelekejte se, o starého Lilientala.“

Wellechovskému vyšpláchlo víno přes prsty, Cosima, která se číše sotva dotkla, jen vyhrkla polekaně: „Abbé Christian!“, a podívali se po sobě, on s údivem, ona vyplašeně. Osoba starého anglického diplomata, intrikujícího skrytě dlouhá léta pod falešným jménem v mocnářství a vypovězeného před dvěma roky zpátky do Anglie, jim připomněla první okamžik setkání – zámek Griest, začínající jaro – a nebezpečí, zločinného strýce, tajemné návštěvníky, starý pavlinský klášter, z něhož za vydatného přispění právě onoho falešného duchovního vznikla dobře utajená špiónážní centrála. A tak se jednoho nevlídného dne, zrovna takového jako dnes, dostal po stopě pochybného dění na Griest šéf kancléřovy policie Austerberg, víceméně nedobrovolně, zle zřízený z jakési naaranžované hospodské rvačky, a málem jim tam umřel. Cosimě bylo sotva sedmnáct, četla s bratrem Roberta de Borona a každý návštěvník ze světa za zámeckou branou pro ni byl tajemným rytířem Grálu. Austerberg navíc vzbuzoval její soucit – a byla by se do něho snadno zamilovala se vši bezprostředností nově objeveného citu, kdyby se byl jen trochu snažil. Ale on byl studený jako psí čumák a oblast jeho obskurních snah a cílů nezahrnovala náhodné flirtování s mladou baronesou. Přesto se mu podařilo obrátit jí během několika týdnů život naruby.¹⁾

Pomalou posunula dlaň po desce stolu, až se konečky prstů dotkla manželovy ruky. Jistotu, bezpečí, něhu – v dobrém i ve zlém až do smrti – tak to přece slíbila před oltářem. Horká dlaň jí přikryla drobnou pěst. V dobrém i ve zlém. Navěky.

„Lilientalovi musí být přece ale už přes sedmdesát.“

„Taky je. Jezdí na hony a večer co večer je ve společnosti. Prostě slídí. Prodává zprávy ode dvora i odjinud.“

„Ne!“

„Ale jo. On bez toho nemůže být. Tady špehoval pro Anglii, a přitom od té chvíle, co se tam, dědek, vrátil, špehuje pro Španěly, pro Francouze a nejraději prý pro nás. Jenže je kapriciózní. Když byl v Anglii naposled jeho oblíbenec Ursini-Rosenberg, přivezl od něho docela zajímavé novinky, jak by taky ne. Jenomže Ursini-Rosenberg je v nemilosti a do Londýna se hned tak nepodívá, s nikým z vyslanectví nechce Liliental nic mít, aby se prý nekompromitoval, a k cizím nemá důvěru. Vás oba zná.“

Wellechovský se podíval na Cosimu, Cosima na něho.

„Já... už bych ho nechtěla nikdy vidět.“

„To už je pryč, miláčku. A on si to určitě taky nechce připomínat.“

„Ale já – já se ho bojím, Petře.“

Max Nebeldach se zvedl ze židle. „Často navštěvuje dům Wortley-Montaguových,” poznamenal přes rameno a odebral se k oknu, aby si to ti dva mohli bez zábran rozhodnout. Lépe řečeno, aby Wellechovský manželku přesvědčil, protože jeho bývalý kolega se už sám zjevně rozhodovat nepotřeboval.

Okny táhl vlezlý chlad, uličkou venku bloumalo slunce a stín a od svatého Ruprechta se začali trousit lidé. Nebeldachovi připadalo, že jsou také celí schlíplí. Jak jen může skončit věc, počatá v den tak neutěšený, na Bílou sobotu tohoto roku, kdy Jidáš bloudí ulicemi, hledající své důvěřivé oběti? I to víno v poháru, který držel v ruce, mu připadalo hořké, a nejspíš že bylo, v tomto domě úpadku a zklamaných nadějí. Už by se pomalu mohl objevit Felčar, daleko snad toho chlapíka s Wellechovského kobyloou ujet nenechali. A Wellechovský krom toho doktora potřebuje, byť nedostudovaného Felčara, který hledá tajemství Paracelsovo. Ale co kdyby mu ani umění Paracelsovo nemělo být k ničemu – nebo co kdyby – cesta je dlouhá a posláním nebezpečné – o tom on vůbec ještě nemá tušení – co kdyby se stala Cosima náhle vdovou – pak – Maxu Nebeldachovi zhořklo to víno úplně. A obrátil se k těm dvěma téměř nerudně.

„No tak, Petře, nechcete s tím nic mít, co?“

„Proč – nic takového jsem přece neřekl. Ale... nevím totiž... pojdte si, sakra, sednout a nešpacírujte se tu pořád!“

„Petře –“ prosebně se ozvala Cosima a položila na jeho ruku druhou dlaň. Nějaká podivná úzkost se jí vkradla do srdce, nevěděla proč, nebyl to vlastně strach ze starého známého intrikána, i když to řekla. A nedovedla si ten pocit vysvětlit. Jenže odmítnout by bylo bláhové, ostatně by to Wellechovský

ani neudělal, nemohl by to udělat v situaci, ve které se nacházel. Trochu ji překvapila ta Nebeldachova nečekaně příkrá otázka, zda s tím nechce nic mít – poté, co jej tak snaživě domaněvoval k rozhodnutí. A jak slunce zas zmizelo v mracích a salon náhle potemněl, připadalo jí to jako podivné memento. Jako by se mělo začít podle daného scénáře znovu odehrávat cosi, co se už kdysi stalo, osudově a neodvolatelně nasměrováno k určenému cíli, který neznala, tušila však, že bude neblahý. Najednou věděla, že by manžel ten úkol přijímat neměl. A věděla, že jej přijme.

„Mám tu nějaké závazky,“ připustil nerudně.

Max Nebeldach jen tázavě vzhlédl. Věděl, co má Wellechovský patrně na mysli, a nechtěl přiznat, že to ví, protože by musel buď připustit, že jej kancléřovi lidé skutečně špehovali, nebo že vyzvídal na Cosimě.

„Nekoukejte na mě tak, k čertu! Ne to, co si myslíte! Když už to musíte vědět, tak Židi. Wallmöler. Dlužím mu dvacet tisíc. A úroky. Stačí vám to?!“ Nešetrně vyprostil ruce z manželčiniých a sáhl po poháru. „Kdybych odjel, dá mi tu všechno zabavit. Tak to víte. Ještě do něčeho hodláte strkat nos?“

Max von Nebeldach byl naprosto neochoten dát se vyprovokovat. Ostatně si už z téhle návštěvy zvykl. A ani se příliš nedivil. Pozoroval, jak se Wellechovskému pohár v prstech chvěje. Nejspíš za poslední dny nic nejedl, ani tady do těch jídášků se mu nechce, a teď se opije po jedné sklenici. „Tak úroky zaplatíte a dá vám pokoj.“

„Čerta zaplatím! Teď! Po tamtom! A on chce zpátky ty peníze. Všechny dlužní úpisy skoupil právě proto, aby je mohl mít. Jako by se všichni spikli!“

„Dobře. Vyřídí se to. Podívejte, kancléř vás potřebuje, tak pro vás taky něco udělá. A pak, až se vrátíte, si to pohodlně vyrovnáte sám. Teda, ono by taky nemuselo zůstat jen při tomhle. Takových úkolů, které by vám mohly vyhovovat, se najde – však víte. A měl byste to bez tohohle rizika, aspoň.“

„Maxi –“

„Ale nojo, vždyť –“

Dole na ulici začvachtaly v blátě podkovy. Hluk vnikl do průjezdu a rozléhal se tam jako hromobití.

„Tak doufám, že vám přivedli kobylu,“ usoudil Max von Nebeldach a Wellechovský najednou celý zelený se zvedl od stolu a pustil se chodbou vstříc svým bývalým vojákům.

„On si nedá pokoj, dokud si někde nerozbije hlavu,“ nerudně podotkl Nebeldach a vydal se za ním, vstala i Cosima a popošla pár kroků, ale jako by si netroufala nahlížet do záležitosti mužů, zůstala stát v saloně, vedle spinetu, na který už před časem – tak dávno – přestala hrát. Lady Mary – abbé Christian – Griest – starý dobrý Griest před vpádem světa císařských – jako už tolikrát od té doby ji opět na okamžik přepadla pochybnost, zda

se kolo osudu pootočilo správně, když tehdy Austerbergovi otevřelo bránu. Nikdy by se nebyla setkala s Petrem Wellechovským. Už bez váhání vyběhla na chodbu, jako když mu spěchávala vstříc zlatými chodbami kancléřova paláce. Chlad ji tu uvítal s přívětivostí vchodu do hrobky.

„Ale proč?! Copak to muselo být? Kdo vám tohle nařídil, Felčare?! Co si to vůbec dovoluujete?!“ pouštěl se její manžel zjevně už na pokraji sil a energie do vojáka s úzkou zasmušilou tváří, který byl Cosimě trochu povědomý.

„Bránil se, pane.“

„Ale nežvaňte! Aspoň mně tohle nevykládejte! Jako bych nevěděl –“

„Nechte toho, Petře.. Právě že to víte.“ Nebeldach mu položil ruku na rameno, Wellechovský se po něm ohnal tentokrát úspěšně, čímž své fyzické schopnosti pro tu chvíli nadobro vyčerpal. Opřel se o zeď a byl by se po ní nejspíš sesunul na zem, kdyby ho Vlach zvaný Felčar pohotově nezachytil pod paží. Cosima si jen přitiskla pěsti k ústům, ani nevykřikla, ale Wellechovský se ohlédl.

„Co vy tu děláte?“ houkl nerudně, vyškubl se Felčarovi a nejistě vykročil k ní. Cosima před ním ustupovala zpátky do hrobky, ale mrtvý si pro ni jde, už je blízko, natahuje po ní ruku. Tvář mu křiví rozpadlý úšklebek.

Přicházel širokou chodbou kancléřova paláce, ve všech broušených zrcadlech na stěnách se odrazil třpyt stříbra na jeho uniformě. Usmíval se a vztáhl k ní ruku. – Čekala jste, baroneso z Griestu? –

Oči se jí zalily slzami. Do smrti v dobrém i ve zlém.

Kdosi, ale nebyl to manžel, ji nasměroval zpátky do salonu, do tepla a světla, neboť okny se zas na chvíli vlilo rozmarné slunce.

„Není holt na... nemoci zvyklý, tak se aspoň vzteká. Však ho to zas přejde.“

Pokud Wellechovský Maxe Nebeldacha také zaslechl, nechal to tentokrát bez komentáře. Měl toho dost. Všeho. Kdyby mohl ty dny od neblahé výpravy za Mödling odečíst ze života, byl by za to dal deset let navíc. Trapná, bezmocná hanba. Max von Nebeldach se mu roztahuje v saloně a poroučí, jako by tu byl doma. Vždycky, od začátku se za Cosimou ohlížel jako blahobytný kocour. A on aby mu byl ke všemu teď ještě vděčný, že mu pomohl v okamžiku, kdy už sám nevěděl kudy kam. Stejně, stejně mu už zas nezbyvá víc síly než na těch pár kroků od dveří k posteli. Kdyby to byl tušil, v tom prokletém sychravém březnovém dni. Koneckonců mohl teď jako nájemný vrah stát před soudem. Nebo skončit jako Melichar a Voit. Cosima by byla vdovou. Bůhví, jestli by to pro ni nebylo nakonec vysvobození – těch rozpačitých dohadů před prahem, strachu, výmluv, znechucení – co si vlastně představovala, co od něho očekávala? Tenkrát – bylo to jiné, tenkrát. Všechna broušená zrcadla na chodbě kancléřova paláce odrážela její úsměv, rozzářené oči – běžela mu vstříc. – Bála jsem se, že nepřijdete. –

„Cosimo!“ Jako by ji jeho přiškrcený hlas šlehl bičem. Přišla, váhavě mu položila ruce na ramena.

„Běžte si lehnout, Petře. Prosím. Vypadáte jako smrt.“

„Chtěla byste, abych umřel?“

Neodpověděla, zbledla a rty jí zpopelavěly. Oči jí zaplavila úzkost.

„Cosimo, drahá –“ Cítil, jak jí buší srdce, tlouklo mu do žeber, právě tam, kde jej poznamenala čepel jednoho z těch prokletých de Borredových služebníků. Začínalo se mu tmít před očima. Ne, nebude sem Max von Nebeldach chodit za hezkou mladou vdovou paní Wellechovskou, a za nic ne! O čem by se asi s ním dohadovala před prahem, s tím kocourem mlsným, bordely protřelým?

„Nebojte se, Cosimo, do té Anglie pojedeme, brzy.“

„Ano, ano, pojďte, prosím vás. Nemůžete takhle –“

„Nechte mě být, sakra! Pošlete mi sem Rottlicha!“

K posteli došel sám a složil se na ni tak jak byl, oblečený. Ta rána, kterou mu Max Nebeldach jakžtakž převázal, zase krvácí či co... Do Anglie nebo do pekla? Max von Nebeldach s kyticí růží –

Cosima vyběhla do salonu, Max von Nebeldach tam o něčem diskutoval s furýrem.

„Běžte se na něho podívat, Felčare,“ ucedil Nebeldach, sotva ji uviděl zase tak vylekanou, jako by proletěla strašidelným hradem.

Vilém Ryšavec-Rottlich přišel vzápětí, hlásil, že Andromedu už obstaral. Nebeldach jej poslal pomoci obstarat i pána. Zase tu s ním Cosima osaměla. Mlčky, v rozpacích. I když jí pomalu začínalo připadat, jako by tu byl odjakživa. Jenom pořád nevěděla, co si o něm a o tom všem vlastně myslet. Světlo a stín – jako světlo a stín, napadlo ji. Slunce zmizelo, salon potemněl.

„Chiaroscuro,“ řekla bezmyšlenkovitě. Zahlédla, že se Nebeldach pousmál, domyslela si, že jí rozuměl – konečně proč by nerozuměl, je-li z Lienzu, do Itálie má blízko. Možná dokonce pochopil i ten dvojsmysl. Ne-li ještě něco jiného.

„Nový způsob malby v quattrocentu, mysteriózní světlo a stín si velmi oblíbil da Vinci,“ slyšela sama sebe, s údivem si uvědomila, že promluvila skoro stejně uštěpačně, jako když ho na Uhelném trhu poučovala o Longinovi, a připadala si v tom okamžiku také tak provinile. Koho to chce trestat za svůj strach, nejistotu, zklamání?

„Hm. Já myslel, že je to vás filozofický náhled na svět,“ odpověděl jí stejně nedotčeně jako na tom Uhelném trhu. „Jestli dovolíte, počkal bych jen na Vlacha. To bude chvilka.“

„Jistě – vůbec – vůbec jste si nevzal jídášky –“

„Ale, tak teda děkuju. Oni jsou Jidáškové vlastně stejně chudáčci. Když se měla naplnit slova Prorocství, co mu zbývalo jiného? Třeba vůbec nechtěl být zrádcem. Ale někdo se k té roli propůjčit musel. Ono hrát role věrných apoštolů je asi snazší.“

Podívala se na něho tázavě, jako by teď ona v jeho slovech hledala nějaký dvojsmysl, ale Maxe Nebeldacha napadlo, že jen přemítá, jakou moudrostí by ho zase mohla setřít. Bůhví, co všechno mu má za zlé. Možná jen to, že je zdravý a že ho Austerberg nevyhodil z gardy. Ačkoli –

„Vy věříte na předurčení, pane von Nebeldachu?“ zeptala se docela nevinně, ale stejně ho zaskočila. Pokrčil rameny.

„Nevím. Teda, nepřemýšlel jsem o tom. Vy věříte?“

„Někdy si myslím, že je všechno opravdu dáno předem. Že hraji roli, která je už napsaná, a já jen neznám další jednání, ale ono tam je, chápete? Je na té další stránce, kterou teprve obrátím... a třeba tam bude něco hrozného, ale já to budu muset hrát, jako... jako ten Jidáš musel. Rozumíte mi?“

„Hm. Vám se do toho Londýna moc nechce, co?“ usměrnil Max Nebeldach její úvahy docela prozaicky. „Jenže pro vašeho manžela je to v podstatě jediná možnost, a tak si holt říkáte, že to máte v roli. Čeho se vlastně obáváte?“

Ne, nebyl to vybraně kultivovaný debatér jejího neexistujícího literárního salonu, ale zneklidňující postřeh mu upřít nemohla. Ani přímočarou upřímnost, která jí ale koneckonců nebyla nepříjemná.

„Nerada bych se setkala s Lilientalem. Příliš mi připomíná bratra a starý Griest. A... a to všechno, co bylo. Ale – já vím, je to od vás laskavé, že –“

Max Nebeldach jen odmítavě mávl rukou.

„Já – jistěže jsem si nikdy nepomyslela, že bych se mohla osobně setkat s lady Mary Wortley-Montaguovou, a jsem vám samozřejmě zavázána, i kvůli manželovi, ale –“

„Ale?“

„Vlastně jsem o tom vůbec neměla začít. Vám to určitě bude připadat směšné. Měl jste někdy z něčeho bezdůvodný strach?“

„Bездůvodný? Myslíte něco jako zlou předtuchu, paní Cosimo? To jsem teda měl. Jenže zas většinou nebyla tak bezdůvodná.“

Cosima si povzdechla. Opravdu o tom neměla začínat. Nebylo tu nikoho, kdo by pochopil, porozuměl, neřkuli poradil. Už dlouho nikoho takového neznala, od bratrovy smrti. Ani manžel nemíval pro její úvahy tohoto druhu příliš pochopení. Snad leda – lady Mary? Lady Mary, náhle tak blízko, tak dosažitelná, a přece vzdálená tím jejím trapným pocitem nevysvětlitelné úzkosti.

Max von Nebeldach stál náhle za ní, zrovna jako v tom penzionu u Křížové sedmy ho neslyšela přicházet, ale byl tu, věděla, že by se ho dotkla, kdyby

napřáhla ruku za sebe. Všechno bylo dnes poněkud přízračné, dokonce i zástupce velitele kancléřovy policie.

„Paní Cosimo, pokud opravdu... pokud myslíte, že by to nemělo být, tak já nějak zařídím, aby z toho zas sešlo.“

Neohlédla se, připadalo jí, že odpovídá někomu neskutečnému.

„To byste udělal o své vůli – jen kvůli mým bezdůvodným obavám?“

„Ano.“

„Měl byste z toho nepříjemnosti?“

„Kdo ví. Na tom nesejde.“

Představila si celý ten pečlivě udržovaný systém úkolů, plánů a činnosti kancléřovy policie, na tu tkáň pavučin a vláken, jejichž rozsah a dosah jí vždycky býval nejasný, věděla jen, že existuje a žije svým nenápadným temným životem, s nímž nepřicházela přímo do styku a ani po tom netoužila. Bylo na tom cosi až děsivého, že by v něm mohla způsobit trhlinu ona, jediné její slovo, její možné zbrklé přání. A mimoděk ji napadlo pár podobně malicherných příčin, které kdy daly dějinám jiný směr. Ačkoli na druhé straně pochybovala o tom, že by se právě tenhle klidný, rozvázný Max von Nebeldach dal strhnout k nějaké nepředloženosti. Navíc kvůli ní, když přece věděl, že kromě pár slov díky by se ničeho jiného nedočkal. Zřejmě její choť skutečně není jediným, kdo se o anglické poslání může ucházet – jel by prostě někdo jiný, ona by se nikdy nesetkala s lady Wortley-Montaguovou a Petr Wellechovský by se tu utopil ve svých dluzích, neúspěchu a zatrpklosti, možná by se zas pustil do těch pochybných výprav, jejichž podstata a následky jí už přestaly být záhadou, a jednou by jí ho přivezli přikrytého pláštěm a složili tady v saloně, a jeho majetek, měl-li by ještě jaký, by propadl koruně. Nebo by jej čekala žaloba, soud a exekuce. A kancléř by pro něho nehnul prstem, jak vyrozuměla z Nebeldachovy narážky, samozřejmě, proč by také měl. Byla by sama. Vdovou. Jako dřív, jenže by to už nebylo jako dřív. Čas Očekávání uplynul, uplynul by i tento čas Poznání a zbýval by dlouhý, do smrti dlouhý čas Dožívání – ale jak, kde – starý Griest lehl popelem a nový, versailleský mrzáček s bočními pavilony, se rodil v křečích jako nechtěný pohrobek v prokleté noci. Nikdo by jí už nenabídl spolehlivé rámě, aby ji uvedl přes práh, přes ten starý známý, a přece cizí práh. PŘES TEN PRÁH! Zamrazilo ji. Kdyby zemřel... Kdyby ho zabila jediným neuváženým slovem, jediným zbrklým přáním... zrcadlová chodba – bezdeché očekávání – rudozlatý šťastný den – PRÁH! VDOVOU!

Otočila se a přešla kolem Maxe Nebeldacha. Jidášky a konvice s vínem, role s katastrofou napsanou na příští stránce, role, kterou musel hrát Jidáš.

„Hrozilo by mu tam nebezpečí, pane von Nebeldachu?“

Řekne, že ne, ovšem. Jaké nebezpečí by mu mohlo hrozit v rozhovoru se

starcem, který mu svěří výsledky svých špiónských rejdů? Ledaže by o ně stál i někdo jiný.

„Ano. Ne větší než tady. A je dost obratný, aby si dokázal poradit.“

„Nemusel by přece... kdyby zůstal zde –“

Max von Nebeldach pokrčil rameny. „Nemusel. Ale je voják, nic jiného neumí. Z renty nevyjde, u armády by musel mít aspoň pluk, aby mu to umožnilo slušnou existenci, zpátky do gardy ho Austerberg vzít nemůže. To, co jsem mu nabídl, je pro něho za dané situace jediná legální možnost.“

„Já vím, já vím. V poslední době jsem stále měla strach, bylo to čím dál horší. Nedovedu si najednou představit, že by se všechno zase změnilo. Že by všechno mohlo zase být jako předtím. Nedokážu tomu uvěřit, proto jsem –“

„Nojo. Však máte ještě čas. Rozmyslete si to.“

„Nemám co rozmýšlet. To jen... bylo toho příliš. Všude jsem si zvykla vidět něco zlého. Čekat něco zlého...“

Max von Nebeldach přikývl. „To přejde. A v Londýně u dvora se vám bude líbit. Je tam trochu veseleji než tady. Ono taky –“

Dveře za nimi klaply a Felčar se vrátil do salonu, Rottlich vyšel za ním a diskrétně proplul místností na chodbu.

„Chce s vámi ještě mluvit, pane,“ řekl furýr. Max von Nebeldach se obrátil ke Cosimě téměř provinile.

„Nějak se nás nemůžete zbavit, paní Wellechovská. Pokusím se, aby to netrvalo dlouho. Felčare, vy počkejte s Bernhardtem venku.“

Tušil, co vrtá Wellechovskému hlavou. A tentokrát rozhodně nechtěl, aby to Cosima zaslechla. „Vy tu máte ale zimu, Petře,“ poznamenal, když přešel ze salonu zpátky do jeho neútulného příbytku a usadil se na pelesti postele. „Zřídil vás Felčar moc?“

„Ne víc než vy. Nemá s sebou propriety. Poslyšte, Maxi, to byla ale špinavost s tím Voitem.“

„Čemu se divíte, prosím vás? Zrovna teď potřebujete svědka na to, jak jste si vydělával. Čemu se, sakra, divíte?! Myslíte si, že z toho má někdo plezír? A on se ke všemu prý opravdu bránil, jenže mu v tom hustém dešti selhala pistole.“

„Tvrdí Felčar?“

„Jo. A vy budete tvrdit, že vám toho koně ukrad. Ono to bude asi stejně nakonec pravdě nejbliž.“

Petr Wellechovský se vysoukal k čelu postele, opřel se o ně zády a zimomřivě si přitáhl příkrývku až k bradě.

„O co vám vlastně jde, Maxi? Tohle všechno přece nemůže být jen kvůli

tomu starému šantalovi a jeho politickým drbům. Kdybych tu vaši velkorysou pomoc odmítl, tak jste mi ráčil naznačit, že byste mi při první příležitosti s potěšením sekundoval u popraviště. Šlechtně se mi staráte o svědky, dluhy i manželku. Koneckonců jsem už opravdu skoro nevěděl jak dál, než jste přišel. Uměl jste si tu chvíli vybrat. Nadhazoval jste něco o zkompromitovanosti. Tak co ode mne doopravdy chcete?“

„Daniela Heiliga.“

„Cože?!“ Wellechovskému poklesla čelist. Civěl na bývalého kolegu, jako by za bílého dne na rušném tržišti spatřil ducha.

„Přesně tak,“ chmurně dotvrdil bývalý kolega. „Chtěl jsem vám to říct, až vám bude líp.“

„DANIELA HEILIGA?!“

„Jo. Hraběte Silbersterna, jestli se vám to líp zamlouvá.“

„Vy jste se zbláznil.“ Petr Wellechovský se sesoukal zase zpátky, otočil se na druhou stranu a přetáhl si příkrývku skoro přes hlavu.

„Co se vám na tom nezdá?“

„Co? Všechno. Honil ho osobně sám váš šéf a on mu utekl. Poštval na něho inkvizici a utekl jim taky, tuším ještě po sobě nechal pár mrtvol. Dejte mi pokoj, Maxi. Možná si o sobě myslím dost, ale určitě ne tolik, abych se kasal, že ho dostanu, když to nezvládl tamten s celou gardou.“

„To po vás taky nikdo nechce. Jenom –“

„Přestaňte, Maxi. Vážně, nemá to cenu.“

„Vždyť ani nevíte, o co jde, vy... Nikdo po vás nechce, abyste ho někde honil. Notabene po Anglii. Situace se trochu změnila, a teď ho potřebujeme dostat zpátky sem, teda kamkoli uvnitř hranic mocnářství. Po dobrém. Nebo aspoň do Pruska, král Friedrich by ho vydal.“

„Kdo potřebuje? Vy a váš šéf?“

„Jo, to především. A taky kancléř, jen tak docela mimochodem. Podívejte, Sinzendorf chce být s Anglií zadobře, rád by měl ve Vídni stálého anglického vyslance, a lord Waldegrave zrovna zase odjíždí. Ostatně pojedete s ním. Oni jsou Angličani sice daleko, ale zase se nemají rádi se Španěly a Francouzi, a ti jsou blíž. Jednoduché, co?“

„Když si vzpomenu na Rosenweg a Lilientala, tak bych zrovna neřekl, že proto mají zvlášť v lásce nás,“ podotkl Wellechovský. „A už vůbec nevím, o čem bych si povídal s lordem Waldegravem.“

„O počasí, Petře,“ uchechtl se Max Nebeldach. „Jednak mám dojem, že německy docela dobře rozumí, a pak – může si s ním povídat vaše choť. Hergot, ležte a nevztekejte se pořád. Řek jsem povídat. Je to přece jen výhoda, mít vzdělanou ženu. Vy si zas budete rozumět s Jeho Veličenstvem Jiřím,

prý si v Kensingtonu připadá jako němý. A pak taky –“

„Jede vám huba jak dohazovači, Maxi.“

„Však jsem vám dohodil kšeft, ne? Daniel Heilig... teda hrabě Silbernstern... chodí k Wortley-Montaguovým též. Třeba si rád pohovoří rodným jazykem. A mohl byste mu být sympatický, když budete o

Austerbergovi mluvit tak, jak mluvíte. To je koneckonců vaše věc. Proto jsem řekl, že jste náležitě zkompromitovaný – nebude vás pokládat za Austerbergova špeha, i kdyby se na vás doptával. On je totiž po tom všem náramně opatrný a nedůvěřivý. Určitě má pořád nějaké své zprávy i odtud, z Vídně, Austerberga se bát nepřestal. Taky si vydržuje bandu hrdlořežů, říká tomu tělesná stráž. Kolik jich teď má, to nevím, a – ale stačíte mě vůbec sledovat?“

„Nevím, proč bych nestačil,“ odsekl Wellechovský, který měl co dělat, aby po tom víně a povídání vedle v saloně udržel oči otevřené. Rána na žebrech ho pobolívala, a vůbec toho bylo dnes trochu moc. Ale – ač by to nahlas nepřiznal – zaplať pánbůh za to. „A taky nevím, proč bych já měl dělat prodlouženou ruku uražené ješitnosti onoho pána.“

„Běžte do háje, Petře. Stát vás najímá za dvacet tisíc a hrazené výlohy, abyste mu umožnil zatknout a dát exemplárně popravit člověka, který ohrožuje jeho zájmy. Kromě jiného. Stačí vám to, hergothiml? Protože jestli ne, tak Austerberg klidně pošle dalšího agenta za pár ničemných zlatek, aby Daniela Heiliga nakonec někde pokoutně odstřelil. Je to východisko z nouze a dělal by to krajně nerad. A vy byste tady měl docela zbytečně oplétačky se Židy a soudem. Jo, a já bych pak dolezjal za vaší vdovou.“

Wellechovský sebou trhl. Znělo to nepěkně, i když to Max Nebeldach zjevně myslel jako neškodnou provokaci. Max von Nebeldach... s kyticí růží... vedle v saloně...

„A co vlastně ten Heilig ohrožuje, že to stojí za dvacet tisíc a hrazené výlohy?“

„Už jsem vám řek. Sinzendorf si přeje přátelské vztahy s králem Jiřím, a král Jiří zdaleka nesedí na trůně tak bezpečně, jak se zdá. A ostatně je raději ve svém kurfiřtství v Hannoveru než na anglickém trůně. Krom toho je to starší pán, cesty jsou namáhavé, v Římě čeká nanicovatý претенdent Stuart na příležitost, a sotva před měsícem se mu narodil druhý syn. A Stuart zas nemá v Londýně i jinde tak málo přívrženců, jak se zdá. Daniel Heilig si s oblibou předchází pretendenty a budoucí vládce, pamatujete na Karla Alberta Bavorského...“

„V Anglii platí zákon o následnictví už asi čtvrt století, pokud vím.“

„Platí. V patnáctém roce taky platil. I v devatenáctém. Stačilo málo, aby platit přestal. Ostatně já jsem neřek, že náš přítel vůbec někde něco

ohrožuje. Kdybych to věděl, tak se tu s váma nedohaduju.“

„Tak proč si ho z Anglie nevypovědí sami, pokud jim tam vadí?“ unaveně a bez zájmu prohodil Petr Wellechovský, jako by tuhle delikátní záležitost stále nemínil nikterak spojovat se svou osobou. Připadalo mu to poněkud neskutečné. Na Daniela Heiliga čili hraběte Silbersterna se samozřejmě dobře pamatoval od korunovace císaře Karla VI. na českého krále předloni v Praze.* On sám tehdy zůstal ve Vídni se zbytkem gardy a upletl si tu na sebe ten bič, toho francouzského podnikatele s protistátními letáky, který mu pak umřel při výslechu. Až později se dozvěděl, jak tahle letáková aféra skončila, i o roli, jakou v ní sehrál jistý Daniel Heilig, syn lineckého měšťana a shodou okolností Austerbergův bývalý známý z vídeňské univerzity. Mládenec, který se s podporou různých mecenášů a dam dokázal vypracovat až do přízně bavorského prince, do hraběcího stavu a stát se majitelem zámku Silberstern s panstvím. Bezostyšně šplhal ještě výš, až k postavení oblíbence a budoucího prvního ministra budoucího českého krále, tedy svého posledního dobrodince Karla Alberta Wittelsbacha. Měl obdivuhodnou schopnost přesvědčovat a získávat si příznivce – riskantní záměr se mu málem podařil. Dokonale se mu zato pak podařil krkolomný úprk z Čech s Austerbergovými vojáky v patách. Leckdo si ostatně myslel, že šéf kancléřovy policie tehdy nechal starého přítele utéct vědomě – například český nejvyšší purkrabí hrabě z Vrtby, který si to ostatně myslí dodnes. Brzy nato se ale Wellechovský s gardou ve zlém rozžehnal, takže už nevěděl, co všechno jeho bývalý velitel dělal pro to, aby starého milého přítele chytil za krk, že by se pro to snad i čertu upsal, kdyby věděl, kde ho hledat. Wellechovskému to bylo už jedno, staral se o jiné věci. Až teď, když mu ta vzpomínka proběhla hlavou, se mu pomalu začala vtírat přitažlivá představa, že se tu naskýtá ojedinělá příležitost dokázat něco, na čem Austerberg se všemi svými možnostmi a schopnostmi pohořel. A vydělat přitom dvacet tisíc, což mu stále připadalo poněkud přízračné, až podezřelé. Kdyby to byly dva tisíce, věřil by tomu spíš. Dvacet tisíc – celoroční příjem leckterého lepšího šlechtice. Sám tolik peněz nikdy ani neviděl pohromadě, dokud si je nepůjčil od Židů. Zhnuseně se ušklíbl. Dvacet tisíc. Získat zadostiučinění. Znevážit Austerberga.

„A jak se do té Anglie vůbec dostal, Maxi?“

„Na útěku před inkvizicí. Což je zatím jedna za záhad jeho existence. Austerberg tehdy, když teda Heilig po tom nepovedeném atentátu zmizel z Prahy, mu pověsil na paty špeha, ale on se ho zanedlouho zbavil... Jen na pár týdnů, ale z té doby o něm nevíme. Dalo se čekat, že uteče do Francie, ale vzdor tomu ho vyslídila inkvizice v Benátkách a uvěznili ho v olověných kobkách. Utekl odtamtud. Chytla ho římská inkvizice. Utek jim taky. To si ho mimochodem vypůjčila papežská stráž a odvedli ho k výslechu údajně

k Svatému Otcí do Vatikánu. Na zpáteční cestě byla eskorta – ostatně nepočtená – přepadena a v té skrumáži Heilig zmizel. Odnegli to dva mniši dominikáni a dva vojáci Jeho Svatosti. Jenže Svatost prý pro žádného Heiliga neposlala a kapitán gardy ty dva mrtvé Švýcary nepoznal. Hledali ho všichni, inkvizice, papežovi Švýcaři, městská stráž, nenašel ho nikdo. Vynořil se předloni o Vánocích v Londýně, tentokrát jako host Londýnské královské společnosti. Věnoval společnosti prý nějaké vzácné knihy a koupil si v Londýně dům, v Arlington Street, kde bydlí i první ministr Walpole. Chudý teda rozhodně není. Přijel z Paříže – tam nad ním drží ochrannou ruku kardinál Dubois – už prý se třemi kočáry a pěti nákladními vozy – a s manželkou. Vdovou po hraběti Saintdrakovi, co nám ho sem o korunovaci v podstatě poslal na smrt... Dlouho si teda ve smutku nepobyla, ale za peníze se dá zařídit všechno. A paní Alžběta byla bohatá vdova, a z dobrého rodu. Je z Bavor, ale vyrůstala ve Francii u dvora, její otec tam býval skoro trvale v diplomatických službách, a ona se tam zná také kde s kým. Prostě manžele von Silbersternovy pozval do Anglie sir Horace Walpole, anglický vyslanec a bratr prvního ministra, a ten také uvedl Heiliga do Královské společnosti. Čímž jsem vám teda snad odpověděl na otázku, proč ministr Walpole toho prezenta nevypoví. Ostatně tam Daniel nikomu nevdá, naopak. Kupodivu na něho anglická nobility ani nežárlí. Zalíbil se i principi následníkovi, jak už má ve zvyku. Kupodivu, protože druhý Jiří má k vědám a umění odpor. Co já vím, snad ho okouzluje šermířským uměním. V každém případě tam byl hned jako doma. Pozvání se mu odevšad jen hrnou. Na salon Wortley-Montaguových mívá čas tak jednou za čtrnáct dní, ale navštěvuje je rád, protože si s lady Mary a jejím chotěm německy povídá o milované otčině, odkud ho vyštvaly politické intriky a nesnášenlivost jednoho závistivého bývalého přítele, který se naneštěstí stal šéfem policie říšského kancléře habsburského mocnářství. Vzbuzuje prý soucit, hlavně u dam. Jo, mimochodem, taky prý nikomu nevymlouvá, že je levobočkem jistého významného velmože, který je odložil do rodiny lineckého měšťana Heiliga. Už tomu snad i sám věří. Kancléř se nicméně domnívá, že máme za tohohle kosmopolitního aristokrata stále jistou zodpovědnost, a Austerberg se zase domnívá, že Daniel tam šíje nějakou zvlášť pozoruhodnou lotrovinu. Teda dost pozoruhodnou na to, aby si to Walpole případně mohl vzít jako záminku, proč se s mocnářstvím nepaktovat. Potřebujeme ho dostat odtamtud tak či onak a v první řadě zjistit, co to tam vlastně doopravdy dělá.“

„Váš šéf měl vždycky nějaké mouchy. Co se mu nezdá tentokrát?“ Wellechovský se ptal teď už s viditelným zápalem. Dokonce se mu i přestalo chtít spát a ránu na žebrech necítil.

„S tou letákovou aférou mu taky ze začátku předhazovali, že má mouchy,“ ucedil Max Nebeldach. „Dostal nedávno zprávu z Říma, ústní, a

nepotřebujete vědět od koho. Innocenc XIII. tehdy s Heiligem mluvil osobně téměř hodinu a kapitán gardy své Švýcary prý poznal až dost dobře. To jen tak mimochodem, jako bych vám nic neřek. Od té chvíle je Austerberg poněkud neklidný. On ten Heilig je naprosto nepřičetný hazardér, navíc zřejmě megaloman, a ke všemu ještě má štěstí. To pak holt tak dopadá... taky jistotu...“

„Co jistotu? Jakou?“

„Sebejistotu. Nevím, viděl jsem jej v životě jednou a stačilo mi to. Opravdu, byl moc... milý... Ono je na tom až něco děsivého, jak se mu všechno daří. Austerberg říkal, že už tenkrát... prostě, vždycky mu všechno vycházelo. Po něčem toužil a ono se to náhodou stalo. Nikdy prý nepochyboval, že získá, co chce. To je pak holt osud.“

Mimoděk si vzpomněl na Cosimu a její metafyzický problém předurčení. A s jistým zahanbením si uvědomil, že jí slíbil, že už tu nebude dlouho zdržovat. Zvedl se a najednou měl naspěch.

„Počkejte – sleduje ho tam někdo?“ zadržel ho Wellechovský. „Víte toho o něm pozoruhodně dost.“

Max Nebeldach se ohlédl. „V Londýně má hlídače. Jenže je to poněkud komplikované a zprávy přicházejí pozdě. Ten ničema má na špehy nos – komornou jeho ženy našli loni na podzim podřezanou v Temži. No, spánembohem si na něm vylamte zuby. Když se vám podaří dostat ho zpátky přes Kanál, a ne zrovna do Francie, máte kariéru zaručenou nadosmrti.“

„A dvacet tisíc,“ doplnil Wellechovský. „Stejně se mi to nezdá. Tohle je přece příležitost pro Ursini-Rosenberga, v Londýně je jako doma, Liliental ho má rád a s vaším šéfem se nemilují. Nebo ten na mizerných dvacet tisíc kašle?“

„Říkal jsem vám, že má s Londýnem prozatím utrum.“

„Dobře, ale tohle – počkejte přece! Co je s ním?!“

„Potom, jak se předloni namočil se Saintdrakem? Másmůlu, úkol by to jinak pro něho byl. A dvacet tisíc by asi taky neodmítl. Jenže to by musel Austerberg zase vypravit dav nohsledů, aby dohlíželi na Ursini-Rosenberga. Trochu složitě, nezdá se vám? Císař ho miní ostatně poslat do Sankt Petěrburgu, a tam zas nechce on, s neapnou výmluvou, že tam je zima a medvědi. Jako by na něco čekal... no, ale v žádném případě nepojede do Londýna. Jediný, kdo připadá v úvahu a kdo je vůbec schopný něco takového dokázat, jste vy. A teď abych konečně šel.“

„Zatraceně, co máte najednou? Kdy ten Waldegrave odjíždí?“

„Brzo. Asi za tři neděle. Máte co dělat, abyste se vypravili a abyste byl v pořádku. Jo, když jsem u toho – za každou cenu se vyhněte pokušení bít se s Heiligem na kordy, v žádném případě, Petře, nevyhrál byste.“

„Děkuju za uznání.“

„Přestaňte se urážet, pořád. Já bych si s ním taky nezačal.“

„Austerberg taky ne?“

„Austerberg je potenciální sebevrah. On dal Heiligovi vědět, že je ochotný ty ordálie podstoupit, kdekoli a kdykoli, a že přijímá jakékoli jeho podmínky. Heilig nikdy neodpověděl. Jenže Austerberg by po sobě přinejmenším nenechal vdovu.“

„Zato vám by spadlo do klína jmenování velitelem gardy, co, Maxi?“

Nebeldachovi se v očích nepěkně zablesklo a vrátil se pár kroků od dveří. „Přes hubu dostanete až vám bude líp. Tohle bylo pitomé i jako žert.“

„Vůbec jsem to nemyslel jako žert.“

„Tím hůř. Stavím se tu za týden, možná bude lepší počasí. A při nesu vám zálohu. Vyjdete zatím?“

„Nestarejte se.“

„Nojo. Tak se teda mějte dobře... Austerberga teď, co tu není, zastupuje Dambrett.“

„Co?!“ Wellechovský se prudce zvedl a stačil zachytit Maxe Nebeldacha za šos. „Počkejte přece! To vám nemohl udělat. Proč?“

Max Nebeldach se ohlédl. „Kancleř to tak chtěl. A mně to nevadí. Kdybyste s Kryštofem náhodou mluvil, tak se nelekněte. On si na té funkci teď strašně zakládá.“

Wellechovský pustil cíp kolegova kabátu, ale když se Nebeldach pohnul k odchodu, znova ho naléhavě zavolal zpátky.

„Poslyšte, Maxi –“

„No? Vaše žena mi to bude mít za zlé.“

„Maxi – kdo je tam teď místo mě?“

Ticho se rozložilo po místnosti jako rubáš. Bylo dokonce nezřetelně slyšet, že vedle v saloně někdo promluvil. Zato tady to vypadalo jako na Bílou sobotu v márnici. Maxe Nebeldacha napadlo, že si Wellechovský bral ten vyhazov možná mnohem víc, než dával najevo. Bůhví, jestli si náhodou nemyslel, že by jednou on sám mohl zastávat místo velitele gardy. A že dnes mohl případně nařizovat jemu – Maxu von Nebeldachovi.

„Nějaký Antoine de Hoym-Lambern, Francouz. Austerberg chtěl na to místo Felčara, ale Sinzendorf mu to ztrhl.“

„Hm, Francouz. Špicl?“

„Ještě to, prosím vás. Syn nějakého oblíbence prince regenta Orleánského. Kancleř ho zná ještě z Versailles, když tam byl vyslancem. Mládenec prý býval samá rvačka a věčně v dluzích, a když princ regent umřel, tak mu tam zřejmě začalo být horko. Řek bych, že ho chtěl mít tatík asi co nejdál

z domova a na nikoho vzdálenějšího než Sinzendorfa si nevzpomněl. Ale tomu se asi zamlouvá, dokonce za něho vyrovnal nějakou pohledávku, což je u něho co říct. Osobně se domnívám, že kancléři donáší, ale tvrdit to nemůžu.“

„Tamten... vždycky si bral lidi od pluku,“ podotkl Wellechovský.

„Když se mu do toho nikdo neplet. A taky vždycky ne. No, já už ale vážně musím jít. Snad jsem vám toho řekl dost, abyste měl o čem přemýšlet. Buďte zdrav, Petře.“

Odešel, jako by se chtěl vyhnout dalším otázkám o starých známých a nových časech. A Wellechovský si pomyslel, že mu možná přece jen není tak úplně jedno, zda je, nebo není zástupcem velitele téhle vojensko-policejní organizace, kterou si zřídil předchozí kancléř sice původně jako honosnou tělesnou gardu, ale se zcela určitým úmyslem vytvořit si svou vlastní výkonnou moc. Sloužila jeho zájmům a jeho politice několik let a sloužila mu dobře. Také na ní nešetřil, jak už nebyl zvyklý šetřit na ničem. Když pak převzal úřad jeho nástupce, nevěděl si s touhle zvláštní exkluzivní setninou dost dobře rady a také jí zprvu nedůvěřoval. Měl koneckonců své zájmy a svou politiku a byl zvyklý šetřit na mnohém. Kromě toho byl Austerberg do značné míry důvěrníkem jeho předchůdce, podle bůhví kde zrozené chýry dokonce prý milencem jeho dcery. V každém případě byl s osobou jeho předchůdce svázán příliš silným poutem, než aby se Sinzendorf nezdráhal tohle dědictví v nezměněné podobě přijmout. A zatímco se zdráhal, točilo se soukolí podezřelé organizace jaksi setrvačností dál, fungovalo jako dobře seřízený stroj. Dokonce užitečný stroj, jak se Sinzendorf přesvědčil, když se konečně rozhodl jej vyzkoušet. Jen občas to v něm zaskřípalo, když si kancléř začal hrát s páčkami a kolečky jeho mechanismu, ale ten obdivuhodný systém se změněné situaci vzápětí přizpůsobil. Kancléře napadlo, že na původně soukromý výtvar jeho předchůdce si počíná obdivuhodně pružně, a když se dozvěděl, že prezident dvorské válečné rady princ Evžen Savojský po dohodě s předchůdcovou vdovou a dědičkou hodlá přivtělit gardu k ostatní armádě a bůhvíco s ní zamýšlí dál, raději si ji ponechal v plném počtu sám. S jistým údivem pak pozoroval, jak na jediný jeho pokyn soukolí organizace, vděčící za život jeho předchůdci, sice decentně, ale bez skrupulí počíná vtahovat do svých útrob i předchůdcovu vdovu s dcerou a opřádá je neviditelným pletivem svých dusících sítí. Jistě, Austerberg mu složil přísahu, zatímco ta, kterou byl vázán předchůdci, pozbyla platnosti jeho beztak pochybnou smrtí. A byl-li přece jen milencem jeho dcery, pak bezpochyby zhrzeným. Nicméně podezření, že si velitel jeho gardy politikaří do značné míry po svém, se kancléř nezbavil. Ale protože si nechtěl nějakým nešetrným záhalem přímo znepřátelit Austerberga samotného, vyměnil aspoň jeho zástupce. A dosadil si do gardy donašeče.

Max von Nebeldach vešel zpátky do salonu. Pokud s něčím počítal, tak leda s tím, že jej Cosima zahrne výčitkami, proč že jejího nebohého nemocného manžela unavoval ještě nakonec tak dlouhým hovorem. Rozhodně ho ve snu nenapadlo, že tu zastane Vlacha ještě s druhým vojákem, Bernhardttem, kterak místo aby čekali venku, se tu cpou jidášky a vínem a ten zasmušilý Felčar ohromuje mladou paní latinskými citáty, které si pamatuje z fakulty. Když jejich velitel vešel, stačil se dozvědět, že: „Primus Ypocrates dixit, quia medicina est abiectio et detractio. Abiectio est –“ zůstal furýr viset v polovině věty a Bernhardt si nacpal jidáška pohotově do kapsy.

„Já jsem je pozvala, pane von Nebeldachu,“ prohlásila Cosima, dřív než mohl cokoli nevlídného říci. A díky špatnému svědomí se ani slovem nezmínila u ubohém manželovi. Naopak.

„Quod est abiectio?“ obrátila se k Felčarovi a on na ni spiklenecky mrkl.

„Addere cibos digestibiles et nutrire corpus. Detractio –“

„Oh, to stačí,“ zasmála se Cosima a přisunula mu mísu. „Zůstaňte u té příjemnější stránky Hippokratových moudrostí. Vy též, pane von Nebeldachu.“

Max Nebeldach latinsky neuměl a zaujalo ho spíš, jak jí to sluší, když se trochu rozveselí. Jenže i on měl špatné svědomí, a tak vyhnal své vojáky s kapsami plnými jidášek a namlouval si, že se mu to jen zdá, že zase zesmutněla. Kvůli nim určitě ne.

Bylo jí skutečně trochu líto, že už odcházejí, salon jako by zase potměl a krb vyhasl. Vyhlédla za nimi ještě oknem, do ulice, po které se přehnal pomíjivý závan deště. Bernhardt vedl svého a Felčarova koně a ji napadlo, že v tom absurdním dni připomínají řádně opozdilé tři krále, kteří tu právě složili své problematické dary.

II

Mlha se převálila na Kanál docela nečekaně jako vlna rozlitého špinavého mléka, v němž se okolní svět utopil.

„Máte patrně za to, že plujete do pekla,“ pravil lord Waldegrave, zíraje do té husté bílé tmy, jako by tam snad něco viděl. Pod přídí lodi ošklivě zapraskaly trosky čehosi, co se zřejmě už dočkalo konce své cesty, a bylo slyšet, jak někde nadává kapitán. Lord Waldegrave uznamenal, že kdyby bylo vidět, objevily by se už v dálce bílé doverské útesy. A stále civěl do té nelidské mlhy s radostným vytržením, které blízkost domova sice do jisté míry ospravedlňovala, nicméně Petru Wellechovskému proto nepřipadalo méně skličující.

„Ah – vaše paní,“ upozornil vtom Angličan, který v té mlze zřejmě přece jenom viděl. „Obávám se, že první dojem ji neokouzlí. Škoda. Ty bílé útesy... vždycky mi připadalo, že mě první doma vítají.“

Loď se sunula pomalu a téměř se ani nehoupala. Cosima Wellechovská došla bezpečně až k nim.

„Co to bylo? Dole to příšerně skřípe.“

„Přejeli jsme nějaké plavidlo či co,“ uklidnil ji manžel. „A pokud jsem pochopil, tak lord říká, že plujeme do pekla a před námi jsou nějaké útesy.“

„Hrob Španělů,“ přisadil si Waldegrave.

„Jaký hrob?“ vyhrkla už tak dost vyplašená Cosima roztřeseně, že jí oba cyničtí společníci sotva porozuměli.

„Bezedný,“ upřesnil diplomat příčinnivě. „Kdykoli nás jeli navštívit s nepočetnými úmysly, což bylo téměř pokaždé, vždycky skončili na pobřežních útesech. Celá Neporazitelná armáda Filipa II., například. S výjimkou ovšem těch, které tehdy poslal ke dnu sir Francis Drake.“

„Bez Walsinghama a jeho špehů by vám tenkrát útesy i piráti byli málo platní,“ mínil Wellechovský a Waldegrave s tím nedotčen souhlasil. Během cesty přes kontinent si vytvořili svébytný německo-anglický způsob dohovoru, takže v posledních dnech se už většinou obešli bez toho, aby jim Cosima musela dělat prostředníka. Mladá paní ostatně prohlásila hned zpočátku, že anglická řeč je docela prostá pofrancouzštěná stará němčina, a pokud bude lord ochoten mluvit jazykem Alfréda Velikého, není důvodu, aby mu její choť nerozuměl. Waldegrave pak své proslovy s oblibou zahajoval formulí: Alfred the Greete speaking. Vlastní zpotvořenina řeči, kterou svému předku přisoudil, o mnoho srozumitelnější sice nebyla, ale výborně se tím bavili téměř celou cestu z Vídně do Ostende.

Ted', na dohled pobřežních skal – kdyby ovšem něco vidět bylo – mluvil

Angličan naprosto korektně. Zřejmě mu v té neproniknutelné mlze, v níž se mohlo skrývat bezpočet neviditelných pohybuících se plavidel, také nebylo nejlíp, i když to před svými společníky nedával najevo. Ale Wellechovský, s praktickou stránkou námořní dopravy zcela neobeznámený, si žádné nebezpečí nepřipouštěl a Cosima byla pro tu chvíli zaujata osudem onoho předmětu, který přejeli. Vykláněla se přes brlení a snažila se zahlédnout trosky, aby se ujistila, že se jich žádné ruce křečovitě nedrží a žádné lidské tváře s vytřeštěnýma očima nemíží pod hladinou. Nezahlédla nic, a manžel ji mlčky chytil kolem ramen a stáhl nazpátek.

„Bůhví, co to bylo,“ mínil Waldegrave, „a my jsme se s tím rozhodně nerasazili první. Slyšíte? Už zase.“

Loď se otrásla a poskočila na místě jako kůň na přitažené otěži, plachty pleskly o stěžeň.

„A ještě se točí vítr. Takhle jsem jednou také přistál v Plymouthu a to jsem byl ještě rád. Zdá se, že tu zase někde bloudí sir Francis Drake.“

V nastalém tichu bylo slyšet, jak kapitán nařizuje natočit těch pár plachet, které si troufal ponechat, a loď se neohrabaně vydala šikmo proti větru. Lordův zjevně nesmyslný výrok Cosimu za okamžik zaujal a odvedl její pozornost od trosečníků a vraků.

„Tomu ale musí být aspoň sto padesát let, mylord.“

„Zajisté, on je nesmrtelný. Slyšel jsem kapitány – a byli to vážení a hodnověrní muži –, kteří se dušovali, že jeho galeonu Zlatou laň potkali, někteří prý viděli samotného sira Francise ve španělském kroji, an stojí na zádi s kordem v ruce. Nejraději se vyskytuje kolem pobřeží, za bouře pluje pod plnými plachtami podél skalisek, a v takové mlze jako dnes, což je tu na Kanále každou chvíli, prý projíždí po Temži až k Londýnu. Říká se, že střezí anglické lodi před nepřitelem a živelnými pohromami. Já jsem ho ještě neviděl, ale nevzdávám se naděje. Možná zrovna dnes tu někde bloudí, co myslíte? Že bychom ho zkusili zavolat?“

A vznešený diplomat zcela bez zábran zahulákal do husté mlhy:

„Sir Francis Drake! Sir Francis Drake!“

Ale jeho hlas se nezřetelně rozplízl a přivábil jen kapitána, který přiběhl div ne se sepjatýma rukama a úděsným dialektem londýnských doků a přístavních krčem ze sebe chrлил cosi, z čeho Cosima porozuměla jen slovům „Smilujte se“ a „neštěstí“, načež se lord rozesmál a Wellechovský k ní polohlasem prohodil otázku, zda se ti dva společně nezbláznili.

„Lord Waldegrave vyvolává ducha sira Francise Drakea a kapitán má strach, aby se opravdu neobjevil,“ odpověděla Cosima, ale ani ji to neuvážené obcování se záhrobím příliš nerozveselilo. A vtom kapitán natáhl ruku a zasípал cosi, čemu nebylo už vůbec rozumět. Mlha před nimi začala rychle

řídnout a náhlý závan větru ji roztrhl právě včas, aby spatřili obrovitou loď nakloněnou na bok a s pěnou stříkající od příďe, jak si to plnou rychlostí míří rovnou na ně. Fantaskní galionová figura se šklebila rudozlatou rozervěnou tlamou s nezvratným úmyslem je spolknout zaživa. Kapitán prchal zpátky a vykřikoval nejspíš už zbytečné příkazy na kormidelníka a muže u plachet, jeho loď pomalu, mučivě pomalu začala měnit směr. A vtom ten přízrak zrozený z mlhy provedl prudký obrat a otočil se k nim nádherným žlutohnědým bokem s řadami zavřených střílen, bohatě zdobenou záďí se zlaceným nápisem DRAKE, a vzápětí vyvěsil signální vlajky.

„Fuj,“ řekl diplomat. „Fuj a k čertu! Donnerwetter!“

Wellechovský, objímaje ztuhlou Cosimu kolem ramen, zíral okouzleně na tu velkolepou loď a zjevně si v nejmenším nepřipouštěl, že už tu nemusel být. Nejvýš, pokud byl vůbec schopen vnímat něco jiného, se podivil, že lord Waldegrave umí také nadávat, a to ještě po německu. Poklepal mu na rameno.

„To byla válečná loď, vidíte?“

„Fujtajl,“ odpověděl diplomat. „Víte vy vůbec... ale, jak byste mohl. Drake. Řadová loď první třídy. Kdyby tyhle nové fregaty neměly jiné kormidlo... nemají páku, ale kormidelní kolo, jsou mnohem pohyblivější... tak vám bylo teď už docela jedno, co je to zač.“

„Hrob Španělů, vidíte, a nejen to. Kdybyste nebyl vzýval toho vašeho piráta, co chrání před pohromami, tak se mlha třeba nezvedla a tamten do nás najel. Cosimo, drahá –“

„Jen ji strašte,“ broukl Angličan. „Tady na Kanále je to každou chvíli, v takovéhle mlze. U přístavu v Londýně se muselo stát zase něco strašného. Kapitán přistane v Doveru, dál nemůže. Ale spojení po souši je dobré.“

Cosima se pomalu vzpamatovala a odtáhla se od manžela, který jí ještě nezáladně ukazoval na vzdalujícího se Drakea, první opravdovou bitevní loď, kterou v životě viděl. Jen aby mu udělala radost, rozhlédla se po hladině, široko daleko rozčeřeně lesklými drobnými vlnkami. Spatřila utržený člun bez vesel i posádky, bezcílně klouzající od přístavu na moře, a přeražený stěžeň s kusem plachet a utopencem zapleteným do lanoví.

„Ach ne,“ vydechla a vděčně se vrátila do úkrytu manželovy paže. „Když jsem byla malá... v Bretani... vždycky hořely na oltáři v kostele svíce... za utopené. Vídala jsem lodi na skalách... a mrtvé – zdávalo se mi o nich, jak jim chci pomoci a nemohu – měli mi to za zlé. I otec...“ Snad při vzpomínce na dětství, snad z rozčilení začala mluvit francouzsky a Wellechovský se přes její hlavu bezradně ohlédl po Waldegravovi.

„Vaše paní pochází z Bretaně?“

„Narodila se tam. Asi bych ji měl odvést domů. Že by se ten váš Dover

představoval zrovna přivětivě, to se říct nedá.“

Po hladině se blížil další utopenec a neochvějně směřoval k lodi, ale pak si to rozmyslel a poslušen proudů a vírů se vydal jinam.

Cosima se chytila brlení, když se ji Wellechovský pokoušel odlákat do kajuty. „Ne, zůstanu tady – Kláře je pořád špatně, nevím, co počít... pořád naříká. A Lotte taky. Nedá se tam vydržet.“

„Komorným je vždycky špatně,“ podotkl Waldegrave. „Nikdo jí nemůže pomoci. Jen přístav a pevná zem.“

„Já vám říkal, abyste Kláru nechala doma,“ ucedil Wellechovský. „Ta má pořád něco.“

„Když ona tolik chtěla cestovat. Tak se těšila. A Ryšavému náhodou je taky špatně,“ prohlásila Cosima a její manžel jen obrátil oči k nebi.

V tom morbidním rozpoložení je tu Waldegrave zanechal a odebral se možná zkontrolovat své vlastní služebnictvo, možná jen na žád' nebo prostě jinam, aby si ti dva první setkání s cizí zemi prožili sami. Ví Bůh, co tam ostatně hledají za štěstí, diplomatovi se za celou společnou cestu nepodařilo vypátrat, co tam bývalého důstojníka kancléřovy gardy přivádí. Že by opravdu vážil dlouhou a namáhavou cestu jen proto, aby se jeho žena setkala s přítelkyní? Nesmysl.

V dálce na obzoru, teď už docela čistém, se objevila úzká bílá čára pobřežních skalisek, skutečně se zdálo, že nad tmavou vodou Kanálu doslova září. Cosimě Wellechovské připadala jako neúprosná linka, která na tomto místě přetne její osud. Už nemá jinou volbu než tu hranici překročit. K dobrému nebo zlému. Bylo to cosi, co bylo určeno, bylo to už zapsáno na té stránce její role, kterou otočí v příštích dnech. Vzpomněla si na Jidáše. A, kupodivu, na Maxe Nebeldacha. Kdyby byla tu roli odmítla, on by byl těch pár stránek potají vytrhl z jejího scénáře. Náhle jí připadalo, že se neslyšně příkradl až sem, jako v té hospodě U křížové sedmy, jako v saloně jejího vídeňského domova. Dotkla by se ho, kdyby natáhla ruku. Opilec a děvkař. Spasitel.

„Petře!“

Manželova paže ji objala kolem ramen. „Cosimo, těšíš se?“

Tykal jí málokdy, a většinou jen v situacích přitažlivých pouze pro něho. Zachvěla se. Připadalo jí to téměř symbolické a neodpověděla. Wellechovský si to vyložil po svém. Vždyť není možné, aby se netěšila, aby stejně jako on nevyhlížela dychtivě další chvíle, další dny, další události.

Vítr stále slabě vanul od pobřeží a loď s natočenými plachtami těžce la- vírovala proti němu. Fregata Drake už musí být bůhvíckde. Pluje ostatně po větru.

„Trosky a utopenci,“ řekla tiše, „jako by nás ta země varovala.“

„Ale Cosimo, miláčku, vždyť je to nesmysl. Možná jsme měli den počkat,

to je všechno. Lord Waldegrave ostatně říkal, že je to takhle pořád, nevybrali bychom si. Anglie je zkrátka země, kolem které většinou plavou trosky.“

Aspoň že nedodal, že i utopenci. Vždycky byl se vším rychle hotov, a bez problémů. V její nejistotě a obavách jí to bývalo oporou – právě jeho naprostá odlišnost od těch několika lidí, mezi kterými na zámku vyrůstala, ji k němu od začátku přitahovala. Teprve později, když byla jeho ženou, poznávala, v kolika věcech mu nerozumí. Ani z toho si nedělal hlavu, když se mu to pokoušela vysvětlit, smál se a říkal, že si ji nebral proto, aby mu rozuměla. A že si mnohdy nerozumí sám. Nakonec se vždycky smála s ním. Všechno s ním většinou bývalo veselé a snadné – až na ten přízračný práh, který mezi nimi pokaždé rozevřel propast rozpaků a trapnosti. A na období neúspěchu, smůly a debaklů, se kterými si nedokázal poradit, a především nesnesl, aby mu radil někdo jiný. Nejméně ona. Brzy rozpoznala, že v hloubi duše ustavičně hlídá, možná už docela neuvědoměle, aby si nezadal – před nikým, a hlavně ne před ní. Jako by si přímo hýčkal ponižující vzpomínku, jak přezíravě ho její bratr odmítl, když poprvé žádal o její ruku. A kdyby baron von Griest žil, nikdy by s Petrem Wellechovským nestála na palubě lodi uprostřed troskek a utopenců, směřující k bílé čáře pobřežních skalisek – k oné osudové hranici.

Sklonila hlavu k manželově ruce na svém rameni a on ji políbil do vlasů.

„Cosimo, až se vrátíme domů, dostavím konečně Griest. A koupím ve Vídni lepší dům.“

Neodporovala. Už ne. Koneckonců, ta potřeba sám sobě dokazovat, že si ji zaslouží, na sebe mohla vzít i daleko horší podobu.

Bílá, poněkud děsivá čára na obzoru, podobající se osudové hranici, začínala pomalu ztrácet svou zneklidňující působivost, měnila se skutečně v pás zřetelně viditelných pobřežních skalisek, bylo vidět přístav, lodě, čluny, konečně i drobné, nezřetelné postavičky prvních obyvatel oné cizí země. Zdály vypadali jako obyvatelé kterékoli jiné země, té, ve které se narodila, nebo té, ve které pak žila. Byli stejní jako lord Waldegrave, jeho služebnictvo, námořníci na lodi, kterou přijela. Jako lady Mary Wortley-Montaguová?

Slyšela skřípění ráhen, jak posádka svinovala plachty, pozorovala blížící se přístavní úředníky, říkali cosi o srážce několika lodí v londýnském přístavu a o požáru v jakémsi skladišti, připadalo jí, jako by k ní na okamžik znovu dolehl ohlas toho babylónského zmatku na rohu Příkopů a Uhelného trhu na Bílou sobotu. Málem očekávala, kdy se tu objeví vůz se splašenými koňmi a tryskem vrazí do davu, který ji smete. A –

„To jsem teď na mou duši zvědavý, jak se dostaneme dál,“ docela pobaveně promluvil vedle ní Wellechovský. Jak zamyšleně vyhlížela na břeh, ani si nevšimla, že ji před chvílí opustil a šel vyhnat z podpalubí zdecimované služebnictvo se zavazadly. Kočár i s najatými koňmi nechal v Ostende, vzal s

sebou jen oba jezdecké, svou plavku Andromedu a Cosimina bělouše. Lord Waldegrave neměl ani koně, neboť jej vše potřebné očekávalo v londýnském přístavu.

Stále ještě společně vystoupili na břeh, kde se dozvěděli, že všech momentálně dostupných dopravních prostředků se zmocnilo několik španělských hidalgů s početným komonstvem, kteří připluli pár hodin před nimi.

„Spojení po souši je vskutku výborné,“ bavit se Wellechovský docela nepokrytě, „a hrob Španělů nebyl dost hluboký, mylorde. Škoda že se jim Drake tentokrát vyhnul.“

Lord se jen znechuceně ušklíbl, možná mu ani dobře nerozuměl, a nemaje náladu na kratochvilné konverzační hrátky Alfréda Velikého, poslal svého komorníka, aby za každou cenu a co nejrychleji jakýkoli povoz obstaral. Wellechovský s bezstarostným zájmem sledoval barvitě dění v přístavu a právě upozorňoval svou choť na jakéhosi námořníka s papouškem a opicí, když vtom se přiblížil důstojný starší pán v širokém černém plášti, vyhlížející nespíš jako lepší písař nebo soudní úředník. Představil se jako Andrew Moreton, anglicky i po německu uvítal hosty a ubezpečil je, že dopravu zajistil a vozy tu budou každou chvíli.

„Vás obvykle sesílá peklo, mistře pera,“ podotkl Waldegrave. „Čemu vděčíme za to, že vás tentokrát seslalo nebe?“

Černý muž pokrčil rameny. „Jen mlze, vaše lordstvo. Londýnský přístav je uzavřen, v noci se tam srazilo několik lodí a ještě začalo hořet v docích. Zajel jsem si prohlédnout míru katastrof podél řeky. Mlha ostatně ovlivňuje anglické dějiny od nepaměti, rád bych o tom jednou napsal pojednání. Při té příležitosti jsem usoudil, že by tu možná někdo moje služby mohl potřebovat.“

„Někdo!“ Lord se úkosem ohlédl po svém společníku, kterého zjevně toto uvítání nijak nepřekvapilo. Dokonce se zdálo, že jej stále daleko víc přitahuje onen bizarní námořník s papouškem a opicí, který už pomalu mizel na konci přístaviště. Opice byla veliká a vzbuzovala téměř respekt, rozhodně se nepodobala svým zuboženým příbuzným, putujícím s komediantskými tlupami světem a hynoucími posléze někde při cestě zimou a špatným krměním. Zájem přihlížejících ji potěšil, otočila se a několika skoky doběhla ke Cosimě, postavila se na zadní a přední tlapky jí opřela o ramena. Cosima vykřikla, její manžel sáhl po kordu a námořník s papouškem se ohlédl.

„Horn! Damn you! Horn!“

Ale opice neposlouchala, dívala se Cosimě prosebně do tváře a v očích se jí odrážel lidský smutek – stesk opuštěného tvora, vytrženého z domova a odsouzeného dožít ve vyhnanství, jen se vzpomínkami, které pomalu blednou. Cosima opatrně zvedla ruku a pohládila opici po hlavě a po krku,

ucítila pod prsty kožený obojek s mosazným kováním a opice natáhla tlapku a pohladila ji též. Koutkem oka zahlédla manžela s rukou na jílci kordu, jak stojí pár kroků od ní a netroufá se pohnout, a stejně tak ztuhle přihlíželo služebnictvo i lord Waldegrave s oním Andrewem Moretonem, a Cosimě připadalo nesmyslně směšné, jak se všichni bojí, aby jí ta nešťastná, smutná opice neublížila.

„Horn!“ zaskřehotal papoušek a opice sebou trhla, zamručela cosi na rozloučenou a spustila se na všechny čtyři. Odsákala za svým pánem, pitoreskní trojici vzápětí zakryly dva kočáry a na pokyn muže v černém tu zastavily.

Wellechovský, kterého nevyvedla z míry před válečné lodi pár desítek yardů od boku lodi, na níž stál, se teď celý bez sebe staral, zda ta bestie jeho ženě neublížila.

„Vždyť byla hodná, chudinka. Určitě je tu nešťastná. Kdybych mohla, koupila bych jí lodní lístek domů.“

„Ta už domov těžko uvidí,“ podotkl Moreton. „Námořníci si vozí ze zámoří všelijakou havěť, slyšel jsem dokonce, jak jeden dokař tvrdí, že v Temži zahlédl plavat krokodýla. Nu, ekvipáže nám předjely a za pár hodin se bude stmívat. Vezme vaše lordstvo zavděk tím hnědým kočárem?“

Waldegrave kývl svému komorníkovi, který se zatím vrátil z neúspěšné výpravy za jakýmkoli povozem, komorník popohnal lokaje se zavazadly a decentně podsunul černému muži do dlaně odměnu za nečekanou pomoc.

„Vaše společnost pro mne byla potěšením,“ obrátil se diplomat opět svébytným jazykem Alfréda Velikého k oběma Wellechovským, políbil ruku paní a k jejímu choti prohodil: „A zapamatuji si, že se s vámi výborně cestuje. Za dva nebo tři dny se vám dovolím ohlásit – kde se hodláte v Londýně ubytovat? Na Haymarket je pár dobrých hostinců, mohu-li vám radit. Ale náš mistr pera se o vás jistě postará nejlépe.“

Muž v černém jej zastavil u stupátka vozu a vyčaroval ze záhybů pláště jakési tiskoviny.

„Mylorda by možná zajímaly nejnovější události v jeho vlasti. Zde, mohu-li nabídnout London Gazette, Mist's Journal nebo tady... vydal jsem na zkoušku pár čísel týdeníku The Spider, soustřeďuji se v něm na společenské zajímavosti. Dávám jej po farthingu a s potěšením konstatuji, že na sebe vydělá. Dále jsem publikoval několik pamfletů – Novinář začal snaživě prohledávat kapsy, ale diplomat mávl rukou.

„Zítř ráno, Mistře, doprovodíte mne do Kensingtonu, budete tak laskav. Třeba z toho vyždímáte něco do toho svého Spidera.“

„Kdo je to?“ zeptala se Cosima potichu manžela, zatímco novinář s úklonami sekundoval odjezdu Waldegravova kočáru.

„Moreton? Vidím ho dnes poprvé. Párkrát jsem o něm slyšel, mimo jiné prý napsal dokonce několik knih. Byl kdysi i ve Vídni. Byl snad všude. A kde byl, tam po sobě zanechal zpravodajskou centrálu. Všechny časem zanikly, ale vídeňská pracuje dodnes. Kancléřova policie ji nechává na pokoji, on má zásluhy u své vlády a občas za to poskytuje protislužby. Nevěděl jsem, že nám přijede naproti zrovna on, popravdě řečeno jsem –“

„Pojedeme též?“ obrátil se k nim Moreton beze stopy oné dryáčnické servilnosti, kterou častoval Waldegrava. Cosimě jeho pohled náhle připomněl toho smutného, s osudem smířeného opičáka, v rozpacích sklopila oči a beze slova nastoupila do vozu.

Kočár s párem hezkých kaštanových hnědáků vyjel na londýnskou silnici, Ryšavec na Andromedě a s šimlem na ruce se pustil za ním. Domy přístavu za okénky zmizely a po obou stranách se roztáhla rovina, rozlehlé louky se skupinami stromů, a nízko nad zemí se zase začala srážet mlha. Mlha, která ovlivňuje anglické dějiny od nepaměti, jak pravil ten záhadný průvodce. Seděl teď proti ní a jejímu manželovi a vedle něho úhledná komorná Lotte, zatímco Klára se vyšplhala na kozlík ke kočímu, celá zvědavá, co ji v té nové zemi čeká za zázraky.

„Dostal jsem zprávu o vašem příjezdu teprve včera,“ pravil novinář téměř omluvně. „A stačil jsem zařídit jen nejnutnější.“

„Zařídil jste víc než všechno, Mistře Moretone. Jak vás napadlo –“

„Byl bych hlupák, kdyby mě nenapadlo. Říkal jsem už, že londýnský přístav je zavřený, jinde jste ani přistát nemohli. Počítal jsem, že si kapitán možná dnes ani blíž ke břehu netroufne. Mlha se tentokrát zvlášť vyvedla. Budete si tu na ni muset zvyknout.“

Cosima poslouchala, jak Moreton vykládá jejímu manželovi, že jim najal dům se správcem a kuchařkou na St. Martin's Street, je to nový dům v nedávno vzniklé ulici a patří nějakému jeho příteli kupci. Kočár s klusáky jim bude k dispozici i s kočím, který ví, kde jeho, tedy Moretona, hledat, kdyby něco potřebovali. Tichá, monotónní slova jí začala unikat a dusot kopyt a hrčení kol splynuly v jednotvárný šumot kdesi daleko a kdysi dávno, několik týdnů trvalo, než tehdy dojeli s matkou a bratrem z Bretaně do daleké země na severu, kde je v neudržovaném, ponurém zámku očekával strýc. Vyhlédla okénkem na plíživé cáry mlhy – byl podzim, a když kočár konečně zastavil před rezavou železnou bránou, leskl se kov vlhkostí, z koní stoupala pára a na zemi bylo plno mokrého slehlého listí. Zámek Griest ji uvítal nevlídně, rozplakala se a křičela, že chce zpátky domů.

Strašný skřek zvenčí se jí zařízl do uší, na okamžik nevěděla, kde je a co se děje, zahlédla úlekem sevřenou tvář komorné Lotty – nestáli před branou zámku Griest, ale na silnici z Doveru do Londýna a v mlze za okénkem se přízračně tyčilo příšerné monstrum – polozetlelé lidské tělo v řetězech,

upevněné na dřevěné konstrukci, podobné zvláštní šibenici. Klára na kozlíku řvala, jako když ji na nože bere, a koně, kteří se toho jekotu nejdřív lekli, až přisedli na zadky, vyrazili teď poplašeně kupředu, že je měl kočí co držet, zvlášť když se ještě snažil uklidnit vřískající služku.

„Co to bylo?“ zeptal se Wellechovský, který přes svou ženu přízrak v mlze zahlédl jen letmo a zjevně by si jej byl rád prohlédl důkladněji.

„Charles,“ lakonicky odvětil jejich průvodce.

Wellechovský zaváhal a úkosem se ohlédl po Cosimě, vzal její křečovitě sevřenou pěst do dlaní, ale pak přece jen neodolal a zvědavě prohodil:

„A to je tu zvykem jaksi... pro ozdobu?“

„Via Appia,“ hlesla Cosima, ale Moreton zavrtěl hlavou.

„Neobávejte se, madame, sice tu ještě býval o kus dál John, ale ten už odpadl. Silniční lupiči, víte? Čekávali tu na cestující a těmhle dvěma se tu poměrně dlouho dařilo. Tady v Anglii je zvykem vystavit takového lupiče u cesty, kterou si zaživa nejvíc oblíbil. Piráti bývají k vidění na pobřeží a pašeráci zas v rodných obcích.“

„Vždycky v takovéhle... úpravě?“ se zájmem se otázal Wellechovský.

„Ano, déle vydrží. Ale nepozoroval jsem, že by to na jejich kumpány a následníky mělo nějaký umravňující vliv. Silničních lupičů je tu hodně, dávejte si na ně pozor, kdybyste se vydali mimo město.“

„Jistě, a jak – jak to děláte, aby... myslím tamty, vypadalo to jako mumie či co.“

„Petře,“ tiše ho zarazila Cosima a pohledem ho upozornila na komornou, která se zjevně chystala decentně omdlít. Řev z kozlíku už utichl, buď si kočí s Klárou poradil, nebo omdlela též.

„Jako by na kontinentě nebyla popraviště,“ broukl nerudně Wellechovský. „Ale v té mlze to bylo opravdu poněkud strašidelné.“

„Anglie je strašidelná země. Dodneška tu prý působí duch starých druidských kněží a na venkově lidí uctívají všelicos.“

„Četla jsem, že několik templářských rytířů, kteří uprchli před popravou, tu ukrylo Bafometa,“ prohodila Cosima.

„Co je to? Zní to jako jméno pro koně nebo pro psa,“ mínil Wellechovský.

„Povím vám to, budete se bát,“ slíbila mu jeho choť a Wellechovský prohlásil pobaveně, že se bojí už napřed.

„Vaše paní má ale pravdu,“ vážně se jí zastal Moreton. „Templářští rytíři se tu skutečně skrývali, na severu, ve Skotsku. Ukrývali tam i popel z hranice velmistra Molaye. Dokonce prý jejich řád nikdy nezanikl. Trvá dodnes. Inu, fámy jsou leccjaké. Tady vpravo například jsme minuly Canterbury, je to známé poutní místo. Kupodivu tam ale nestraší Thomas Becket, nýbrž

arcibiskup Simon Sudbury, zavražděný koncem 14. století. Nebude mít klid, dokud se jeho tělo, pohřbené v Sudbury, nesetká s hlavou, pohřbenou v Canterbury. Byl jsem tam několikrát a neviděl jsem nic. Několik mých známých se ale dušovalo, že je to pravda. V každém případě vám doporučuji, abyste Canterbury navštívili, ať už se s arcibiskupem Sudburym potkáte nebo ne.“

„Slyšela jsem o spisovateli, který o Canterbury psal,“ podotkla Cosima, „jmenoval se Chaucer, ale bohužel jsem nic od něho zatím nečetla. Doufám, že ten nedostatek budu moci napravit.“

„Ano, on toho napsal povíčky, madame, a bude mi ctí vám onu knihu obstarat. Není přímo o Canterbury, jsou to různé příběhy poutníků, jak si je cestou tam a zpátky vyprávějí.“

„Ale to jsou pak rámcové příběhy jako u Boccaccia nebo Sercambiho! Nebo v Heptameronu královny Navarrské! To se velmi těším, až mi tu knihu půjčíte, Mistře Moretone. Můj manžel říkal, že i vy jste spisovatel – mohl byste mi půjčit také některé svoje dílo. Prosím.“

Průvodce se potěšeně usmál a zalovil ve svém černokněžnickém plášti. „Váš zájem je pro mne velkou poctou, madame. Můj známý mi dnes vrátil zde tuto knihu, kterou jsem mu před časem půjčil – budu rád, přijmete-li ji jako upomínku na toto setkání. Náhodou také pojednává o zjevení v Canterbury, snažil jsem se ten úkaz objasnit. Lidé takové příběhy dnes rádi čtou.“

The True Apparition of Mrs Veal, spatřila Cosima na titulním listě, a jméno autora, které s Moretonem nemělo společného vůbec nic. Překvapeně vzhledla. „Vy Mistře? Ale o vás jsem přece už slyšela. Neměla jsem tušení, že –“

„Používal jsem v životě více jmen. Každé se hodí jiným účelům. Zrovna dnes mne napadlo, že je budu muset pro veřejnost opět změnit. Ale toto, které vidíte v té knize, je téměř pravé a s ním bohdá také umřu.“

Wellechovský div nevypřskl smíchy. „Já se nedivím, že si s vámi tak rozuměl... ten... můj bývalý šéf,“ usklíbl se. To jméno pro něho bylo stále stejně nevyslovitelné jako pro starověké národy jméno Nečistého, a sama vzpomínka v něm zanechávala pachutí pelyňku. „Ten se také každý den jmenuje jinak.“

„Jak se mu vede?“ zeptal se nezáladně novinář a Wellechovský odsekl:

„Nevím. A vůbec mě to nezajímá. Ostatně nepochybuji, že dobře.“

„Co vám provedl? Myslel jsem, že vás posílá on.“

„Nesejde na tom. Vlastně tu žádné pověření nemám. Nakonec jste se exponoval pro docela cizího člověka, Mistře.“

Moreton pokrčil rameny. „Stálo mi za to, abych se exponoval. V každém

případě doufám, že mi povíte nějaké zajímavosti z Vídně. Víte, že jsem novinář.“

„Jistě, kdykoli. Ale pro kancléře už nějaký čas nepracuji, budete možná zklamán.“

„Ale kdež, povíte mi, co se kde staví, co lidi zajímá, jakou novou operu složil mistr Fux, jaká je teď ve Vídni móda, jaký byl loňský ročník vína – tak, co vás napadne. Není-li to příliš brzy, mohl bych vás oba zítra ráno... ne, raději po poledni, doprovodit po městě, abyste se tu trochu rozhlédli – pokud ovšem nemáte jiné plány. A přinesl bych přitom ty Chaucerovy povídky pro vaši paní.“

Wellechovský rád souhlasil a Cosima hned využila příležitosti: „Kdybyste, Mistře, náhodou přibral ještě nějaké svoje knihy, byla bych vám vděčná. Slyšela jsem mnoho chvály o vašich dobrodružných příbězích.“

Nebyla to pravda. V jednom z dopisů lady Mary letmo načrtla pár vtipných postřehů o současné londýnské literární společnosti. Zmínila se i o jistém enfant terrible spisovatelského cechu, druhořadém tvůrci pokoutných příběhů, který nachází inspiraci v přístavních krčmách a vězeňských kronikách a jehož zplodiny nejsou sice bez přitažlivosti a dost se čtou, ale ve společnosti ctitelů klasiky se jejich znalostí nikdo nechlubí. A uvedla jeho jméno – to, které Cosima spatřila na titulním listě zapůjčené knihy. Vzpomněla si na Waldegravovo posměšné oslovení „mistře pera“, na Moretonovy úslužné úklony a na výraz jeho očí, který jí připomněl pohled onoho smutného opičáka, a rozhodla se, že se jí ty pokoutné příběhy z krčem a vězení budou určitě líbit. Její zájem ho viditelně potěšil.

„O příběhu toho trosečníka, madame? Je to autentický příběh, sám jsem s tím člověkem mluvil. Nebo – ano, jistě, to by snad zajímalo i vašeho chotě, vydal jsem vzpomínky jednoho důstojníka z války o španělském nástupnictví, ale bohužel je to anglická kniha.“

Cosima se zasmála. „Zkusila bych kousek přeložit, Mistře Moretone, dovolíte? Manžela by to jistě velmi zajímalo, vždyť býval voják.“

„Cože?“ ozval se roztržitě Wellechovský. Vyhlížel okénkem kočáru v naději, že snad zahlédne ještě nějakou tu bizarní mrtvolu na šibenici podobné rámu, ale viděl jen poklidné stádečko ovcí na pastvinách, ohraničených kamennými zídkami, a pak skupinu několika jezdců, řítících se bůhvíkam, jako by jim za patami hořelo.

„Vy jste nebyl ve španělské válce, vidíte, Petře?“

„Kde bych se tam vzal? To mi nebylo ani patnáct. Proč?“

„Mistr Moreton nám o ní půjčí knížku, budu ji překládat.“

„Hm. Eimling o tom občas vykládal, on tam byl. Pokud si vzpomínám, tak na něho největší dojem udělaly pomerančovníky. A ženské.“

„Španělky jsou tlusté. A každá má snoubence a deset bratrů,“ nevzrušeně podotkl Moreton. „Dal bych přednost vínu, nejraději jerezskému. Tady v Anglii se mu říká sherry.“

„Vy jste byl i ve Španělsku, Mistře Moretone?“ žasla Cosima.

„Jistě, madame, v Cádizu, jako kupec. Ale to už je dobrých třicet let. Žasl jsem, do jaké míry ta proslaveně bohatá a krásná země dokázala zpustnout. Hospodařili ostatně vždycky špatně. Ani teď po válce se nezdá, že by jim hospodářská prosperita ležela na srdci. Inu, hidalgové.“

„Ale Španělsko zrodilo Velazqueze a Cervantese,“ namítla Cosima.

„Z hmotné bídy se často rodívá bohatství ducha,“ mínil Moreton. „Cervantes div neumřel hladu a marně se dožebraval podpory jako válečný invalida. Ne, nechťel bych žít ve Španělsku, madame. A ostatně,“ dodal pro sebe, „jejich výzvědná služba také nestojí za mnoho.“

„Existuje vůbec nějaké místo na světě, které jste nenavštívil, Mistře Moretone?“ zvědavě se otázal Wellechovský a starý muž se shovívavě usmál.

„Takových míst by se našlo... ale všechna aspoň teoreticky dosažitelná jsou. Mne osobně nejvíc mrzí, že se nemohu podívat do historie.“

„Co tam?“ podivil se Wellechovský, zatímco Cosimu ten nápad okamžitě zaujal.

„Například do antického Říma, vidíte, Mistře! Pozorovat Cicerona, jak kráčí do senátu, vidět Caesarovy legie, naslouchat živému Vergilioví, jak deklamuje své verše! Nebo Řecko! Oh Mistře – já bych tak chtěla jen na okamžik zahlédnout trojského koně! Jak musel být obrovský, aby se do něho vešlo vojsko! A Odysseus – když se plavil mezi Skyllou a Charybdou, být s ním, když naslouchal Sirénám –“

„Cosimo, miláčku –“ roztržitě ji přerušil manžel, ale ona nedbala, opět byla malým dítětem, kterému u krbu na zámku Griest v zimních plískanicích starší bratr předčítal rovnou z listu překlad Homérova eposu a učil ji první řecká slovíčka. Děje, kterým naslouchala, jí tehdy vyvstávaly před očima jako živé, a v noci se jí zdálo, že i ona dvacet let věrně čeká s Penelopou na vzdáleného Odyssea, až se k ní vrátí na olivové lože. LOŽE! Co tehdy věděla...

„Vy... také byste se chtěl setkat... se slepým básníkem, Mistře?“ zašeptala rozpačitě, jako by se obávala, že by tu někdo mohl její myšlenky číst.

„Nikdy!“ vykřikl nečekaně prudce ten dobrotivý starý muž a celý zrudl nevolí. „S tím lhářem Homérem – nikdy! Leda proto, abych z něho vlastnoručně vyklepal ty jeho nesmysly!“

„Oh,“ vydechla zděšeně Cosima, zatímco Wellechovský po tom obratu viditelně ožil.

„Copak proti němu máte?“

„Vždyť je to bezectný žvanil! Plagiátor!“ prohlásil novinář a spisovatel. „Četl jste ty jeho... výtvory?“

„Kdysi, něco málo. Už si nepamatuju. Ale moje paní ho zbožňuje. Studuje ho v originále.“

„To mne mrzí, jestli jsem se vás dotkl, madame,“ prohlásil Moreton o něco vlídněji, ale Cosima jen upjatě pokývla hlavou a pomyslela si, že lady Mary měla pravdu jako obvykle a že se jí patrně ani knížka o pravdivém zjevení ani paměti důstojníka líbit nebudou. Homér – lhář a žvanil!

„Kdysi –“ pobouřeně vysvětloval Moreton, „jsem totiž chtěl vydat paměti – fiktivní, víte – trojského bojovníka, myslel jsem, že by takové vzpomínky – opravdové, jako vzpomínky někoho, kdo v Troji skutečně bojoval, muse-ly velmi silně zapůsobit, právě podrobným a přesným vylíčením každého detailu, situace, chápete? Byla by to skutečná válečná reportáž, ne nějaké mlhavé báchorky. Začal jsem tedy shledávat podklady. Nu, byl jsem mladý, plný nadšení, a neměl jsem se s kým poradit...“

Cosima, zaujatá téměř proti své vůli, spatřila v duchu mladého muže v střízlivém tmavém kabátě, jak s tlustou knihou pod paží spěchá za soumraku po točitých prošlapaných schodech do podkrovního pokojíku, horečně rozžihá svíčku a zabírá se do ohmataných stránek, viděla, jak počáteční napětí střídá údiv, nejistota, zmatek, zklamání – jak netrpělivě listuje heroickými verši eposu – plán reportáže z trojského ležení se hroutí jako domeček z karet. Bylo to směšné a bylo jí ho náhle opět líto.

„... a tak jsem se, madame, nadosmrti vyléčil z řeckých klasiků. Kolik jen oni spotřebují vět, aby ze sebe vysoukali něco, co lze říci jednoduše několika prostými slovy! Co literárního balastu a strašlivého hrdinského blábolu bez hlavy a paty! Za to všechno může to jejich pohanství, ta pověřivost! Vždyť oni jsou snad horší modloslužebníci než Peršané i Chaldejci dohromady, a vůbec –“ v rozčilení začal plést německá i anglická slova a Cosima, které se teď ze všeho nejvíc chtělo smát, neodolala a prohlásila:

„Mistře Moretone, odpusťte, jste velice milý, ale jste barbar. Proč jste si tedy nepřčetl Thukydidu, když vám záleží jen na faktech?“

„Aťsi jsem barbar, madame, ale stejně o nich jednou napíšu. Už mi leží v žaludku hezkých pár let. Ten Homér! A Vergilius! A vůbec celá ta naše učená literární společnost krasoduchů – ten Pope, nebožtík Addison a jeho o málo lepší kumpán Steele! A vůbec všichni ti povaleči z Buttonovy kavárny v Bow Street, co trousí slova jako perly a myslí si, že jim vavříň roste na hlavě už teď!“

„Ale Mistře, slitujte se, přece nemůžete strkat božského Vergilia do jednoho pytle s Alexandrem Popem a Homérem!“

„Božský Vergilius! To zní jako ta růžovoprstá Jitřenka a Kalypso, nymfa

pletenců hustých! Vidíte, balast a zase balast! Ona to není žádná náhoda, že náš schönggeist Pope přeložil zrovna Homéra! Trvalo mu to deset let a co z něho udělal – Homéra v paruce! To je celé to jejich vysoké umění! A teď si to půjčují jeden druhému a nakrucují se u toho, jako by je chytl psotník.“

„Mistře, vy určitě přeháníte! Slavný Alexander Pope nemá přece vůbec zapotřebí –“

„Prokristapána,“ zakvílel do toho Wellechovský, „vaše starosti bych chtěl mít! Cosimo, prosím vás, ušetřete už mistra Moretona dalších duchaplností, vždyť ho rozčílíte k smrti!“

Cosima upřela na manžela ledový pohled.

„Petře, já moc dobře vím, že mi chcete zabránit v diskusi s mistrem Moretonem jen proto, abyste se ho mohl začít vyptávat sám. A také velmi dobře vím na co. Vy si tím okénkem vůbec neprohližíte krajinu, vy slídíte jen po kraji silnice! Po... po tom!“

Petr Wellechovský se galantně uklonil.

„Vždycky jsem se obdivoval vašemu postřehu. Teď nad ním přímo žasnu..“

Cosima si ho rozhorleně přeměřila, z trochu šikmých zlatavě hnědých očí, které mu vždycky připadaly tak zvláštní, div nesršely jiskry.

„Fascinujete se kultem násilí jako plebs v římském amfiteátru.“

Chtělo se mu ji obejmout a zlíbat, tím víc, čím víc by se jako obvykle bránila. „Ale vůbec ne, drahá. O tom, jak já se fascinuji kultem násilí, se nějakým Římanům ani nesnilo!“ A tušil, že to udělá při nejbližší příležitosti.

Cosima se ostentativně odtáhla do rohu a nastavila mlhavému světlu z okénka první stránky knihy o pravdivém zjevení. Lotte naproti už chvíli spala opřená o stěnu a s rukama složenýma v klíně. Kočár drkotal silnicí z Doveru do Londýna, míjeje se občas s vozy, jezdci i pěšími, putujícími z Londýna do Doveru, a Wellechovského náhle napadlo, že někde zde, možná už velice blízko, je Daniel Heilig čili hrabě Silbernstern, jenž utekl Austerbergovi i benátské a římské inkvizici, a čeká tu na něho. Až dosud jej ovládala vzrušující představa, jak svému bývalému šéfovi vytře zrak. Ani teď ještě nepochyboval, že se mu to podaří. Kdyby tak Daniel Heilig věděl... a co když ví? Ta vágní a neochotná Nebeldachova zmínka, že si Heilig ve Vídni vydržuje nějakého špeha... koho? Kanceléřští to zjevně nevěděli, nejspíš proto se o tom Nebeldachovi nechtělo mluvit. Ale neřekl mu ani, od koho oni sami mají své zprávy o Heiligovi. Wellechovského už několikrát zběžně pojalo temné podezření, zda jej kancléř nebo spíš Austerberg nakonec neposlal do toho Londýna docela prostě jako návnadu, prý něco podobného provedl už před dvěma roky v Praze a návnada to zaplatila životem. Ale pokaždé nakonec tuto lákavou představu, která by vhodně přiživila jeho nechuť k bývalému veliteli, objektivně zavrhl jako nelogickou. Austerberg nebyl v pravém slova

smyslu mstivý, i proti Heiligovi jej spíš než osobní nenávist zřejmě neméně intenzivně švalo profesionální vědomí nebezpečí a ohrožení něčeho mnohem obecnějšího a závažnějšího. Austerberg byl vůbec studený jako psí čumák. Kdesi v hloubi duše si Wellechovský přiznával, že ani proti němu samému tehdy zřejmě nezakročil ze vzteku, chladně a rozmyslně jej odsunul jako překážející figurku na šachovnici. Což ovšem nebylo méně potupné.

Úkosem se podíval po své ženě. Zdálo se mu, že ji ta knížka úplně zaujala. A Lotty stále spala opřená o stěnu vozu a s rukama v klíně.

„Mistře Moretone,“ naklonil se spiklenecky k novináři, „řekněte mi – co vlastně se to dělá s těmi lupiči, že pak vypadají takhle?“

„Nu, když to chcete mermomocí vědět,“ šeptem odpověděl Moreton, „těšibenici se říká gibbet. Oběšený se nejprve namočí v dehtu, aby déle vydržel –“

„Zaživa?“

„Ne, napřed je běžným způsobem popraven. Ačkoli, slyšel jsem, že jistý lupič skutečně byl takto vystaven zaživa – a umíral prý dlouho. Ale před popravou se mu vezme míra na postroj – ty řetězy, které drží tělo pohromadě, aby se příliš brzy nerozpadlo. Musí sedět, jako ostatně každé šaty. Pak se celá ta v dehtu namočená a spoutaná mrtvola dalšími řetězy upevní do rámu té šibenice. To je vše. Často jsem pozoroval, že cizinci tento náš národní zvyk špatně snáší. Ani se nedivím.“

„Lze to chápat spíš jako mučení pro kolemjedoucí,“ mínil Wellechovský. „Tomu v řetězech už to může být jedno, když předtím visel. V Polsku znají horší způsob, naučili se to od Tatarů. To se oběť nabodne – ovšemže zaživa –“

„Petře, já vás slyším,“ ozvala se tiše Cosima.

„Myslel jsem, že si čtete. No nevádí. Ostatně by – co je to?“

Hlas zvonu sem doléhal důstojně a monumentálně, trochu připomínal vzdálený hukot příboje, který nechali daleko za sebou.

„Jsme v Chathamu a z Rochesterské katedrály zvoní poledne. Víc než polovinu cesty máme za sebou a v hospodě U bílé lodi tu dostaneme výborné ryby. Rochester je sice větší a zajímavější, ale takhle tam ryby péci neumí. Krom toho, madame – nedaleko odtud je strašidelný hrad. Neuvidíme jej sice, ale mohu vám o něm vyprávět.“

„Mistře Moretone, vy víte skutečně všechno, fáma o vás nelhala,“ prohlásil Wellechovský a rozhlížel se zvědavě po tom cizím přímořském městečku s nízkými domky, dokud mu je mlha valící se proti nim doslova nesmazala před očima. Přihrnula se stejně neúprosně jako ráno na Kanále a zmizelo v ní všechno, málem i talíře s těmi vyhlášenými rybami v hospodě U bílé lodi.

„Procestoval jsem tuhle zemi svého času dosti důkladně, ve službách

vlády i vlastních. A také jsem ji v několika svazcích popsal. Ostatně – stále ještě nacházím drobnosti, které potřebuji upřesnit nebo opravit.“

Pomalou uplynula hodina a mlha se změnila v neprostupnou hustou kaši. Oknem hospody nebylo vidět nic, jako by až po střechu zapadala sněhem. Mistr Moreton dopověděl dávný příběh o dobývání hradu Rochesteru a obskurní smrti snoubenky hradního pána, jejíž duch s šípem v prsou tam od té doby straší. Od Londýna přijel poštovní vůz a postilion nadával, že v té příšerné mlze minuli Rochester a skončili tady v té díře Chathamu. A Wellechovský se docela vážně zeptal svého průvodce, zda nehrozí nebezpečí, že by oni sami minuli Londýn a dojeli někam do Skotska.

„Skotsko je svým způsobem krásná země, je tam spousta tajuplných jezer a muži tam nosí sukně,“ odvětil stejně vážně novinář. „Ale tímhle směrem bychom se dostali spíš do Walesu a na pobřeží Atlantiku. I to je malebný kraj, hornatý, ale převážně chudý, opuštěný a takový... nu, drsný, nostalgický. Lidé se mu vyhýbají. Slušnou hospodu tam nenajdete. Ostatně jeden váš bohatý krajan si tam nedávno koupil dům, a zříceninu u moře.“

„Já tu mám nějakého podivínského krajana?“ řekl Wellechovský a okamžitě si na jednoho vzpomněl.

„Máte jich tu víc, ale většinou na sebe neupozorňují výstřednostmi. Někaký hrabě Silbernstern, znáte ho?“

Wellechovský pokrčil rameny. „V životě jsem o něm neslyšel.“

„Ne? Tak to patrně uslyšíte. Také zcestovalý pán. Vzdělaný. Občas se dává vidět u Wortley-Montaguových. To jsou přátelé vaší choti, jak jsem pochopil.“

„Nu, kvůli majiteli zříceniny jsem věru nemusel jezdit tak daleko,“ uškíbl se Wellechovský. „My máme ostatně jednu doma, vidíte, drahá? A určitě hezčí. Mimochodem, Mistře Moretone, patrně to není můj krajan. Moji předkové pocházeli z Polska, a po třicetileté válce se usadili v Čechách. To bývalo samostatné království.“

„Já vím, byl jsem tam před léty. V Praze.“

Cosima se rozesmála. „A napsal jste o tom knihu, že?“

„Nikoli, madame, jen jsem se v jedné zmínil. Nelíbilo se mi tam. Město bylo krásné, ale špinavé, královský hrad malebný, ale na spadnutí, v hospodě U zlaté husy jsem dostal výborný předražený oběd, mimochodem ryby, po kterých mi bylo tři dny špatně, a nakonec mi tam ukradli koně. Vaše otčina, pane Wellechovský, na mne, odpusťte, neudělala valný dojem. Také jsem tam svého hrdinu nechal málem nedůstojně umřít.“

„Oh, jak jste mstivý,“ podotkla Cosima a její manžel dodal věcně: „Doufám, že po těchto rybách nedopadneme jako vy v pražské hospodě. Také byly výborné.“

„To rád slyším. A zaručuju vám, že byly čerstvé. A že nebudou předražené. Rozhodně doufám, že nabudete na Chatham lepších vzpomínek než já na Prahu.“

Čas utěšeně plynul, a když se posléze chtěli vydat na další cestu, shledala Cosima, že se jí manžel ztratil. Vzpomínala si sice, že jí něco říkal, ale diskutovala právě s novinářem o knížce, kterou začala číst, tak zaujatě, že si ani nevšimla, kdy zmizel. Bylo zapraženo, Klára se zas vyšplhala na kozlík, do Londýna zbývalo něco přes hodinu rychlé jízdy, a Wellechovský nikde. Jen mlha trochu prořídla a Ryšavý si teď sedl na bělouše a Andromedu vedl na ruce.

„Váš manžel je vždycky tak zvědavý na cizí města?“ prohodil Moreton a rozhlížel se ulicí, přehlednou ostatně sotva na dvacet kroků. „Chápu to, ale snad abych se po něm poohlédl, než se ztratí úplně.“

Ale vtom se jim Wellechovský vynořil za zády a vedle něho jakýsi omšelý stařík, který se však před nimi rychle vytratil zpátky do mlhy.

„Petře!“ vykřikla Cosima a on jí zamával čímsi, co třímal v ruce.

„Myslel jsem, že vás zastihnu ještě uvnitř. Jen vyrovnam účet.“

„Je zaplaceno,“ broukl nerudně novinář. „Kam jste se poděl, k čertu? Mohl jste zabloudit.“

„Tady? Prosím vás! Jedna ulice a pár domků. Uzavřel jsem zde svůj první obchod na této půdě. Cosimo, to je pro vás. Prý v tom je moře či co.“

Konečně se ukázalo, co to tak slavnostně drží – byla to veliká lastura, stříbřitě bílá a s leskle růžovým vnitřkem, v níž to tichounce, tajemně hučelo a kvílelo. Cosima ji vzala do obou rukou, přitiskla k tváři, zaposlouchala se do záhadných zvuků uvězněného moře a větru a zašeptala cosi o Bretani, příboji a skaliskách.

„To vám vnutil ten vagabund?“ reptal Moreton nesouhlasně. „Kolik jste mu za ten předmět dal?“

„Deset šilinků. A jestli řeknete, Mistře, že mne okradl, tak je mi to jedno.“

„Půl libry! Samozřejmě, že vás nestoudně okradl. Vždyť tu na cizince číhají, aby je okrádali. Tohohle si námořníci navozí bedny. Budete-li nadále takto... hm... obchodovat, zbankrotujete.“

Wellechovský se zasmál. „Co na tom. Stojí to za to. Pojedeme?“

Do Londýna se dostali už bez dalších příhod. Cosima si střídavě četla Pravdivé zjevení a poslouchala

hučení lastury, podobné obrovskému perleťovému uchu, které teď docela slabounce vrnělo jako mírný pobřežní vánek. Lotte způsobně vyhlížela okénkem, ale když jí Cosima po chvíli půjčila tu bizarní věc, zaposlouchala se do hlasu větru a moře se stejným dětinským potěšením jako její paní. Moreton zatím potichu vypočítával Wellechovskému nástrahy ostrovního

sídelního města, od figlů zdejších lupičů a zlodějů až po úklady podvodných pouličních ženštin, varuje ho důtklivě obzvlášť před obyvateli a obyvatelkami přístavních brlohů a ulicí Drury Lane, centrem místní zločinnosti. Wellechovský posléze dospěl k názoru, že se tu těžko setká s něčím, co by už z domova neznal. Byl na to město nicméně zvědav a stejně, ne-li více, byl zvědav na jeho obyvatele, třebaš z přístavních brlohů a ulice Drury Lane – ale především na toho jednoho, z ulice Arlingtonovy, na majitele zříceniny ve Walesu. Připadalo mu to ostatně jako docela roztomilý krycí název a rozhodl se, že tak dotyčnému bude říkat.

A už kola tvrdě zahrčela po dlažbě, zastavili v bráně a všude bylo náhle plno té cizí řeči, na kterou si dosud nezvykl, i když už s její pomocí provedl první obchodní transakci.

Na půl ucha poslouchal, jak Moreton vykládá, že tahle část města není ničím zvlášť pozoruhodná, bydlí tu většinou chudina, dělníci z doků, námořníci a řemeslníci. Teprve za mostem je City, město paláců a kostelů a na čas jejich nových domov.

„A kdepak je Tower?“ vzpomněl si zlomyslně Wellechovský. „Můj bývalý šéf na něj rád vzpomínal.“

Moreton nahnul brvou. „Tady za mostem, kousek po proudu. Patrně jej v té mlze uvidíte špatně. Pokud vás ale zajímají vězení, máme už modernější. Newgate.“

„Také jste tam byl?“ neodpustila si Cosima a k jejímu údivu se vážný novinář pustě zachechtal.

„Madame, tam jsem jako doma. A samozřejmě jsem o tom napsal. Mnohokrát.“

Vůz zastavil v jakési skrumáži před mostem, pak popojel k bráně, která vypadala jako dům – novinář neopomněl podotknout, že ještě do nedávna bývalo zvykem vyvěšovat zde hlavy zrádců, takže jich zde svého času viselo i třicet, dokud král Karel II. tento malebný zvyk nezakázal.

Most sám vypadal jako řada několikaposchoďových domů na krátkých tlustých nožičkách, rozběhlých přes široký proud řeky, a mezerou mezi nimi ukázal Moreton Wellechovskému věže onoho Toweru, strašidelně vystávajícího z mlhy za řekou.

„Váš šéf si ostatně nikdy nestěžoval, že by se tam s ním bylo zacházelo špatně... i když tomu bezpochyby tak bylo.“

„Bývalý šéf,“ ucedil Wellechovský. „A mohli si ho tam nechat.“

Moreton se po něm jen hloubavě ohlédl a neřekl nic. Bylo zde příliš mnoho nejasností, příliš mnoho neurčitých souvislostí a zřejmě i osobních antagonismů, které se ho netýkaly, než aby toužil do těch cizích záležitostí proniknout. Za to mu ostatně nikdo neplatil.

„Svatý Pavel,“ prohodil neutrálně, když míjeli katedrálu s nápadnou kopulí.

„Ale –“ Cosima se překvapeně otočila k průvodci, „vždyť vypadá úplně jinak než... totiž, prohlížela jsem si některé Hollarovy rytiny –“

„Inu,“ pousmál se Moreton, „on tehdy Londýn také vypadal jinak. Potom důkladně vyhořel, včetně katedrál. Je to na tomto místě ostatně v pořadí pátá. O té první se zmiňuje už Beda Venerabilis, a dokonce i před ní tu prý stál nějaký pohanský chrámek. Tuto nedávno dokončil Christopher Wren. A říká se, že položil základní kámen pole ritu svobodných zedníků, či jak se jim u vás říká.“

„U nás žádní nejsou,“ ozval se Wellechovský ze svého kouta, jen tak, aby mohl oponovat, protože sám věděl z dob u kancléřovy policie hned o několika. V první řadě o známém hostu anglického dvora Ursini-Rosenbergovi, který by sem byl jel místo něho, kdyby si bylo Jeho Veličenstvo nezamanulo poslat jej do Ruska. A věděl samozřejmě také, že v Anglii tajné společnosti jen kvetou. Moreton ostatně jeho poznámku ani nekomentoval.

„Prokrista, co je tohle?!“ vykřikla vtom Cosima a ukazovala překvapeně ven, kde s hlukem a halasem táhla skupina vagabundů, provázejících káru taženou oslem. Na káře sedělo chlapisko odpudivého vzezření, na sobě znečištěnou koženou zástěru, v jedné ruce veliké kladivo, v druhé kružidlo, a mávalo obojím k velkému potěšení davu čumilů, kteří tento podivný průvod s rykem provázeli. Někteří účastníci bizarního procesí třímali divoce pomalované sloupy, jeden vlekl obrovskou maketu knihy s nápisem Konstituce, jiný si pohazoval patrně pravou lebkou a všichni pak sborem provolávali: „My jsme světlo poznání! Ať žije náš velmistr rytíř největšího meče!“

„Neposlouchejte to,“ houkl Moreton a stáhl Cosimě záclonku na okně kočáru, ale neposlouchat se nedalo. Krom toho Wellechovský vystrčil hlavu na druhé straně a produkce se mu zjevně líbila, i když jej jeden z jejích účastníků málem přetáhl dřevěným mečem namočeným v červené barvě. Se smíchem se zasunul nazpátek do vozu.

„Co je to za blázný, proboha?“

„Taky svobodní zedníci,“ pokrčil rameny Moreton. „Táhnou k hospodě U husy a rožně, aby tam provokovali ty pravé. To dělají často.“

„Copak –“ Cosima se nemohla vzpamatovat. „Copak – je něco takového vůbec možné?“ vypravila konečně ze sebe. O tajných společnostech slychala od bratra, o nositelích zapomenutých nauk a nejvyššího poznání, zakletého do starých knih, které po večerech luštil, o světlých bratrstvech ducha, jejichž síla a moc přesahovala hranice zemí i věků a která marně hledal, překotně kráčeje po cestách, jež k jejich sídlům nevedly. Byla ještě příliš mladá, než aby mu mohla pomáhat v pátrání po tom neschůdném

bludišti, a v mysli jí utkvávaly spíš děsivé příběhy o podzemních chodbách a půlnočních, přísně utajených shromážděních, o rituálech, pocházejících z minulosti tak temné, že vlastně už nikdo nevěděl, kde najít počátek, ne-li v samotném chrámu Šalomounově. Vídala ve snu odlesky rudých plamenů na opocených zdech hradních síní, ve tmě se rýsovaly nezřetelné postavy v kápích a blýskaly obnažené meče, za dlouhých zimních nocí ji budívaly výkřiky a sténání zrádců odvlékaných k vykonání ortelu – aby pak dlouhé minuty naslouchala zlobnému harašení holých větví stromů v zámeckém parku. Vstávala a bez dechu se kradla k oknu, vyhlížeje ve tmě mezi stíny kmenů postavy v černých pláštích se škraboškami na tváři. Věděla, že do nějaké takové společnosti vstoupil kdysi před léty ve Francii její strýc, že přiměl složit slib i jejího bratra, že ohnisko onoho obskurního a rozhodně neušlechtilého dění založili v nedalekém, Bohem zapomenutém pavlinském klášteře, odkud čas od času přijížděl klamavě vlídný abbé Christian – anglický rezident Robert Liliental. A jeho přízračný přítel Ursini-Rosenberg. Věděla také, velmi dobře věděla, jak státní moc taková sdružení stíhá a jak se společnost sama provinilým bratrům mstí. Nebyla u toho, když zámek Griest lehl popelem, nebyla ani nablízku bratrovi, když vlastní rukou umíral. Ze všeho jí zbylo jen vědomí čehosi temného a skrytého, co žije svým tajemným a nepostižitelným životem, šíříc kolem sebe nebezpečí a děs. To, co se jí odehrávalo před očima zde, ta znevaživá maškaráda, to jí připadalo prostě absurdní a nepředstavitelné. Téměř zahanbující. Jako by tahali za ocas lva. A lev, jak se zdá, si v téhle divné zemi dává všechno líbit a jenom spokojeně mručí.

„Jste v Anglii, madame,“ řekl Moreton, „moc římského papeže sem nezasahuje a tajné společnosti zde mohou pracovat... hm... veřejně. V sedmáctém roce se sjednotily ve Velkou lóži Anglie a zvolily si sídlo právě v té hospodě U husy a rozně poblíž Svatého Pavla. A protože v Anglii se může veřejně mluvit i psát o všem tak dlouho, dokud se člověk někomu mocnému neznelíbí a neoctne se v newgateském vězení, mohou se našim vznešeným tajným společnostem také vysmívat ti, kterým jsou malebné obyčeje lóže k smíchu. Jak vidíte, dělají to. Ostatně členy onoho společenství jsou mnozí pánové z Královské akademie, nemluvě o ministrech a diplomatech. Váš známý lord Waldegrave například. A zahraničním diplomatům se to taky líbí. Všeobecné celosvětové sbratření a společné ideály. Není to ušlechtilé? Všechny politické tahanice půjdou k čertu. Už se na ten panevropský Bábel těším. Napíšu o tom.“

Wellechovský se svíjel smíchy a Cosima jen zírala a poslouchala. Začínala chápat, jak tuhle obávanou i vytouženou zemi pramálo zná. Rozhodla se, že si tu začne psát deník a všechny ty překvapivé dojmy a poznatky bude pečlivě zaznamenávat.

„Nu, a jste doma.“

Doma. Po té cestě z Vídně až sem to znělo neskutečně. Kde je to vůbec – doma? Ta tvrz na bretaňském pobřeží, zámek Griest, nízký, temný dům za kostelem svatého Ruprechta – zámek Griest... otočit kočár a rozjet se zpátky, teď, hned, než vypřáhnou koně a složí zavazadla. Ale manžel jí už podával ruku a venku se usmívala jakási hospodyně – paní Havishamová či Havilandová, vedle ní vysoký hubený muž – pan Havisham či Haviland či kdo – Cosimě z prvních okamžiků příjezdu do toho údajného „domova“ neutkvělo vlastně skoro nic. Pár zmatených výjevů, pár slov, manžel, podstrkující Moretonovi nějaký obolus a novinářova slova: „Všechno už je vyrovnáno předem, pane,“ kamenné schody do patra a útulné místnosti s okny do ulice, v té větší s jídelním stolem dokonce květiny ve váze a stejné květiny i na stolku se zrcadlem v ložnici. Klára a Lotte se zavazadly, všechno ji mijelo jako nějaký cizí, snový děj. Beztak měla před očima stále ještě ten průvod posměváčků u frajmaurské katedrály svatého Pavla, který zřejmě nikomu nevadil, nikoho neděsil ani nepohoršoval. Žádné podzemní chodby z opocných kamenů, letmo ozářené rudým přísvitem loučí, žádné postavy v tmavých kápích, záblesky obnažených mečů, skřek oběti... a tím méně kruh světlého bratrstva ducha, jehož síla a moc přesahuje hranice zemí i věků. Panevropský Bábel. Podivná ostrovní země, která si ničeho neváží a z ničeho nemá strach. Země mlh, do které uprchlí templářští rytíři přivezli ďábla Bafometa, aby zde dál udržovali při životě jeho nečistý kult, a kde dodneška působí duchovní síla starých druidských kněží.

Zamrazilo ji a chuchvalce mlhy v ulici za oknem se změnily v podivně zprohýbané postavy, táhnoucí za sebou cípy rubášů. Doma. Přitiskla k tváři bílou lasturu a bretaňské moře ji zavalilo hukotem příboje. Vlny byly teď vyšší a zlobně narážely na skaliska. Houpaly se na nich trosky a utopenci, putující od anglických břehů. Kdosi ji objal a položil dlaň na její ruku s lasturou. Probrala se.

„Budu jí říkat Dionýsovo ucho. Je krásná. A mluvím, slyšíte?“

„Polož ji někam, teď nemá co mluvit.“

„Petře – ne, prosím.“

„Proč? Když konečně –“

„Sotva jsme přijeli.“

„Právě proto. Ty noclehy cestou nestály za nic.“

Zvedl ji do náruče i s lasturou, držela se toho hladkého, drobného předmětu jako tonoucí stébla a Dionýsovo ucho opět ztišilo hlas, jenom tichounce kvílelo a naříkalo. V dobrém i ve zlém až do smrti. Et erunt duo in carne una. Slíbila to přece před Bohem.

Wellechovský ji složil na anglickou postel – a byla stejně tvrdá a nelákavá

jako ta doma – doma?, i když Klára už přičinlivě rozestlala a připravila na polštář noční košili. Cosima zaznamenala hned po příjezdu s jistou úlevou, že nebude muset sdílet s manželem společnou ložnici. Uspokojení věru netrvalo dlouho.

Přicházel širokou chodbou kancléřova paláce, ve všech broušených zrcadlech na stěnách se odrazil třpyt stříbra na jeho uniformě. Usmíval se a vztáhl k ní ruku. – Čekala jste, baroneso z Griestu? –

Tenkrát. Milovala doteky jeho drsných dlaní, znala nazpaměť každý kloub těch snědých, úzkých rukou, stokrát zlíbala jizvu, která mu na jedné z nich zbyla z nějaké potyčky. Nikdy ji nenapadlo, že se hravost může změnit v násilí, něha v bolest, příchynost v nechuť a strach. Nechtěl jí ubližovat, nedokázal jen pochopit, co jí vadí na něčem tak samozřejmém, když ho má přece ráda, a snažil se jí slovem i skutkem dokázat, že si při trošce dobré vůle zvykne a začne se pak i těšit. Dokázal pravý opak. A protože měl zanedlouho svých starostí víc než dost a na manželčiny rozmary mu trpělivost nezbyvala, vyrostla mezi nimi bariéra nepochopení, rozladěnosti, strachu a odmítání, na kterou narazili pokaždé, když k sobě už předem zaujati hledali cestu. A Cosima se trpně schoulila do sebe při samotném doteku jeho dlaně, kterou dřív líbávala.

Díval se na ni, jak tu zase čeká jako odsouzenec u katova špalku, s očima zavřenýma a tisknouc v pěsti lasturu – napadlo ho, že ho s ní vzápětí praští do hlavy.

„Co ti vadí, Cosimo, drahá, proboha, co ti pořád vadí?! Já?“

Zavrtěla hlavou, pod zavřenými víčky se jí vydraly slzy a stekly na polštář.

„Tak co? Nelíbí se ti tu?“

Přitiskla si jeho dlaň na mokrou tvář. „Odpusť... Nepochopil bys...“

Cítila, jak ruka na její tváři ztuhla, proměnila se v dravčí spár. V bariéře tohoto dne přibýlo několik dalších cihliček. Uvědomila si příliš pozdě, jak bude její slova chápat.

„Petře –“

„Já vím. Váš bratr měl samozřejmě pravdu. Nejsem pro vás dost intelektuálně na výši. Samozřejmě že bych nic nepochopil.“

Chytla ho oběma rukama kolem krku, lastura zapadla někam do příkrývek.

„Ne, tak jsem to nemyslela – já vás mám přece ráda.“

„Jistě.“

„Ale ano, jenom... to... je to tak... tak animální.“

„Cože?! To už zase?!“

„Já vím, že....nemůžete to...“

„Pochopit. Samozřejmě. Funestum illud animal, že? A co jste si představovala, sakra?! Můj bože, Cosimo, takhle spolu přece nemůžeme žít!“

Tabulky oken zachytily odraz zapadajícího slunce. První večer v cizí zemi. První noc. Všechno to je tak neskutečné, překotné, bylo těch zážitků za poslední dny tolik, neměla sílu k nim přidávat další, a zejména ne tyto. Aspoň teď. Dnes. Zítřka. Poněkud ji překvapil ten latinský výrok, neboť její manžel klasickým vzděláním nikdy nevynikal, a náhle ji zaplavil soucit a lítost. Je to její vina, samozřejmě je to všechno její vina, neboť když si ho brala, přislíbila mu, co mu teď odpírá. Jenže neměla představu, co vlastně slibuje.

„Petře, já vím, že je to kruté. Mrzí mě to. Prosím, věřte mi. Ale nemohli bychom... nemohli bychom zatím... žít jako přátelé?“

Čím dál hůř. Odtáhl se, jako by ho šlehla bičem. To už nebyla žádná její obvyklá výmluva, to bylo definitivní odmítnutí. Ale proč? Není jí dost dobrý? Hnusí se jí? Ponížením i vztekem se mu zatmělo před očima. Broušená zrcadla – radostný úsměv a vztažené paže – běžela mu vstříc. Vysmívala se mu. Přemoudřelá baronesa z rozpadlého zámku. Pokrytecká.

– Barone, dal byste mi svou sestru? –

Johann Theodor von Griest pečtil dopis a popálil si voskem prsty. Bezpochyby ho šokovala, ne-li přímo urážela odvaha toho...

– Jste voják, Wellechovský, nevím, zda si umíte představit, co to je, rozumět takové ženě, jako je Cosima –

Namyšlený baron a jeho přepjatá sestra. Griest vyhořel a baron skončil vlastní rukou v jeho troskách, zločinný strýc poručník skončil ostatně ještě hůř. Zůstala sama, sirotek, věnem mohla přinést leda spáleniště. Byl tehdy jejím jediným útočištěm a v roli spasitele se mu zalíbilo. Kdo by o ni byl tehdy stál ze všech těch krasoduchů u dvora? Kdo by si byl uvázal na krk přemoudřelou baronesu s nevýnosným panstvím a spáleništěm, díky strýci navíc zkompromitovanou a zapletenou do protistátní aféry? Co by si byla počala, kdyby ji kancléřův voják Wellechovský nebyl požádal o ruku? Dělal přece, co jí na očích viděl, vycházel vstříc i té její nesmyslné pruderii, aspoň zpočátku.

– Já už si na mou duši s tou jeptiškou nevím rady. Stejně za to můžete vy. –

Louče v putyce U krvavého psa pomalu dohořívaly, Austerberg vzhledl od číše a mezi obočím se mu objevily kolmé vrásky. Tehdy spolu byli ještě zadobře, a možná si vyčítal okamžik, kdy, snad i trochu z alibismu – Cosimě naznačil, že k ní jeho mladý kolega není lhostejný.

– Ona mi nadává do animálů, chápete to? A různě jinak. –

Měl už v hlavě a sotva pletl jazykem.

– Funestum illud animal, – nevesele se pousmál Austerberg. – Tak ji

nechte na pokoji, Petře. Vždyť je to ještě dítě. –

– Je to moje žena. –

– Přesvědčujte ji o tom a odradíte ji úplně. –

– Samozřejmě... vám by to samozřejmě zatěžko nepřišlo, vám ne, co? –

– Běžte domů, Petře. A takhle za ní už vůbec nechodte. –

Ovšem Austerberga neposlechl. Dítě! Je jí přece devatenáct. On nosil v devatenácti červený vojenský kabát a děvčat měl nepočítaně. Dítě... přemoudřelá a rozmazlené netýkavka to je! Broušená zrcadla a v každém z nich se odrazil její radostný úsměv a vztažené paže.

– Petře! –

Potemnělé oči plné úzkosti a tvář bílá jako polštář pod ní – připadala mu najednou tak bezbranná, tak zranitelná, že se za své předchozí naléhání až zastyděl a současně pocítil vztek sám na sebe, že si s ní nedokáže poradit.

„Jste unavená, vidíte? Odpočiňte si. Někdy... někdy si o tom promluvíme.“ Číslo z něho laskavosti a porozumění jako z tygra, odehnaného od kořisti. Cosima, provinilá a vyděšená tím, co se mu konečně v ten nejnevhodnější okamžik odvážila říct, a nepochybujíc o tom, že žádné vysvětlení z její strany není ochoten vyslechnout, a tím méně přijmout, jenom mlčky přikývla. Někdy. Co nejpozději. Bylo jí líto jeho, líto sebe, líto nešťastného vztahu, ve kterém se ve svém očekávání oba zmýlili.

„Jste hodný, Petře. Děkuji.“

Nepochybně si ani tohle nevyložil v dobrém, nejspíš jako ponižující uznání své ústupnosti. Slyšela, jak odchází, jak bouchly dveře. Naslouchala nepřátelskému tichu cizí země, sama, strašlivě sama a bezradná. Kdyby tu zůstal, kdyby jí řekl pár vlídných slov, kdyby ji objal – nic víc. A vtom najednou zaslechla hukot vzdáleného moře z dětství, křik racků nad útesy, i šumění starých stromů v parku zámku Griest. Přitiskla k uchu tu kouzelnou mušli a vítr utichl a změnil se zas v mírný vánek, vracel ji zpátky do dětství, bezpečí, domů.

Petr Wellechovský potkal na schodech paní domácí, nesla tác s večeří a udiveně se otázala, zda pán snad odchází. Nerozuměl jí, řekl, že jde na chvíli ven, a bylo mu lhostejné, že ani ona mu nerozumí. Co na tom koneckonců záleží? Něco za ním volala, ale ani se neohlédl.

Už se smrákalo. Za okny začaly probleskovat plaménky svíček. Cizí město naň číhalo neznámými zákoutími a bůhvíkam vedoucími uličkami, občas k němu odněkud zalétl nesrozumitelný hovor. Představa, že by mohl padnout do rukou nějakým místním lupičům, jej naplňovala téměř uspokojením. Být to ve Vídni, vydal by se do hradebních zapaďáků a určitě by tam našel jak nějakou rvačku, tak hezké povolné děvče. Kdepak asi jsou v Londýně brlohy, lupiči a děvky? Drury Lane a přístavní čtvrti, před nimiž jej

varoval Moreton?

Dostal se do nějaké široké ulice a vydal se směrem, který odhadoval k řece. Zastavil se na prostranství zastaveném čímsi, co mohly být stáje nebo sklady, a rozhlédl se. Setmělo se už úplně, ale ulice byly poměrně slušně osvětleny. Ani život s večerem neutichl, kolem projížděly vozy i jezdci, procházeli lidé, a nikdo si ho nevšímal. Vzpomněl si na svou opuštěnou manželku a napadlo jej, zda by se k ní neměl vrátit. Dohady, vysvětlování... co tu vlastně je k vysvětlování? Vydal se kolem těch maštálí, či co to bylo, po levé ruce míjel jakýsi kostel, ve výklenku tam stálo děvče. Nejprve ho upoutaly její vlasy – zářily z šera jako plamen a vlnily se jí až skoro k pasu. Jak se zastavil a ohlédl se po ní, vykročilo děvče cílevědomě k němu. A jemu bylo zřejmé, že nalezl příjemnější část toho, co hledal. Pouliční lupiče byl ochoten oželeť.

Děvče na něho promluvilo, nerozuměl, ale když jej vzala za ruku, vykročil za ní.

„Jak se jmenuješ?“ zeptal se jen tak ze zvyku a německy.

„Malory,“ odpovědělo děvče. „Pojďte, pane.“

„Ty mi rozumíš?“

Ohlédla se s úsměvem a pokrčila rameny. „Pojďte.“

Napadlo jej, zda se tu už podnikavé pouliční dívčiny nepřizpůsobily za těch pár let německým dvořanům krále Jiřího, aspoň natolik, aby se s nimi dohodly o nejzákladnějších náležitostech. Možná ho vyláká do nějakého zapadáku, kde ho pár jejích kumpánů v lepším případě okrade a v horším hodí s podříznutým krkem do Temže.

Úzkými uličkami došli skoro až k řece, ve tmě probleskla mezi domy její hladina, a když konečně si jej děvče přivedlo přes dvůr, schody a pavlač do svého příbytku, shledal, že okno má výhled přímo na Temži a protější břeh, patrný teď jen podle několika krhavých světýlek. Byl odliv a voda odkrývala pás bahna, páchla sem hnílobou a rybinou. A jak se tak díval okénkem londýnské děvky na řeku a město za ní, opět si neodbytně vzpomněl na Cosimu, opuštěnou hned první noc v cizí zemi – vždyť je to opravdu ještě dítě, unavené dlouhou cestou a spoustou zážitků –, měl zůstat s ní, byť jen tak, jak si přála ona. Obrátil se a dál už neudělal ani krok.

Malory mezitím zapálila svícen, postavila jej na truhlu a stála teď v teplém oranžovém světle úplně nahá – bůhví, jak dokázala ty sice prosté svršky, ale přece jen na korzetu a se spodničkami tak rychle vysvléci, bělaly se jí kolem kotníků a vykročila z nich bosýma nohama. Vlasy jí ohnivě hořely po ramenou a zblízka bylo vidět, že má oči zelené jako moře. Už odtud nemohl odejít, i kdyby chtěl. Však za to může stejně jen ona, ta studená, přemoudřelá, prudérní Cosima, kdyby jej jednou, jedinkrát dokázala takhle uvítat,

neodcházel by první večer v cizí zemi z domu. Stiskl Malory paže, až se prohnula a slabě vykřikla, na mléčně bílé pleti se jí objevily otisky jeho prstů. Mstil se jí za vlastní nevyvedené manželství, zklamání, ponížení, za to, že s ní vůbec šel – ten první večer v cizí zemi, kdy měl zůstat se svou ženou.

Té noci, kterou zoufalá a bezradná Cosima probděla, s úzkostí čekajíc, kdy a zda vůbec se manžel konečně vrátí z toho cizího města, které nezná a jehož řeči nerozumí, té noci ujížděl k severozápadu námořník s opicí a papouškem. Opičák seděl koni na zadku a papoušek se vezl v klícce u sedla. Námořník měl dobrého koně a nešetřil jej, pár mil za Londýnem jej vyměnil za čerstvého a pak ještě jednou, takže čtyřicet hodin poté, co krátce za Wellechovskými vyrazil z Doveru, spatřil před sebou pás Cambrijských hor a za pár dalších hodin zeď zámecké obory, skrytou v údolí mezi pásem pohorí a řekou Dovey, v liduprázdném kraji poněkud neskutečnou. Projel nezavřenou branou a za pár minut seskakoval ze zpěněného koně na nádvoří šlechtického venkovského sídla, kde cvakot podkov vzbudil jenom ozvěnu a pár holubů na cimbuří věže. Námořník sundal klíčku s papouškem, unavený opičák seskočil z koňského zadku a hopsal za ním do dveří. Pro koně si loudavě přišel stájník, odsedlal jej a začal provádět po dvoře.

V úzké chodbě zámku, kam by vysoká okna s kulatými sklíčky v olovené síti propouštěla málo světla, i kdyby je zvenčí nestínily těžké koruny obrovských dubů, se námořník setkal s hubeným mužem v šedém oděvu, který vyhlížel napůl jako mnich a napůl jako písař. V té tmavé chodbě plné stínů působil navíc dojmem, jako by hmotně existoval také jen napůl, a navíc jako by při té polovičaté existenci ještě i napůl spal.

„Aldo Abberti?“ houkl námořník, opičák se přikradl k obyvateli zámku a počal jej tahat za cíp šatu. Poté se mu osmělen opřel prackami o záda.

„Zavolejte si toho ďábla, Seane,“ řekl nerudně polomnich a polopísař, ale sám neučinil nic, aby se přítulné opice zbavil.

„Horn! You bastard!“ radostně vykřikl papoušek v klícce, zatímco námořník nenapomenul svůj zvěřinec ani slovem.

„Kde je pán?“

„Na New Idris.“

„Alhambra šla ke dnu. Španělé už poslali stížnost. A Waldegrave připlul včera.“

„Sám?“

„Ne. S nějakým přítelem a ženou. Hornovi se líbila.“

„Zajisté nejpodstatnější zjištění vaší výpravy,“ ušklíbl se Aldo Abberti. „Porcodío, řekl jsem vám, ať si zavoláte tu bestii!“

„Na New Idris dál nejedu. Mám toho dost,“ prohlásil námořník a hvízdal. Horn, který se pokoušel své oběti sežmoulat nákrčník, okamžitě přiskákal

nazpátek a mávl packou po papouškovi v kleci. Papoušek začal sprostě nadávat, opice vrčela a námořník, kterého to v nejmenším nevyvádělo z míry, zopakoval: „Dál už nejedu.“

„Však nemusíte.“ Šedý muž se otočil a rozplynul se v chodbě plné třaslavých stínů dubových větví. Po chvíli se objevil na věži zámku, kde přechovával několik poštovních holubů, připevnil jednomu z nich váček se vzkazem a vypustil jej ven, k západu, k mořskému pobřeží. A pomyslel si s despektem, že kdyby si Sean místo pitomého papouška vozil v kleci poštovního holuba, mohla tu zprávu být dřív a bez námahy. Pak, jakoby mimochodem, natáhl ruku pro dalšího posla, a když jej vyhodil do vzduchu, dlouho jej sledoval pohledem, jak se zmenšuje nad lesy, až z něho zbyla jenom tečka a pak už nic. Mizel směrem k Londýnu a dál, dál na východ.

Té noci, kdy nešťastná Cosima čekala na manžela a námořník s papouškem a opicí ujížděl na severozápad, prodléval lord Waldegrave na návštěvě u prvního ministra sira Roberta Walpolea. Zastal jej v absurdní společnosti cholerického švagra, státního sekretáře severního departmentu Townshenda, a sarkastického kabinetního ministra Cartereta, který o úřad státního sekretáře před rokem přišel. Ti tři se scházeli rádi a často, protože se navzájem nemohli vystát a hádali se s bytostným potěšením. Walpole jako obvykle stál spolu se švagrem v opozici proti pohotovému a chytrému Carteretovi, který sice dokázal pokaždé oba obratně přeargumentovat, ale nikoli už přervat. A Walpole, statkář původem i vychováním, řval tak, že jej bylo slyšet až na schody. Předmět sporu byl tentokrát skutečně impozantní – nový chovný hřebec sira Roberta a jeho klisny.

„Je to přece plavák, zatraceně! Přesně takový, jakého vymaloval Mignard na portrétu Ludvíka XIV.!“ hulákal předseda vlády. „To není kůň pro ledajakou kobylu! Potřebuju nutně pár klisen té samé barvy! A pěkných klisen, k čertu!“

Když vešel komorník, aby diplomata ohlásil, dala se zaslechnout zlomyslná poznámka kabinetního ministra Cartereta:

„Mignard zajisté věděl, co maluje. Zato vy zřejmě nevíte, co chcete, Excellence. Vy byste koupil i žlutého kozla, kdybyste se domníval, že se budete podobat velkému králi. Až vás vymaluje Hogarth, budete na tom kozlu vypadat jako ztělesnění pohanského božstva.“

„Vy – vy rozumíte koním jako náš král politice, Carterete! Vy mi můžete leda – ale, náš vyslanec. Vítejte, Waldegrave.“

„Zdalipak jste přivezl našemu siru Robertovi aspoň jednu plavou klisnu z císařských hřebčínů?“ jízlivě utrousil Carteret. „Protože pokud ne, je s vaší kariérou amen. A pěknou klisnu!“

„Pochopil jsem, pánové, že Evropa je ve znamení žlutých koní. Hrabě

Kinský ve Vídni kupuje gelby ze Španěl a –

„A isabelu přece ne, vyslanče!“ zakvílel Carteret. „Sir Robert potřebuje plaváky, cožpak jste neslyšel? Vždyť má přesně takového hřebce jako král Slunce na tom portrétu od Mignarda!“

„Tak dost!“ Walpole uhodil pěstí do stolu. „Jsme v maštali nebo kde?!“

„To je věc názoru,“ pokrčil rameny Carteret. „Sir Robert prodlévá ostatně v maštali rád.“

Předseda vlády mu skutečně odsekl výrazivem pohůnků, které výborně ovládal. Poprvé po dlouhé době u císařského dvora, sešněrovaného chmurným španělským ceremonielem, se Waldegrave cítil zas volně a spokojeně. Byl doma, ve své ukřižované, rozhádané, liberální vlasti, zemi honů na všechno, co běhá, dokonce i lišky, špatného piva a dobré pálenky, svobodného obchodu a svobodných zedníků a svobodných hádek v Dolní sněmovně, které ve farizejských kuloárech vídeňské rezidence bytostně postrádal. A dlouho do noci pak debatoval s Walpolem a jeho hosty o všem možném, žlutými koňmi počínaje, přes poslední projevy nesnášenlivosti mezi starým králem Jiřím a následníkem, rozmary dvou králových pověstně škaredých metres, stížnosti španělského vyslance na drzé anglické korzáry, zprávy Philippa Stosche z římského paláce stuartovského pretendenta Jakuba, až k nekončným skandálními avantýrám Charlese, třetího lorda Peterborougha, a nejnovějším hudebním kracím císaře Karla VI., věnovaným přítelkyni hraběnce Althanové. Waldegrave přivezl z Vídně spoustu zpráv a několik dopisů, a než jej ti tři vládní činitelé vyzpovídali, noc řádně pokročila. Nicméně v době, kdy Wellechovský sbíral první zkušenosti z přístavních doupat a Cosima se třásla strachem o jeho osud, došlo v domě Roberta Walpolea v Arlingtonově ulici i na ně.

„...má krásnou ženu,“ říkal Waldegrave. „Vzdělanou. V saloně lady Mary Wortley-Montaguové jí to bude slušet.“

„Pch!“ vyjádřil se sir Robert, kterého kultivované prostředí nedalekého sídla bývalého vyslance u Porty nikterak intelektuálně nevzrušovalo.

„A co on?“ nadhodil Townshend. „Co je on zač?“

Waldegrave pokrčil rameny. „Čerti vědí.“

„Ale vy to snad víte, ne? Další špeh?“

„Neřekl bych. Ve Vídni nám teď vycházejí ve všem vstříc, nepověsili by mi špeha na paty takhle... okázale. Aspoň předpokládám.“

„Jo, tak vy předpokládáte! Stejně jim tu pragmatickou sankci zadarmo nedám,“ připomněl Walpole. „Ať se lísají, jak chtějí.“

„Ani za deset plavých klisen?“ rýpl si Carteret a Walpole po něm zavile loupal očima.

Waldegrave si vzpomněl, pokolikáté už, na krásnou a skvěle přiježděnou

plavou klisnu Andromedu Petra Wellechovského, ale střežil se zde a nyní o ní slovem zmínit.

„To jste nám o tom... jak se jmenuje... opravdu řekl hodně,“ kysele podotkl Townshend. „Zaslouží si... hm... nějaký dohled?“

„Nevím, co bych měl ještě říkat. Je bývalý voják, dobře šermuje, dobře jezdí na koni a vydrží pít. Když nás za Řeznem přepadli lupiči, osvědčil se výborně. Taký dobře hraje karty – pokud nepodvádí. A jestli podvádí, umí to skvěle. Někaké poslání tu patrně má, i když tvrdí, že jen doprovází svou paní, která si už nějaký čas s lady Mary Wortley-Montaguovou dopisovala a chtěla se s ní setkat i osobně. Rozhodně ale není takový boháč, aby mohl z rozmaru své ženy jezdit po Evropě. Pokud ráčíte mít strpení, Excellence, za den dva vám řeknu víc. Bude-li vás to ještě zajímat.“

„Ale ovšem – a co chcete do zítřka vlastně zjistit?“

„Nu, představte si, kdo jej v Doveru čekal – a s ekvipáží. Ten starý šantala Foe. Říká si teď Andrew Moreton. Zítra si s ním promluví.“

„Ten?!“ Walpole se opovržlivě uchechtl. „Copak on není ve vězení? V poslední době o něm nebylo slyšet, předpokládal jsem, že zase bydlí v Newgate nebo se schovává před věřiteli. Ten, co neví, to si vymyslí.“

„Nepodceňoval bych ho,“ podotkl Carteret. „Za Harleyovy éry vybudoval špionážní síť, že z ní žijeme dodnes. A kdo má vždycky první zprávy z Vídně? Foe. Nepotřebujeme kurýrní poštu, stačí si přečíst jeho noviny. Bez urážky, Waldegrave.“

Vyslanec nerudně odsekl: „Těm paběrkům, co mu Austerberg pustí mezi prsty, říkáte zprávy? Prosím, mne už do Vídně nedostanete. Je to ostatně nejprotivnější dvůr, u kterého jsem měl tu čest pobývat.“

„Ještě si ho užijete,“ ucedil Carteret. „Oblíbili si vás tam, nezapomeňte to. Kancléř Sinzendorf se prý rozplakal, když se dozvěděl, že hodláte odjet.“

„Nevšiml jsem si.“

„Všimli si jiní. Císař od nás chce uznání té pragmatické sankce za každou cenu a Sinzendorf to bere za věc své cti.“

„To jste si také přečetl ve Foeových novinách, Carterete?“ jedovatě se ohnal Waldegrave a kabinetní ministr se k němu okázale otočil zády.

„Myslím, že bych byl ve Versailles užitečnější než ve Vídni, Excellence,“ prohodil pak diplomat k Walpolovi, ale ten jen pokrčil rameny a Carteret ucedil přes rameno cosi o tamních potomcích plavého hřebce, na němž je vymalován král Slunce. A Townshend k tomu přičinil poznámku o tamních potomcích stoupenců padlého krále Jakuba, kterých je beze sporu jednak více než potomků plavého hřebce, a zadruhé je o nich v poslední době pozoruhodně málo slyšet.

„Ani lady Sarah Murrayová už nemá komu psát, když starý vévoda